"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

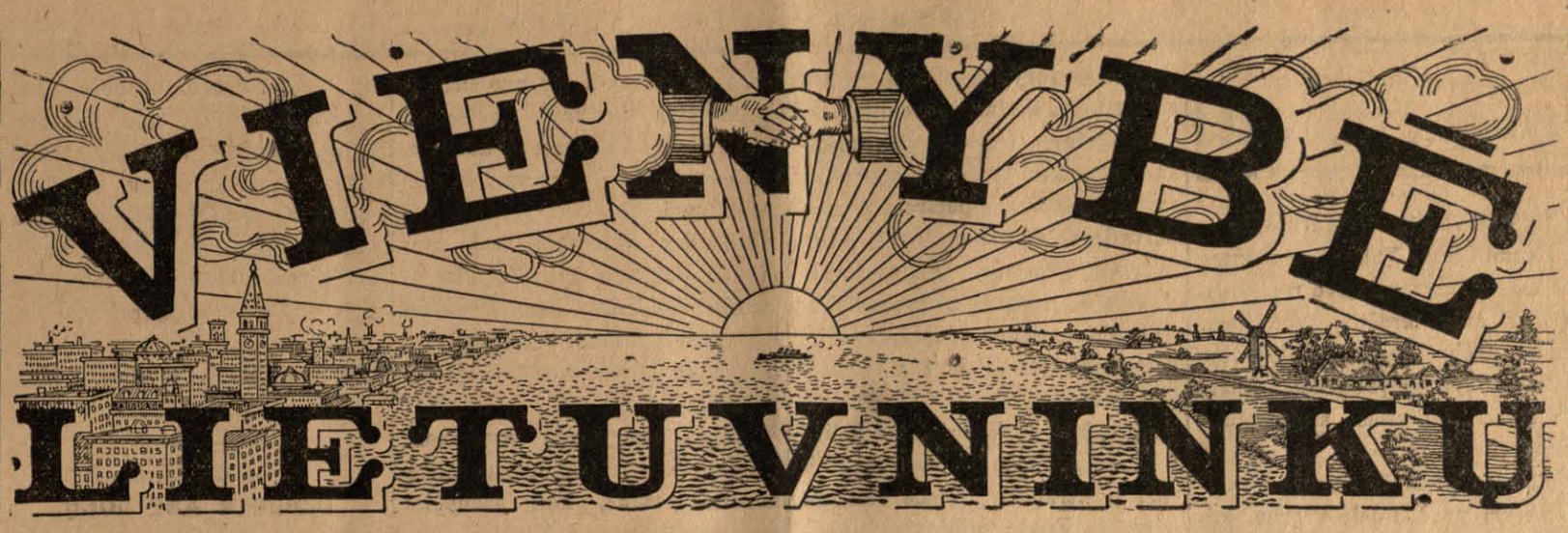

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 50. Brooklyn, N. Y. 01 d. Gruodžio (December) 1913 m. Metai XXVIII
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

KAIP IŠMOKTI ANGLŲ KALBĄ.

Gerai žinome, kad šioje šalyje gyvenant yra labai reikalinga mokėti anglų kalbą. Jeigu nemoki angliškai kalbėti, tai galima gauti lengvesnis bei geresnis darbas arba užimti kur įžymesnę vietą. Daugelis pasako: „Ko daugiaus reikėtų, jei angliškai galėčiau gerai kalbėti...'' Ištikro, kitiems yra sunku anglų kalbą pramokti, nes po dirbtuves prie sunkesnių darbų dažniausia dirba atėjunai: lietuviai, lenkai, rusai, čechai ir kiti, kur ir vartojama tų tautų kalbos. Parėję namon nuo darbo irgi kalbamės lietuviškai; tokiu budu negalime išmokti anglų kalbą, kad ir išbutumėm ilgus metus Amerikoje.

Gal kas pasakys, kad ir be anglų kalbos galima gauti darbą, galima viską nusipirkti. Taip, kiekvienoje lietuvių apgyventoje kolonijoje jau turime lietuviškų krautuvių, mėsinyčių ir kitokių vaizbos įstaigų; šiokį-tokį darbą irgi galima gauti nors ir nežinant tos kalbos. Bet visgi negalime visur apsieiti be anglų kalbos šiame krašte gyvendami, o ypač blogai su darbu. Delto mes *turime* ją išmokti, kad lengviau butų šioje šalyje gyvent. Klausimas — kaip tą kalbą išmokti, kadangi neturime visi progos lankyti mokyklą, o prie darbo sunku išmokti, o dar nevisuomet ir galima. Tai kaip išmokti anglų kalbą?

Šitai paduodu lengviausią propoziciją kaip išmokti anglų kalbą. Paimkime ant dienos išmokti tik po dutris angliškus žodžius; žinoma, tas galima kiekvienam išmokti, nors ir prie įvairių-įvairiausių darbų dirbtumėm. Pažiurėkime, kiek išmoksime: per metus turime tris šimtus šešiasdešimts penkias dienas; atimkime šešiasdešimts penkias dienas ant švenčių ir kitokių sugaišimų, tai palieka trįs šimtai dienų. Tik po du žodžiu kas dieną išsimokindami išmoksi šešis šimtus žodžių. Šešis šimtus žodžių mokėdamas gali jau susikalbėti. O du metu taip mokindamasi išmoksi dvylika šimtų žodžių. Dvylika šimtų angliškų žodžių mokėdamas, gali neblogiausiai angliškai susikalbėti. Tik po du žodžiu ant dienos išsimokinant per taip trumpą laiką galima jau pusėtinai išmokti, bet galima juk ir po daugiaus ant dienos išmokti. Mokinties žodžius galima iš tam tikrų rankvedžių, žodynų ir žodynėlių, kurių galima gauti. Kad pramokus tai sykliškai kalbėti bei rašyti yra gramatikų, kuriose viskas yra suprantamiausiai išaiškinta. Žinoma, apart žodžių ir gramatikos bei santaikos taisyklių butinai reikia pratinties prie skaitymo lengvų, populiariškų veikalėlių — tai bus savo rųšies angliškos kalbos praktika bei pritaikinimas gyvoje kalboje išmoktų žodžių ir gramatikos dėsnių. Galop, žinant šiek-tiek žodžių ir turint supratimą apie sakinių sudėjimą, reikia stengties, kur tik galima, kalbėti angliškai ir klausyties kaip kiti kalba. Niekad ir niekur nereikia sarmatyties kalbėti — jei pratinsies kalbėti, jei praktikuosi, tai greit išmoksi, o jei nekalbėsi, tai ir niekad neišmoksi. Juk niekas neužgimė mokančiu ir mes pasirodysim prakilnesniais, jei stengsimės išmokti...

Tik pašvęskim nors vieną valandą ant vakaro, kada turime liuoso laiko, pasimokinimui anglų kalbos, o atliksime didelį ir labai naudingą darbą. Jeigu mokinsimės, išmoksime, nes kiekvienam yra galima,— kaip jaunam, taip ir senam, kaip vyrui, taip ir moteriškei; tik reikia noro ir tikro pasišventimo. Taigi, *kas dar nemokate anglų kalbos*, o norite išmokti, tai *pabandykite nuo šių Kalėdų viršminėtu budu pasimokinti*. Pats sau užsiduodamas lekciją ant dienos po du žodžiu ar daugiaus greitu laiku pasijusi mokąs anglų kalbą.

A. Linkus.

Peržvalga.

// Statistiškos žinios apie ateivius Suvienytose Valst.

Šiomis dienomis gavome prisiųstą iš Washington'o savo rųšies straipsnį apie ateivių gimtąsias kalbas, vartojamas Suvienytose Valstijose (Native Languages of the Foreign White Stock in the United States: 1910.). Paduoti tą straipsnį ištisai nematom reikalo; čia svarbios tik tulos ištraukos, kurios parodytų „V. L.'' skaitytojams, iš kokių tautų susideda Suvienytų Valstijų gyventojai.

Tas statistiškas žinias sutvarkė W. J. Harris, direktorius cenzo biuro prie Komercijos Departamento; tą viską prižiurėjo vyriausis gyventojų statistikas William C. Hunt, prigelbstint drui Daniel'iui Folkmar'ui.

Tvarkant šitas statistiškas žinias apie baltųjų žmonių kalbas, atkreipta damo ant to, kokią kalbą vartjo ateiviai pirm atkeliaujant į Suvienytas Valstijas, o ne ant to, kaip kalbėjo jų pratėviai. Svarbiausią rolę šitame atvejyje lošia sekančios penkios šalįs: Vokietija, Austrija, Vengrija, Rusija ir Kanada. Ateiviai iš Kanados daugiausiai kalba angliškai ar francuziškai; ateiviai iš kitų keturių šalių vartoja įvairias kalbas. Galop, ateiviai iš Belgijos kalba francuziškai ar flamandiškai, iš Šveicarijos — vokiškai, francuziškai ar italijoniškai; taip-pat įvairias kalba vartoja ateiviai iš Balkanų valstijų.

Visus ne čia gimusius Suv. Valst. gyventojus galima padalinti sulig jų gimtosios kalbos į 8 grupes:

Kalbos:	Skaitlius:	%
anglų	10,037,420	31.1
vokiečių	8,817,271	27.3
italų	2,151,422	6.7
lenkų	1,707,640	5.3
žydų	1,676,762	5.2
švedų	1,445,869	4.5
francuzų	1,357,169	4.2
norvegų	1,009,854	3.1
Išviso	28,203,407	87.5
Kitoms kalboms kalbančių	4,039,975	12.5
Išviso	32,243,382	100.0

Taigi iš sąrašo Suv. Valstijų gyventojų 1910 m. ateivių surasta 32,243,382; visas Suv. Valst. gyventojų skaitlius siekia 81,731,957; pasirodo, kad čia gimusių yra 60.5%.

Kalbant apie slavus bei ateivius iš Rusijos, tame straipsnyje nurodoma, kad didesnė dalis ateivių iš Austrijos yra slavų, o no vokiečių kilmės. Tarp ateivių iš Rusijos daug daugiau yra žydų (52.3%), negu rusų (2.5%), ar abelnai slavų, paėmus kartu lenkus, rusus, rusinus ir kitokius ateivius, kalbančius slavų kalbomis. Tarpe ateivių iš Europos Turkijos graikų ir bulgarų daugiau, negu turkų.

Didžiąją pusę ateivių iš Rusijos sudaro žydai. Pirmoji ir antroji gentkartė parodo, kad žydiškai kalbančių priskaitoma virš 50%. Kad gavus tikrąją žydų tautos skaitlinę, reikia paimti domon nors ir nedidelę jų dalį užsirašiusią lenkais, lietuviais, vokiečiais, rusais ir rusinais. Iš daugelio kitų tautų, ateinančių iš Rusijos antrą vietą sulig gimtosios kalbos vartojimo užima lenkai, kurių priskaitoma 25.5%; paskui seka **lietuviai** su latviais, kurių skaitlius siekia 7.9%, vokiečiai — 9.5%, tikri rusai — 2.6%, suomiai (finai) — 0.3%, slovakai, graikai, armėnai ir čechai — 0.1%, rumunai — 0.1%.

Kaslink žydų dar nurodoma, kad jų dalis užsirašo vokiečiais, anglais, lenkais ir kitokių tautų žmonėmis, taip kad sunku yra nurodyti jų tikrąjį skaitlių. Imant visus žydus-ateivius surasta, kad iš Rusijos jų atėjo 838,193; iš Austrijos — 144,484; iš Rumunijos — 41,342; iš Anglijos — 14,409 ir iš Vokietijos — 7,910.

Pilnos skaitlinės įvairių baltų jų tautų ateivių sulig jų gimtosios kalbos, kaip parodo 13-as cenzas (paėmus čia gimusius iš ateivių tėvų ir ne čia gimusius), yra sekančios:

gimtoji kalba	baltųjų ateivių	ne čia gimusių
viso labo	**32,243,382**	**13,345,545**
anglų	10,037,420	3,363,792
vokiečių giminės:		
vokiečių	8,817,271	2,759,032
danų	324,930	126,045
flamandų	44,806	25,780
skandinavų:		
švedų	1,445,869	683,218
norvegų	1,009,854	402,587
danų	446,473	186,345
latinų ir graikų:		
italų	2,151,422	1,265,110
francuzų	1,357,169	528,842
ispanų	448,198	258,131
portugalų	141,268	72,649
rumunų	51,124	42,277
graikų	130,379	118,379
slavų ir latvių (**lietuvių**):		
lenkų	1,707,640	943,781
čechų ir moravų	539,392	228,738
slovakų	284,444	166,474
rusų	95,137	57,926
rusinų	35,359	25,131
slovėnų	183,431	123,631
kroatų	93,036	74,036
dalmatų	5,505	4,344
serbų	26,752	23,403
juodkalniečių	3,961	3,886
bulgarų	19,380	18,341
slavų (neišsk.)	35,195	21,012
lietuvių ir latvių	211,235	140,963
Maišytųjų:		
žydų	1,676,762	1,051,767
vengrų	320,893	229,094
suomių	200,688	120,086
armėnų	30,021	23,938
syrų ir arabų	46,727	32,868
turkų	5,441	4,709
albanų	2,366	2,312
įvairių kitų	790	646
nežinomų	313,044	116,272

Čia tuoj metasi į akis stebėtinai mažas lietuvių skaitlius. Matome, kad ateivių **lietuvių kartu su latviais** čia paduota tik **211,235**, o abelnai yra sprendžiama, kad vienų lietuvių Suv. Valst. dabar yra apie 450—500,000. Taip, augščiau paduotas lietuvių (ir latvių) skaitlius yra 1910 m., bet juk per du metu sulyginant mažai prie to skaitliaus teprisidėjo; aišku, kad šitas lietuvių skaitlius yra visai neteisingas. Reikia manyti, kad labai daug čia gyvenančių lietuvių priskaitė save prie kitų tautų, o kiti, pasakius, kad yra iš Rusijos, tapo per nesusipratimą prirašyti prie rusų.

*

// Delei „Laisvosios Žmonijos''.

„V. L.'' N 46 tilpo paimta iš „L.'' žinutė, kad „Laisvoji Žmonija'' (Chicago, Ill.) delei stokos prenumeratorių daugiaus nebeišeisianti. „V. L.'' korespondentas iš Chicago, Ill („V. L.'' N49) irgi praneša, kad „L. Ž.'' jau nebeišeina, bet jis priduria, kad jei A. Audrius (per klaidą atspausdinta A. Audžius), kuris yra daug triuso pridėjęs prie „L. Ž.'' palaikymo, sugrįš atgal į Chicago, tai „L. Ž.'' vėl pradėsianti eiti.

Bet štai gavome paties p. Audriaus pranešimą, kuriame jis nurodo, kas kenkė „L. Ž.'' ir koki jos ateitis. Žemiau talpiname tą A. Audriaus pranešimą.

„Kas kelia vaidus ir platina neteisybę. Nekurie musų socialistiški veikėjai daugiaus niekuom neatsižymi, kaip tik ardymu naudingų visuomenei organizacijų, neteisingų žinių platinimu ir vaidais. Jie (socialistai) tankiai griebiasi nešvariausių ginklų kovai su priešingai mintijančiais žmonėmis ir lairaščiais. Juk jie stengės SLA. organizaciją išgriauti; juk jie, kiek galėdami, kenkė rinkti aukas L. M. ir D. Dr-jų atstovams; juk jie niekina tautiškas įstaigas bei laikraščius. Galop, jie per „L.'' stengiasi panaikinti lietuvių kairiojo elemento laikraštį „Laisvąją Žmoniją''. Ligšiol, ypač Chicagos socialistai, dėjo visas savo pajiegas, kad tik užkenkus „L. Ž.'' pardavinėtojams — čia jie griebėsi įvairių priemonių. Dabar net pranešė „Laisvėje'' žinomas socialistų veikėjas bei „Šakės'' leidėjas, p. Minkštutis, kad „L. Ž.'' daugiau nebeišeisianti. Net ir priežastis sustojimo nurodė, lyg jis butų buvęs leidėju ar bent artimu „L. Ž.'' žmogumi. Ir ištikrųjų, socialistai panašiu savo pasielgimu daug kame užkenkė tam laikraščiui ir delei to jis negali eiti reguliariškai kas mėnesį. Vienok sustoti arba mirti „L. Ž.'' visgi nemano, ir jokie kenkimai jos neįveiks.

Taigi ve kas kelia vaidus, platina neteisybę...

A. Audrius.

(Vienas iš „L. Ž.'' leidėjų.)

*

// Keisti žmonės, o dar keistesnis jų veikimas.

„Keleivis'' pereitu savo numeriu padarė tikrą siurpriząą. Be abejo, kad ne tik mes vieni nusistebėjome, bet daugelis, kurie tik skaitė tą „Kel.'' numerį, turėjo nusistebėti. „Kel.'' kalbėdamas peržvalgos straipsnelyje apie surinktas Tautos Namams Vilniuje aukas šitaip išreiškia:

„Nors faktiškai daugiausia tų aukų sudėjo konservatiškoji lietuvių visuomenės dalis, tečiaus **padėkavot reikia už tai socijalistams** (musų pabraukta).

„Oho!'' — sušuks musų priešai. — Socijalistams už viską reikia padėkavoti, nors jie kam ir kenktų!

„Kalbėkit, gerbiamieji, kaip sau norit, o kad ne socijalistai, aukų Tautos Namams Vilniuje nebutų tiek sudėta. Mes žinojom labai gerai, žinojom da prieš Basanavičiaus ir Yčo atvažiavimą, kad kunigai juos parems tik tuomet, kada **socijalistai pradės juos kritikuoti** (musų pabraukta). Taip ir buvo''...

Argi ne geradariai tie musiškiai socialistai?! Taip, tai tikri musų tautos geradariai! Nors dabar tautiečiai turės sau pasisakyti, kadangi tokių gerų žmonių tokių prakilnių veikėjų, kaip musų socialistai, niekur negalima rasti. Jie taip „gražiai'', taip „žmoniškai'' „kritikavo'' d-rą Basanavičių, o ypač p. Yčą, ir tik tuo vienintėliu tikslu, — kad konservatiškoji lietuvių visuomenės dalis kuodaugiausia aukų Tautos Namams sudėtų. Tegu jau taip ir bus, kaip „K.'' sako; nebesiginčysime su juo kaslink to musų socjalistų geradarumo.

Tečiaus mums vienas dalykas aišku, ty. kad kaikurie socialistai — neikiek neperdėsime pasakydami, kad didžiuma jų — ir nesocialistai, kurie skaitė tuo metu ir dabar tebeskaito „Kel.'' ir kitus lietuvių socialistų laikraščius, kurie skaitė tas „kritikas'', kurios buvo kreipiamos į d-rą Basanavičių ir p. Yčą, pilnai intikėjo, kad tos „kritikos'' yra teisingos, neturinčios už savęs paslėpto tikslo. Taigi tie žmonės intikėjo toms kritikoms ir suprato, kad Tautos Namų idėja, kurią taip širdingai rėmė tautiečiai, neverta parėmimo ir jie nei cento neaukavo. Maža to, kaikurie musiškiai socialistai stačiog nurodė tuosna pačiuosna lietuvių socialistų laikraščiuosna, kad, girdi, socialistai turi daugybę kitų remtinų reikalų, agitavo už tuos reikalus taip raštu, taip ir gyvu žodžiu. Jeigu tat butų tikra tiesa, kad „Kel.'', o ypač jo draugai, taip „gražiai kritikavo'' Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų atstovus tik tuo tikslu, kad daugiau aukų sudėtų Tautos Namams, tai jie suvylė bei prigavo neapsišvietusius savo partijos žmones ir kitus, kurie prie jokios partijos neprideri ir nenoriai visuomenės rekalais rupinasi. Bet mes tiems „Kel.'' pasiaiškinimams netikime, nes jis gali žinoti, ką reiškia žodis **kritika** ir, be abejo, neužmiršto dar, kokiais riebiais epitetais ir stipriais žodžiais tos socialistų kritikos buvo padabintos. Labai aišku, kad „Kel.'' nori tiktai apsibaltinti, dėmesnuo savo švarko nutrint bei

prieš visuomenę pasiteisinti, ir panaudoja tam čigonišką diplomatiją: jeigu, pane, ne mes, tai „gal nė pusės tiek nebutų surinkta''.

Musų socialistai-marksistai, tai, pilnoje to žodžio prasmėje, tikri uzurpatoriai. Ir kogi jie neprsisavina sau? Nėra pasaulyje to gero, kurio jie sau neprisisavintų. Išskyrus bloguosius dalykus, blogasias žmonių ypatybes, kurios priklauso tautininkams ir kitų partijų žmonėms, musų socialistai prisisavina sau viską. Jie tiktai vieni ir žmonių gerove rupinasi, jiem tiktai rupi žmonių ap sišvietimas, jų kulturingumas, jų prakilnumas, jų laimė, jų patogybės, etc., etc. Žodžiu tariant, jie rupinasi viso pasaulio ir jo pačios reikalais. Kiti tais reikalais rupinties negali ir neturi teisės. Bet dėja! Mes žinome, kad tokie žmonės, kurie pašvenčia visą savo laiką kitų reikalams, nebeturi laiko saviems. Ištikrųjų taip ir yra su musiškiais socialistais, kurie kaip tik ir neturi laiko pažvelgt į save ir nežino, kaip jie išrodo bei nenuvokia, kokioje šviesoje kiti juos mato. Turbut musų socialistai dar nežino, kad prisisavinti visas geras ypatybes tik toksai žmogus tegali, kuris patsai yra geras ir prakilnus. Tatai, tegu visų-pirma apsivalo patįs, kas turi apsivalyti, o potam ir kitiems galės patart tą padaryti!

*

// Vydunas apie Beilio bylą.

Pastarame „Jaunimo'' numeryje (už lapkritį) žinomasai lietuvių rašytojas, Vydunas, kalba viename apžvalgos straipsnelyje apie Kruppo ir Beilio bylą. Ir jisai nurodo, kad tiedvi byli, kurių viena yra Berline, o antra Kijeve, parodo mums ant kokio žemo laipsnio mes vis dar tebestovime. „Byla Kijeve, — sako Vydunas,— aiškina senąją iš tolimų amžių lig musų laikų išlikusią pasaką, kuri sakanti, buk žydai žudą krikščionis, jeib jų krauju tikybinėms apeigoms pasinaudotų. Visose pasakose randasi tikra teisybė. Ir šitojoj. Bet tik tamsuolių supratimas tegali tą pasaką taip išguldyti, kaip tai tulų daroma, ir žydus, žmones, padaryti žmogžudžiais. O ta pasaka tokia-jau, kaip toji apie Amžinąjį Žydą. Žydas, kurs kiekvieno žmogaus širdyje gyvena ir pirkliauja žmogaus jausmais, troškimais, pasiilgimais, ir tt., tas privalo augštesnio žmoniškumo kraujo, jeib išliktų gyvas. Visi tie žydų skundikai patįs yra tokie žydai, kurie savo širdyje bado ir duria ir žudo krikščionį, kol nėra tam ištekėjęs ir paskutinis žmoniškumo kraujo lašas. Bet jie taip veikiau žudo patį Kristų. O nei nežino, ką darą. — Berline, rodos, kas kita. Garsi Vokiečių firma apdovanojo visą eilę žmonių, jeib iš jų išgautų savo naudai žinių, kurias tiesu keliu surinkti ji negalėjo... — Ir pasidaro iš tiedviejų bylų aišku, kas mums musų laiku pirm viso turėtų rupėti, butent, kad savo darbais savo pačių ir kitų žmoniškumo nežudytume, bet jį kiek tiktai galima augintume''.

Kalėjime.

— Už ką pasmerktas?

— Už greitą važiavimą.

— O tu?...

— Už negreitą važiavimą.

— Kaip tai?

— Mat, ne gana greit važiavau su pavogtu automobilium.

J. J. N.

Pohnkos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Kasmet Suv. Valst. prezidentas išduoda Kongresui savo ryšies atskaitą apie krašto padėjimą. Tuom pačiu kartu prezidentas perstato lyg ir programą, kurio jis mano laikyties ateinančiais metais.

Šįmet tas prez. Wilsono pranešimas turi ypač didelę svarbą, kadangi dabartinė administracija Washingtone įveda gyveniman labai daug permainų, arti paliečiančių visus šio krašto gyventojus. Tą pranešimą prez. Wilsonas skaitė gruodžio 2 d.

Pirmiausiai pranešime kalbama apie Meksikos dalykus. Prez. Wilson pabriežia tą faktą, kad Meksikos gyventojai tik tada nurims, kada bus prašalintas nuo vietos gen. Huerta. Jis pasitiki, kad Meksikoje greitu laiku bus įvesta tvarka ir pilna konstitucija.

Toliau prez. Wilson kalba apie vidurinės politikos klausimus. Čia jis užsimena apie svarbumą piniginės bei bankinės reformos, kurią proponuoja Suv. Valst. valdžia. Kartu jis nurodo apie svarbą delei viso krašto ivedant sušelpimui farmerių valdiško kredito sistemos. Tame klausime Suv. Valst. dikčiai atsiliko nuo Europos valstijų.

Kongresas jau užsiėmė tyrinėjimu šito dalyko ir paskyrė tam tikrą komitetą, kuris privalo susipažinti su Europos ukės kredito sistemomis.

Trustų klausimą prez. Wilson kol-kas palieka šalyje; jis mano duoti apie tai Kongresui atskirą pranešimą. Mat, manoma įvesti dideles permainas trustų bei monopolijų klausimuose.

Prezidentas stovi už tiesotą balsavimą nominuojant kandidatą į prezidento vietą; tokiuo budu jis geidžia panaikinti politiškas konvencijas, kurios suteikia kraštui daug negerumų.

Kalbant apie Filipinų salas, pre. Wilsonas išreiškė nuomonę, kad toms saloms reikia suteikti neprigulmybę po Suv. Valst. protektoratu.

Valdžia, prezidento nuomone, privalo pravesti Aliaskoje gelžkelius ir paimti juos į savo rankas, o taipgi pasistengti pagerinti ten prieplaukas. Tokiuo budu to krašto turtai nepapuls į privatiškas rankas.

Tą patį prez. Wilson pasakė ir apie visus valstijos turtus. Jie neturi pakliuti į atskirų kapitalistų rankas. Žinoma, visad reikalinga skaityties su vietinėmis sąlygomis.

Baigdamas tą savo pranešimą prez. Wilson atkreipė domą ant pravedimo tinkamo federališko įstato apie atsakomybę už sužeidimą darbininkų.

Skaitymas pranešimo tęsėsi apie 35 min. ir buvo sutiktas gausiais aplodismentais. Iš viso matyti, kad Kongresas liko pilnai patenkintas „prezidento-teoretiko'' planais.

MEKSIKA.

Kai kokiam žmogui nesiseka, tai ir nesiseka. Tą patį galima pasakyti ir apie Meksikos prezidentą Huertą. Gruodžio 2 dieną į Juarez miestą atvyko iš Chihuahua gubernijos tam tikra santaikos komisija, kuri praneša, jog septyni reguliarinės Meksikos kariuomenės generolai rengiasi pasiduoti sukilėliams bei pasitraukti nuo savo pozicijų. Tatai reiškia, jog šiaurinėje Meksikos dalyje Huerta galutinai pralaimėjo ir jo diktatorystės dienos ten pasibaigė. Ta santaikos komisija su savo vadovu, Odilonu Hernandezu, priešakin paskelbusi proklamaciją, po kuria pasirašyta gen. Salvadoro Mercado, Huerta'o militarinio generolo ir vyriausio šiaurių kariuomenės vadovo. Toje proklamacijoje tarp kitko štai kas pasakyta: „Prie tokių aplinkybių, kokios dabar Chihuahua gubernijoje egzistuoja, federalinė kariuomenė negali išsilaikyti ir turi pasitraukti. Visus reikalus pavedu Fredrico Moye globai, kaipo asmeniui, kuris nėra įmaišytas į politiką ir todel yra skaitomas, kaipo galintis pilnai apginti svetimtaučius. Čia pasilikti ilgiau nebegalima, nes stinga pinigų ir negalima kareiviams algų išmokėti. — Gen. Salvador Mercado''.

Be to, gen. Mercado pasiuntęs per gub. Moye gen. Francisco Villai, sukilėlių vadovui, santaikos sumanymą ir atsišaukimą, po kuriuo pasirašyta visų svetimų viešpatijų konsulių. Jie prašo, idant gen. Villa duotų jiems užtektinai policijos, kuri galėtų apginti Chihuahua miesto gyventojus bei piliečius.

Toksai staigus federalinės kariuomenės pasitraukimas iš savo drutviečių, sako, turi reikšti ne ką kitą, kaip tik tą, kad dabartinė valdžia, kuri negali šiaurių apveikti, nori tą savo valstybės dalį visiškai apleisti, nori iš jos pasitraukti.

Visi generolai, kurie pasirašė po gen. Mercado proklamacija, jog jie sutinka sukilėliams pasiduoti, dabar bėga į Amerikos pasienį.

Sukilėlių vadovas, gen. Villa, užtikrinęs santaikos komisijai, kad jis pasistengs suteikti protekciją visiems Chihuahua miesto gyventojams, nežiurint to prie kokios klesos jie priderėtų, ir tam tikslui pasiųsiąs greitu laiku kariuomenę.

BALKANŲ PUSSALIS.

Plačiai Europoje buvo kalbama apie naują turkų-graikų karą. Vienok, padėkavojant prisidėjimui tulų vilstijų prie išrišimo to klausimo, taikos traktatas tarp turkų ir graikų tapo patvirtintas. Daug šiame karte prispyrė Rumunija. Taip, dar liko neužbaigtas Egejiškų salų klausimas, bet jį išriš Europos galybės, ir Turkija su Graikija norint-nenorint turės priimti tų galybių nutarimus.

Europos valstijoms Egejiškų salų klausimas taippat svarbus, kaip ir Albanijos rubežių klausimas, ir jos pasistengs tą klausimą tinkamai išrišti. Galima tvirtai pasitikėti, kad Graikija ir Turkija neišdrįs priešinties Europos valstijoms. Užtaigi nėra abejonės, kad taikos klausimas Balkanuose jau užbaigtas.

ITALIJA.

Daug dabar rašoma ir kalbama ne tik Italijoj, bet ir visoj Europoj, apie naujai sudarytą Italijos parlamentą. Šiose dienose atsibuvo iškilmingas to parlamento atidarymas. Kokis tai džiaugsmas ir užsiganėdinimas viešpatavo ne tik Romoje, bet ir visoje Italijoje. Mat, tame parlamente yra atstovai nuo visų luomų Italijos gyventojų — atstovai rinkti visuotinu balsavimu.

Dalyvaujant pačiam karaliui, Viktorui Emanueliui, padarė prisiegą, kaipo atstovai, vadas reformuotų socialistų, Leon Bissolati-Bergamaschi, neprigulmingas socialistas, prof. Enriko Ferri ir respublikonas Karlo del Acqua. Tai pirmutinis panašus atsitikimas Italijos parlamente.

Taipgi pirmą kartą nuo susidarymo Italijos, kaipo valstijos, pribuvo ant parlamento atidarymo ceremonijos socialistai ir respublikonai.

Karalius savo prakalboj gan plačiai palytėjo Tripolio klausimą, nurodydamas, kad užėmimas to krašto turi labai didelę svarbą, nes dabar Italija stovės eilėje kitų kolonijališkų valstijų ir galės sulaikyti emigraciją Amerikon. Prisiminęs apie tikybos klausimą karalius pasakė, kad bažnyčiai bus suteikta pilna liuosybė, bet valdžia jokiuo budu nedaleis, idant ji kištųsi į vidurinius bei politikos valstijos dalykus; valdžia pasistengs, idant ją nevaržytų bažnyčia...

Iš Visur.

PADIDINS RUSŲ KARIUOMENĘ.

Paryžius. Vietiniai laikraščiai pagarsino, kad Rusijos valdžia sumaniusi padidinti savo kariuomenę padauginant kiekvieną klasę ant 25,000 kareivių. Tokiuo budu Rusijos kariuomenė pasidaugins 1915 m. ant 75,000 kareivių. Lenkija turės užlaikyti dar vieną korpusą; taipgi vienas naujas korpusas bus patalpintas pietų gubernijose. Varšava laike dviejų metų bus sujungta geležinkeliu su Rusijos centru.

PERMAŽAI RUSIJOJ GELEŽINKELIŲ.

Peterburgas. Kaip praneša rusų laikraščiai, premjeras Kokovcev išreiškė nuomonę, kad Rusija butinai turi praplėsti umu laiku geležinkelių sistemą, nes esantieji 56 tukst. kilometrų visai neužganėdina komercijos reikalavimus. Tam tikslui bus užtraukta paskola.

BEDARBIŲ DEMONSTRACIJA.

Budapest, Vengrija. Lapkričio 28 d. atsibuvo didelė bedarbių demonstracija priešakis parlamento. Pirmiausiai susirinko apie 2,000 bedarbių ir patraukė parlamento link; prie jų prisijungė mil žiniška žmonių minia, kuri pilnai atjautė darbininkams. Pribuvę pas parlamentą demonstrantai pradėjo krikštauti valdžią užgaunančiais žodžiais. Galop įsimaišė policija, ir minia buvo išvaikyta.

ITALIJA NUPIRKO KARIŠKĄ LAIVĄ.

Londonas. Daily Tel. praneša, kad Italijos valdžia nupirko nuo Brazilijos ką-tik pabaigtą statyti kariškąjį laivą (dreadnohgt) Rio-Janeiro. Tą laivą norėjo nupirkti Anglija, Rusija, Francija ir Turkija.

8-nių VAL. DARBO DIENA.

Paryžius. Senatas priėmė projektą, sulig kurio įvedama 8-nių val. darbo diena visose Francijos kasyklose.

V. DUMOS PIRMSĖDIS.

Peterburgas. M. Rodzianko tapo išrinktas V. Dumos pirmsėdžiu 272 balsais prieš 70.

JAPONIJOS ŠARVUOČIAI.

Tokio. Lapkričio 30 d. pradėjo statyti Jokusuki prieplaukoje didelį (35,000 tonų) šarvuotį. Greitu laiku pradės statyti dar penkis naujus šarvuočius.

FRANCIJA GINKLUOJASI.

Paryžius, Jureivijos kariškas ministeris Baudin pranešė, kad pradžioje 1914 m. bus pradėtas dirbti naujas kariškas laivas (dreadnought). Dar už metų bus padarytas visai naujos ir nežinomos sistemos labai didelis kariškas laivas. Daugelyje vietų Francijos ir Afrikos pakraščiais bus padarytos tam tikros kariškiems orlaiviams stotįs; ministeris labai augštai stato orlaivius.

RUSIJOS LAIVAS UŽPUOLĖ ANT UOLŲ.

Sevastopol. Rusijos laivas „Uralec'' užpuolė ant uolų netoli Pestonaijos. Laivo intalpą pasisekė išgelbėti; nuskendo du jureiviu, o trįs nežinia kur dingo.

SAVYVALDA LENKIJOJE.

Peterburgras, gruodžio 1 d. Valdiškose sferose plačiai kalbama apie įvedimą Lenkijoje savyvaldos. Spėjama, kad projektas apie savyvaldą, perėjęs per V. Dumą, bus priimtas ir Valstijos Tarybos, nors tuli jos atstovai griežtai tam priešingi.

NUBAUSTI ATSTOVAI.

Budapestas, Vengrija. Tapo nubausti 15 mėnesių kalėjimo buvę atstovai, Makoša ir Hoffman, už metimą į ministerius juodylnyčiomis 1911 m. Vieną gi nuteisė vienam mėn. kalėjimo, o du išteisino.

JAPONIJA MANDŽURIJOJ.

Tokio. Japonijos valdžia sutinka duoti paskolą Mukdeno ir Girino provincijoms, jei tik bus japonams suteiktos teisės apsigyventi, kur tik jie nori, užsiimti žemdirbyste, mineralų ir miškų eksploatacija, kelių pravedimu ir užimti valdiškas vietas.

BIJOSI SUFRAGISČIŲ.

Londonas. Anglijos premjeras Asquith apsisaugojimui nuo sufragisčių prisakė apdengti jo automobilių dratiniu tinkliuku.

NAUJAS JAPONIJOS KARIŠKAS LAIVAS.

Nagasaki, gruodžio 2 d. Galutinai tapo užbaigtas didelis (27,000 tonų) kariškas laivas Kirishima; jis apginkluotas 24 kanuolėmis; turbinos sudaro 70,000 arklių spėką; greitumas — 28 mylios į valnndą.

EGEJIŠKOS SALOS.

Paryžius, gruodžio 2 d. Pasklydo žinia, kad Turkija mano pareikalauti nuo Italijos sugrąžinimo tulų Egejiškų salų, kurias ji užgrobė laike tripolitaniškojo karo.

SLAPTA SUTARTIS RUSIJOS SU BALKANŲ VALSTIJOMIS.

Viena, Austrija, gruodžio 2 d. Išėjo aikštėn, kad 1912 m. Rusija buvo padariusi slaptą sutartį su Balkanų valstijomis prieš Austriją.

FRANCIJA UŽTRAUKĖ PASKOLĄ.

Paryžius, gruodžio 2 d. Atstovų rumas priėmė paduotą valdžios projektą užtraukti paskolą $260,000,000; už paskolą 291 balsas, prieš — 270.

PANAIKINTA KONSTITUCIJA KROACIJOJ.

Viena, Austrija, gruodžio 2 d. Valdiškas organas pranešė apie panaikinimą Kroacijoj konstitucijos ir paskyrimą to krašto vietininku barono Skerlecs'o.

AUSTRIJOS IMPERATORIUS ŠVENTĖ 65 m. SUKAKTUVES SAVO VIEŠPATAVIMO.

Viena, gruodžio 1 d. Austrijos karalius Franciškus Juozapas apvaikščiojo sukaktuves 65 m. savo viešpatavimo. Jis yra seniausiu iš visų gyvenančių monarchų ir valdo ilgiau už visus kada-nors buvusius valdonus, apart Francijos Liudvik XIV.

REZIGNUOJA FRANCIJOS MINISTERIŲ KABINETAS.

Paryžius, gruodžio 3 d. Pranešama, kad, iškilus ginčams delei paskolos, $260,000 (rentosančdėlių klausime), rezignuoja ministerių kabinetas su premjeru Barthou priešakyje. Ypač smarkiai užsipuolė ant valdžios buvęs premjeras bei garsus finansistas, socialistas Caillaux.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Messina, Italija. Nuo gruodžio mėn. 1908 m. Messinoje nebuvo didelių žemės drebėjimų. Dabar štai ir vėl jie apsireiškė. Gruodžio 2 d. buvo smarkųs žemės drebėjimai ypač Kalabrijos apielinkėje. Reggio mieste gyventojai išbėgiojo iš savo namų ir per visą naktį vaikštinėjo gatvėmis. Žmonės labai išgasdinti ir laukia smarkaus žemės drebėjimo, tokio, kokis buvo penki metai atgal.

GAVO TURKIJOS KONCESIJĄ.

Konstantinopolis, Turkija. Turkijos valdžia padariusi su viena Britanijos firma kontraktą, daleisdama tai firmai atnaujinti Auksinio Rago arsenalo dokus ir įsteigti Ismide laivų prieplauką.

Ta koncesija, sako, turinti didelę politikinę reikšmę, nesa Turkija tuo budu paveda savo laivyno reikalus Didžiosios Britanijos globai.

ŽVĖRIŠKAS PASIELGIMAS.

Zabern, Elzas provincija. Vienas vokiečių kariuomenės leitenantas, baronas von Forstner, savo žvėrišku pasielgimu sukėlė ne mažą trukšmą ne tik tarp vietos žmonių, ne vien tik Vokietijoje, bet ir visame civilizuotame pasaulyje. Dabar laikraščiai pašvenčia to skandalo aprašymui ne maža vietos. — Forstner'is kalbėdamas į savo pulko naujokus, visaip niekinęs civilinius žmones, kurie irgi netylėjo. Tuo budu ir sukėlė tarp vienų ir kitų vaidus bei neapykantą.

Vieną rytą leitenantas Forstner ėjęs su savo kareiviais muštro darytų. Beeidami jie susitiko burelį darbininkų, kurie pažino von Forstner'io asmenyje savo priešą ir niekintoją. Tatai darbininkai ir pradėję vaišinti jį įvairiais komplimentais bei šukauti. Toksai darbininkų atsinešimas von Forstner'iui nepatiko, užgavo jo militarinę ambiciją. Idant tinkamai pamokinti tokiuos militarinės garbės žemintojas Forsner'is paliepė savo kareiviams sustoti ir pagauti juos. Kareiviai pildydami savo viršininko paliepimą, pradėjo vyties darbininkus, bet tepagavo tik vieną — šlubą kurpių. Atvedus šlubąjį kurpių pas Forstner'į, tasai budamas baisiai užpykęs, kirto jam su kardu per galvą ir sunkiai-pavojingai sužeidė.

IŠREIŠKĘS PAPEIKIMĄ.

Berlinas, Vokietija. „Tikras vyras nešioja usus'', taip nesenai išsireiškęs Vokietijos kaizeris. Jisai neapkenčiąs beusių, o ypač kariuomenės oficierių. Pastaruoju laiku kaikurie oficieriai pradėję sekti amerikonus ir skutąsi ne tik barzdą, bet ir usus. Kaizeriui tokia mada nepatinkanti.

ŠAUTUVŲ DIRBTUVĖ RUSIJOJE.

Londonas, Anglija. Anglijos firma vardu Vickers Sons ir Maxim, kartu su didesnsiais Pe-

terburgo bankais, gavusi nuo Rusijos valdžios leidimą įsteigimui Rusijos šautuvų dirbtuvę. Kapitalo sudėta 7,500,000 dolarių. Ta dirbtuvė busianti Caricine, prie Volgos, kur jau ir žemė apipirkta.

PRAŠALINIMUI DVIGUBŲ TAKSŲ.

Paryžius, Franciją. Nesenai sumanyta padaryti tarp Francijos ir Amerikos nauja sutartis prašalinimui dvigubų taksų, kurias turėjo mokėti francuzai gyvenantie Amerikoje arba amerikonai gyvenantie Francuzijoje. Ta sutartis turės paliesti taipogi ir naująsias abiejų viešpatijų įeigų taksas.

STREIKAS PIETINĖJE VALIJOJE.

Londonas, Anglija. Į Londoną pastaromis dienomis pranešta, jog „The Great Western'' geležinkelio kompanija paskelbusi, kad ji tepriimsianti siunčiamas į Pietinę Valiją prekes arba šiaip kokiuos daiktus tik tuomet, jei patįs siuntėjai apsiima rizikuoti. Be to, delei to streiko dviejų angliakasyklų darbai turėjo sustoti, nes angliakasiai atsisakę važiuoti tais traukiniais, ant kurių dirba „juodablauzdžiai''.

SUAREŠTAVO PONIĄ PANKHURSTIENĘ.

Londonas, gruodžio 4 d. Kaip tik garlaivis „Majestic'', kuris parvežė iš Amerikos garsiąją Angiljos sufragistę, ponią Emmeline Pankhurstienė, įplaukus į Plymouth prieplauką, policija tuč tuojau ją ir suareštavo. Ponia Pankhurstienė per visą laiką buvo saugojama jos draugių-sufragisčių, bet policija pasirodė gudresnė, negu sufragistės: ji dasigavo prie jų vadovės taip, kad tos nei nepajuto. Suareštavus ponią Pankhurstienę įsodino ją į automobilių ir nugabeno Exeter kalėjiman, nežiurint to, kad jinai priešinosi.

Iš Amerikos.

TARPTAUTINĖ MOTINA.

Iš Chicagos pranešama, kad tula poni L. Bracket Bishop, turtingo biznieriaus žmona, pasiryžo tapti „tarptautinė'' motina — ji sumanė paimti auginti įvairių tautų (po vieną iš kiekvienos) 15 vaikų. Manoma paimti po vieną vaiką sek. tautų: murinų, indijonų, arabų, japonų, chinų, malajiečių, vokiečių, amerikonų, skandinavų, irlandų ir kelių iš Piet. Amerikos. Poni L. Bracket Bishop nori išauklėti vaikus kuogeriausiai. Tas sumanymas gimė pas ją 25 metai atgal, mirus jos 2 dukterim.

KARO REIKALAI.

Washington, D. C. Jureivių karo departamentas pareikalavo, idant Kongresas paskirtą karo reikalams $140,000,000. Šitie pinigai turi eiti naujos fortifikacijos reikalams ir kariškų laivų statymui. Manoma padirbti du šarvuočiu (už $15,000,000), 8 torpedinius laivus ir tris po-vandeninius laivukus.

NIKARAGUOS EKS-PREZIDENTAS SUAREŠTUOTAS.

New York, N. Y. Tapo suareštuotas buvęs Nikaraguos prezidentas J. S. Zelaya. Jis visai atsisakė kalbėti su laikraščių reporteriais. Iš Washingtono jam buvo pranešta, kad jis gali grįžti Ispanijon. Kaip matyt, jis sareštuotas sulig Nikaraguos valdžios nurodymo; užmetimas jam dviejų žmogžudysčių neturi jokio pamato.

NORI SUČIUPTI BANDITĄ.

Bingham, Utah. Jau keliolika dienų, kaip valdžia stengiasi sugauti žymų banditą R. Lopez'ą. Galop jis, užmušęs šerifą ir angliakasį pasislėpė kasyklos tunelyje; sumanyta užtroškinti jį gazu.

STREIKAS INDIANOPOLYJE.

Indianopolis, Ind. Sustreikavo virš 3,000 vežikų ir šoferų. Vietinis majoras paliepė policijantams mandagiai elgties su streikieriais ir stengties visur palaikyti tvarką.

BRANGIUS KIAUŠINIUS BOIKOTUOJA.

Chicago, Ill. Vietinės šeimininkės, vadovaujant poniai J. Karbley, pirm. „Clean Food Club'', pasiryžo boikotuoti brangius kiaušinius. Kovojančios delei šito dalyko moterįs pasižadėjo nenurimti iki tol, kol kiaušinių kaina nenupuls iki 32 c. už tuziną. Panaši kova eina daugelyje miestų įvairių valstijų.

GAISRO KATASTROFA.

Boston, Mass., gruodžio 3 d. Užsidegus nakties laiku nakvynės namui-prieglaudai, žuvo 30 vyrų, o 25 tapo sužeisti, iš kurių keli gan sunkiai. Mat, namas buvo pilnas miegančių, kada prasidėjo gaisras.

DIDELĖS IŠLAIDOS

Washington, D. C., gruodžio 3 d. 1914-1915 metas bus labai brangus delei Suv. Valstijų. Daug milijonų dolarių bus išleista įvairiems pagerinimams ir apsiginklavimui. Didelės biudžeto permainos turi įvykti delei naujai nustatytos muitų sistemos.

SUFRAGISČIŲ ŠVENTĖ.

Washington, D. C. Šiose dienose atsibuvo Amerikos sufragisčių susivažiavimas bei iškilmingas paminėjimas iškovojimo Illinois valst. lygių tiesų. Susivažiavimo pirmsėdė tarp ko kito šiaip išsitarė: „Reikia manyti, kad Amerikos moterįs greit išgaus lygias tiesas, ir joms visai nebus reikalo stvėrties už kirvio.''

UŽMUŠTA 7,500 BRIEDŽIŲ.

St. Paul, Minn. Laike medžioklės sezono, pasibaigusio lapkr. 30 d., Minnesotos valst. tapo užmušta 7,500 briedžių. Tai didžiausis skaitlius laike paskutinių 10 metų.

UŽDRAUSTA RESTORANUOSE ŠOKTI.

Chicago, Ill. Miesto meras Harrison uždraudė restoranuose šokius. Jis sako, kad į restoranus žmonės eina valgyti, bet ne šokti; šokiams yra tam tikros salės, į kurias ir privalo eiti norintieji šokti.

DAR RYKŠTES VARTOJA.

Wilmington, Del. Nors visame krašte eina karšta agitacija prieš rykščių vartojimą, tečiaus Dellaware valst. jos vis dar nepranyksta. Štai Wilmingtono kalėjime buvo nuplaktas rykštėmis vienas kalinys. Mat, tos valstijos gubernatorius stovi už kunišką bausmę.

BIJO PALIUOSUOTI.

Boston, Mass. P-as W. Cameron Forbes, buvusis general-gubernatorius ant Filipinų salų, gruodžio 2 d. vakare miesto klubo salėje kalbėjo apie filipiniečius ir jų reikalus. Jisai savo kalboje aiškino, kad dar peranksti esą filipiniečius visiškai paliuosuoti iš-po Amerikos globos, nes toks paliuosavimas butų filipiniečiams nenaudingas ir nieka gero nesuteiktų.

MYTHIŠKI DARBAI KUBOJE.

Havana, Kuba. Kubos pačto valdžia pasmerkė vietos teismuose taip vadinamą „Pan-American Clearing House'', kuri vedama vienų tik amerikonų, ir plačiai garsinasi Amerikoje, jog už labai mažą moksetį (keletą dolarių) parupina tos kompanijos rėmėjams geras vietas.

Kubos valdžia nesenai gavusi iš Amerikos skundų, jog amerikiečiai esą traukiami į Kubą, kur ta kompanija žadanti parupinti gerus darbus bei geras vietas, bet atvažiavus tų prižadų nepildanti. Tuo budu ta kompanija prigavusi keletą jaunų amerikiečių, kurie neturėdami pinigų sugrįžimui, turėjo eiti pas Amerikos konsulį ir prašyti, kad pagelbėtų jiems atgal sugrįžti.

NUŽUDĖ SAVE IR VAIKUS.

Mount Vernon, N. Y. Gruodžio 2 d. naktį čia rado nuo dujų pasimirusią ponią Lawrence Ellard, 38 metų amžiaus, ir du mažučiu vaikiščiu. Sprendžiama, kad jinai staiga pamišusi ir sumaniusi nusižudyti save ir abudu vaikiščiu. Vyras sugrįžęs iš darbo, radęs duris užrakintas.

DAUGYBĖ BEDARBIŲ.

Chicago, Ill. Chicagos miestui, kaip rašo „The New York Times'' gręsiąs krizis. Benamių komitetas paskelbęs savo susirinkime, jog bedarbių armija susidedanti iš keleto tukstančių asmenių. Į įvairias pašalpos draugijas ateina daugybė prašymų, kur prašoma darbo arba pašalpos. Didžiausia tos bedarbės priežasčia esą sustabdymas įvairių geležies išdirbysčių ir plieno industrijos stagnacija.

VIESULA COLORADO VALSTIJOJE.

Denver, Col. Gruodžio 4 d. beveik visoje Colorado valstijoje siautusi smarki viesula, kokios ligi šiol toje valstijoje nebuvo. Denver mieste ir jo apielinkėje vietomis prisnigta ligi šešiolikos colių storumo sniego. Ne mažai prisnigta ir kitose tos vilstijos vietose.

POTVINIAI.

Dallas, Texas. Gruodžio 2 dieną nuo didelio lietaus staiga pakilo vanduo visose centraliniėse upėse, išplaudamas geležinkelius ir kitokių jeibių pridarydamas Potviniai labiausiai apsireiškė Forrth Worth, Walco ir Austin miestuose. Viso nuostolių padaryta su virš 100,000 dolarių.

Iš Lietuvos.

Kakutiškis,

Švenčionių apskričio.

Spalių 20 d. čionai vietos artistai mėgėjai lošė: „Kurčias žentas'' ir „Kvailą supras, aklą pažįs''. Tai pirmas lietuvių vakaras šiame tamsiame miestelyje. Nemažai triuso reikėjo pridėti susipratusiai vietos jaunuomenei, kol tas vakaras įvyko. Kukutiškių klebonas, matomai, norėjo tam vakarui kelią užkirsti. Vos suspėjo ateiti leidimas, kaip klebonas pranešė žmonėms, jog nedėlioje (spalių 20 d.) išanksto, atlaikęs mišias, jis išvažiuojąs. Taip ir buvo. Skubiai atlaikęs mišias išvažiavo, prisakydamas bobelėms niekur nesivalkioti in tiesiog namo grįžti. Nežiurint į tokį klebono pasakymą vakaras įvyko ir pavyko. **Kerėpla.**

Irgi agentai.

Dabar Naumiesčio ir Vilkaviškio apskričio vaikščioja kunigų „Saulės'' agentai. Spalių 20 d. vienas toksai vyras atėjo pas mane, Pilviškio apyl. Paklausiau, kiek reikės mokėti, pasakė rublį, bet kiek paskui primokėti, — nesakė. Sužinojau, kad tas paveikslas ir rožančius išviso 4 r. Tatai kodel iškarto visko nepasakyti. Sako, kad per visą gyvenimą bus mišios, bet kažin? Pernai toks vaikščiojo ir vis atkalbinėjo nuo „L. U.'', o piršo savo. Jeigu jiems šviesa rupi, tai kam jie atkalbinėja nuo laikraščių skaitymo.

Krata Balsupiuos,

Marijampolės pav.

Lapkričio 10 d. n. st. Pas Kaz. Baltrukonį buvo didelė krata. Apskr. žem. viršininkas su aštuoniais žemsargiais nuogais kardais išbadė ne tik šiaudus, bet ir aplinkui trobas žemę, išlupė gyvenamosios trobos grindis, ištyrė ar nėra ko pakišta, išardė trobų stogus, bet nieko intartino nerado. Paėmė seno revolverio „špulę'' ir „pistalietą'', kurie priklausė ne Kaz. Baltrukoniui, bet jo 12 metų broliui Petrui. Po ilgos kratos paaškėjo, kad tai „donoso'' darbas, sulig kurio norima buvo surasti Mauzero revolveris, keletas įstabių šautuvų ir priešvaldiškų raštų, bet „donosas'' savo siekio nepasiekė ir, anot paties viršininko, „žmogaus neprapuldė''. Nors pundą įvairių raštų ir kningų nugabeno į Marijampolę, bet ten nieko intartino nėra. Lapkričio 12 d. tikrai policijai ištyrus, tas nesąžiningas „donosas'', kuris Kaz. Baltrukonį grąsino ištremti iš Lietuvos, neturės jokios galės. **Adolpas.**

Delei jaunosios dalies.

Skirsnemunė, Ras. apskr. Spalių 2 d. vienas vaikinas, susipykęs su tėvu delei vedimo, bandė nusižudyti. Mat, vaikinas buvo susitaręs su mergina ir jau užsakai pradėjo eiti, bet tėvas pasipriešino, kad mergina mažai dalies gauna, už ką juodu tarp savęs susibarė. Vaikinas, išsitraukęs revolverį, bandė šauti sau į krutinę, bet pataikė į pilvą, kur kulipka ir pasiliko. Nepavykus nusišauti jaunuolis dar bėgo skandinties, bet namiškiai ir kaimynai ir nuo to sulaikė. Tuojau parvežė iš Jurbarko gydytoją, bet gydytojas kulipkos negalėjo išimti, tai vaikiną tuojau išvežė į Kauno ligoninę. Kaip girdėt, vaikinas išgysiąs. **Žvirblamušis.**

Vilkų priviso.

Seinų ap., Kapčiamiesčio vals., labai daug vilkų priviso. Tiesiog piemenįs negali ganyt. Vilkai ateina laukan ir neša avis, nežiurėdami piemenų rėksmo. Naktį ateina į kaimus, kasasi į tvartus ir pjauna ką tik pagaudami. Ukininkai nežino, kaip nuo jų atsiginti. **Jaunas darbininkas.**

Kupiškis,

Ukmergės apskričio.

Šiemet Kupiškyj naujokus ėmė bent penkias dienas, nuo spalių 1 iki 5 d. Kitais metais imdavo tik tris dienas ir anksčiau pradėdavo. Nemažai ir priėmė. Mat, šiemet nemaža matės pasinaudojusių manifestu ir net iš Amerikos sugrįžusių kariuomenėn stojančių.

Kaip visados, taip ir dabar dauguma naujokų per tas dienas buvo kaip ir siaubos paimti, pasigėrę nesižinojo ką bedarą. Bet vis delto, reikia pripažinti, kad ir šviesesnių naujokų kasmet skaičius vis auga didyn ir didyn.

Spalių 1 d. Račiupėnų sodžiuje trankėsi keli girti naujokai. Tvoras piškino, laužė, šaudė pro langus ir vienam vaikinui ko tik nepataikė kulka į galvą. Bet to dar negana. Kuomet ukininkas, senelis J. Krapavickas, pasibaręs ant jų, vėl ėjo vidun, tada vienas tų narsuolių pasivijęs davė seneliui peiliu krutinėn. Ir, kaip paskui daktarę atvežus pasirodė, durta ne juokais — net iki plaučių pasiekta, bet senelis dabar vis delto, išgys. Piktadario, nors tuo kartu nepasisekė sugauti, bet už dviejų dienų vis delto buvo pasisekę policijai surasti. Bet ten taipgi, neprabuvęs nė paros, išbėgo nuo saugojusio jį išvėpėlio sargybinio. Nors tuojau vijosi, bet nebepavijo ir po šiai dienai dar vis nesuranda.

Piktadarys pasirodė esąs nuo Svėdasų, naujokas Vilutis, kurį šiemet priėmę buvo kariuomenėn. **A. Tauškutis.**

Eržvilkas,

Raseinių apskričio.

Ir pas mus pradėjo prašvisti blaivybės spindulių. Prasidėjus įvairioms rudenio talkoms, daugelis ukininkų talkininkams visai degtinės neduoda. Labai pagirtina.

Kaip dabar pamatėm iš pernykščių rinkimų į valsčiaus „ponus'', tai galima pagirti Eržvilko rinkikus („vibornus''). Man teko kelius kartus užeiti į valsčiaus butą, kame razdavau visus valsčiaus „ponus'' susirinkusius. Kaip malonu buvo visus matyti tyru protu savo priedermes atliekant. Tik du matyt jau buvo įraudę. Dabar viskas ir be kišių apsieina. **Viską žinąs.**

Paskaitos.

Biržų ukio ratelis lapkričio pabaigoj arba sausio pradžioj rengia kursus-paskaitas apie gyvulių šėrimą (liuobimą), auginimą ir pienininkavimą.

Kun. Jakubėnas.

— „Liet. Ukin.'' —

Licitacija.

Šiais laikais buvo Kaune kelių taisymo ir tiltų statymo darbų licitacija. Skiriama tiems darbams 257 tukstančius rublių; 1914 m. ketinama tiesti plentą nuo Jurbarko iki Užvenčio ir statyti tiltą Viekšniuose ant Ventos ir Triškiuose ant Virvos upės.

Ukmergė.

Šiais metais vietinė vyrų gimnazija gavo valdžios gimnazijos teises. Mokinių dabar mažiau, kaip praėjusiais metais, todel miestui, kaip praėjusiais metais, taip ir šiais metais, reikės nemaža pridėti pinigų. Del šio dalyko ir gimnazija labiau rupinasi, kad pastotų daugiausia mokinių, palengvindama kvotimus. Taigi vertėtų šiais metais atkreipti atydos kitų gimnazijų mokiniams ir eksternams, nes kitais metais gali buti daug kandidatų ir įstoti bus sunkiau. Nuo šių metų žydų priimama tik skirtas procentas. **J. Gentaras.**

Subačius,

Ukmergės apskričio.

Šiame valsčiuje tik trįs mokyklos: miestelyje viena — vaikinų, kita — merginų, Subačiaus gelžk. stotyje trečia mokykla. Visose mokinama lietuvių kalbos. Pernai valdžios prašyta leisti įsteigti liuosame buvusio „magazino'' dideliame muro name dviklasę mokyklą. Valdžia leido steigti tik pradinę. Šiemet pavasarį pakartintas prašymas del dviklasės. Ji subatėnams butinai reikalinga. **Va.**

Ukmergėje.

Čia ikišiol nėra jokios draugijos, užtat gyvenimas lietuvių apmiręs. Dabar atsiradus daugiau inteligentijos jiegų, manoma inkurti teatrinę draugiją. Reikia visiems tuo rupinties! **Daukas.**

Vilniaus žemės draugija

nutarė suruošti Vilniuje centralinę pieninę, kur ukininkai be jokių tarpininkų galėtų iš sodžiaus vežti pieną. Toje pieninėje ketinama pardavinėti pieną pigesnėmis kainomis. Suruošimui šios pieninės reikalinga 100 tukstančių rublių. Tuo sumanymu rupinties išrinktas komitetas, į kurį inėjo: Borovskis, Maculevičius, Venckovičius ir Letovtas.

25 metų kunigavimo sukaktuvės

Vilniaus vyskupijos valdytojo kun. Michalkevičiaus buvo švęstos spalių 23 d. Po iškilmingų mišių katedros bažnyčioje, vakare buvo vysk. valdytojo rumuose priiminėjami svečiai, kurių dauguma prakalbomis sveikino jubiliatą. Miesto pirmininkas inteikė drauge su prakalba puikų albumą su Vilniaus miesto reginiais, Viln. vyskupijos davsininkai inteikė mišiose vartojamą taurę. Gauta ir telegrama iš Rymo nuo popiežiaus sekretoriaus Mery Del Val. Toje telegramoje popiežius atsiuntė savo pasveikinimus ir laiminimus. Šv. Zitos dr-jos tarnaitės inteikė Aušros Vartų Motynos Švenčiausios paveikslą. Be čia minėtų buvo dar daugybė kitokių pasveikinimų, išreikštų dovanomis, gyvu žodžiu, raštais ir telegramomis.

Rinkimai į Vilniaus miesto tarybą jau pasibaigė.

Daugiausia balsų gavo dabartinis miesto pirmininkas M. Venslavskis. Iš liet. išrinkti miesto Tarybon: **Jonas Mašotas** ir pirm buvęs **Stankevičius Motiejus.**

Taryba susidedanti dabar iš 66 lenkų, 12 rusų ir **2 lietuvių.** Kandidatais Tarybon išrinkti 15 lenkų ir 1 rusas.

Išrinkti visi reformuoto „bepartijinio'' komiteto kandidatai. Po tos žinios, kurią indėjome apie rinkimus į „L. Ž.'' N 124, „bepartijiniame'' komitete buvo padarytos kai-kurios permainos: ačiu joms pateko tuomet į komiteto sąrašą ir Jonas Mašiotas.

Naujos mokyklos.

Garlevos valsčiuje (Suv. gub.) vietos gyventojų pinigais įsteigtos keturios naujos pradinės mokyklos: Digrių, Tvokiškių, Ražinskių ir Rinkunų sodžiuose. Gretimam Leipunų sodižuje įsteigtos devynios pradinės mokyklos.

Paveikslų paroda.

M. K. Čurlionies paveikslų parodą Vilniuje jau atidengė 1½ val. Policijai reikalaujant, pirmučiausiai buvo prakalbėta rusų kalba, paskui lietuviškai, lenkiškai ir gudiškai. Buvo gana daug žymesnės Vilniaus inteligentijos ne tik lietuvių, bet ir lenkų, gudų. Inž. St. Kairio kalba (lenkiškai) į susirinkusius padarė labai malonų įspudį. „Dailė tejungia visas susikiršusias tautas, ypač tai svarbu dabar, kuomet tokia neapykanta tarp tautų įsivyravusi''.

Telšių gimnazija gavo pilnas teises: šiais metais ji virs valdine. Už savaitės bus egzaminai visų mokinių; priiminės išnaujo, kaip į valdžios mokyklą. Bet

šiuos metus gimnaziją užlaikys dar miestas. **M. U.**

V. Petronaitis, buvęs Peterburgo Liet. Stud. Draugijos sekretorius, paskirtas matematikos mokytoju Vologdo gubernijon, nors buvo siuloma vieta ir Lietuvoje, tik privatinėje gimnazijoje.

Mažeikiai,
Šiaulių apskr.

Iš 11 į 12 spal. naktį plėšikai įsiveržė į latvių vartotojų Draugiją, išnešė iš geležinės spintos 6 tukstančius rublių ir sunaikino kai-kuriuos ten esančius vekselius.

Marijampolė.

Šį rudenį paimta kareivijon daug mokytojų, sako, visoje gubernijoje kelios dešimtis. Nuo 1914 metų atidaroma bent kelios dešimtis naujų mokyklų. Tokiu budu mokytojams ir mokytojoms atsiranda daug vietų.

Girdėt, kad Suvalkų gubernijoj atsistatydinsią nuo vietų keletas bulmistrų. Nors laukiama neužilgo rinktinių bulmistrų, bet kol-kas ir tos vietos nepeiktinos.

Beto, dar nauja žinia. Marijampolėje gubernatoriaus patvirtinti 6 nauji jomarkai. Taigi dabar bus čia 12 jomarkų ir 12 atjomarkių per metus, ty. beveik kas 2 savati.

Armėniškis,
Ošmenos apskričio.

Pas mus iki šio laiko buvo tik viena pradinė mokykla, bet jau rudenį dar atidengė tris mokyklas; visose keturiose mokyklose rusai mokytojai. Žmonės visai nenori prie mokyklų prisidėti, nes jiems nėsą labai jos reikalingos. Kas turi kambarį ir tuščią, bet mokytoja nenori duoti buto; mat vaikinai geriau turėtų mokinties arti ir pjauti, o ne į mokyklas vaikščioti.

Tai mat kokie pas mus gudrus žmoneliai. **Hol Flet.**

Žarėnų miestelis,
Telšių apskričio.

Čia įsteigta garinė verpimo fabrika. Priimama verpti linų ir vilnų. Jau tiek privežta, kad fabrika turinti 6 mėnesiams darbo.

Užventis,
Telšių apskričio.

Įsteigta mezgimo fabrika. Mezga kojines ir visokius drabužius.

Kauno gubernijos tvarkomoji komisija praslinkusią vasarą nusausino 6.600 žemės dešimtinių, kurios tęsėsi 90 varstų ilgio. Šiuo tikslu išaikvota 30 tukstančių r.

— „Liet. Žin.'' —

Iš Rusijos.

KALTINA ADVOKATUS.

150 Peterburgo advokatų susirinkę išreiškė protestą prieš Beilio bylą. Už tai juos valdžia atsakomybėn patraukė. Dabar eina tardymas ir jeigu bus teismas, tai jiems reikės atsisėsti kalėjiman, o gal net ir į areštantų rotas. Taigi Peterburge advokatų sumažėtų.

NUBAUSTA.

Delei Beilio bylos išviso nubausti 66 laikraščiai. Nubaustieji laikraščiai išmokėjo 10 tukstančių 400 rub. baudos; 30 laikraščių patraukta teisman už valdžios įžeidimą, du laikraščiu iki teismo sutabdyti, 4 redaktoriai kalėjiman pasodinti.

GRAFO RONIKERIO BYLA.

Varšavoj prasidėjo grafo Ronikerio teismas. Jį kaltino savo giminaičio užmušime. Jis jau buvo kartą teisiamas ir nuteistas 15 metų katargos, bet jis buvo padavęs skundą ir dabar vėl teisiamas. Tai nebepirma tarp didžiunų byla delei užmušimų. Sakoma, kad didžiunai delei savo netikusio gyvenimo išsigema, atsiranda pas juos netikę žvėriški pajautimai ir patraukimai, ir jie jau nebegali jų suvaldyti. Taip atsitinka su tais, kurie tinginiai, netikusiai gyvena, vien tik todel, kad jie nuo tėvų didelius turtus ir garbę paveldijo.

(„L. U.'')

Gr. Ronikeris pasirodo esąs lenkų rašytojas, jis parašęs, tarp kitko, scenos veikalus: „Nieszszęśliwi'' (Nelaimingieji), „Karjera'' ir „I co teraz'' (Ir kas dabar). Dabar teismas nagrinėja tų jo veikalų turinį. Pastebėtina, kad visų jų turinys — prasikaltimai ir prasikaltėliai, gr. Ronikero veikalai begalo pesimistiški.

Vidaus reikalų ministeris Maklakovas, kaip rašo „N. Vr.'', netrukus busiąs paskirtas Valst. Tarybos atstovu, ministeriu betgi pasiliksiąs ir toliau.

POLICIJĄ STIPRINA.

Policijos sustiprinimui ministerių taryba nutarė paskirti iš tam tikro nepaprastųjų reikalų fondo, kuris siekiąs 10-ties milijonų — apie 850 tukstančių rublių.

MIKUCKIO BYLA.

Senato kasacijos departmentas lapkričio 1 (14) d. svarstė d-ro Cezaro Mikuckio, sesers Kondratienės ir kitų bylą del pasikėsinimo ant Mikuckio uošvio, dvarininko Čečoto, gyvybės. Telšių teismo d-ras Mikuckis ir kiti kaltinamieji buvo išteisinti, bet prokurorui padavus protestą — senatas turėjo tą bylą svarstyti išnaujo. Senatas po ilgesnio pasitarimo prokuroro protestą atmetė ir Telšių teismo nusprendimą patvirtino.

JUŠČINSKIO BYLA ATNAUJINTA.

Del Juščinskio užmušimo, kaip praneša „Rieč'', vėl pradėję tardymą. Kijevo teismas, mat, nesusekęs užmušėjų, tat dabar norima juos susekti.

PANAIKINS.

Rusų vyriausybės patarimu Mongolijos vyriausybė nutarė panaikinti kalinių kankinimą, kuris, kaip ir Chinijoj, buvo čia ligšiol vartojamas.

MONGOLŲ DELEGACIJA PETERBURGE.

Mongolų delegacija atvyko Peterburgan lapkričio 4 dieną. Delegacijos priešakyje stovi Mongolijos ministerių pirmniinkas Sain-Noin-Chanas. Delegacija atvyko tarties Rusijos-Mongolijos prekybos sutarties reikalais.

ILIJODORAS GAILISI.

Ilijodoras vėl atsiliepė; jisai, kaip rašo Maskvos laikraščiams iš Caricino, išreiškęs atgailą del savo paklaidų ir kreivatikybos.

GAMTOS PARODA.

Peterburge lapkr. 2 d. atidarė Rusijos pietų gamtos parodą, vadinamąją „Rusų Rivijera''.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Geležinkelio nelaimė vėl atsitiko ir šį kartą Rusijos pietuose, netoli Novočerkasko, stotyje Šachtnaja. Ant atėjusio iš Vlasovkos keleivių traukinio, sustojusiojo atsargo kelyje, užėjo anglių traukinis ir sutreškino kelius vagonus. Užmušti 2 žmonės, sužeistų — 12.

M. AKADEMIJOS NARYS.

V. Purvits, žinomas latvių dailininkas-paišytojas išrinktas Rusijos Mokslo Akademijos nariu. Tai išviso pirmutinis latvis, ingijusis akademiko vardą. Purvits yra Rygos dailės mokyklos direktorium.

UŽDARĖ CHARKOVO GYDYTOJŲ DRAUGIJĄ.

Vietinė gub. valdyba paskyrė pusantro mėnesio laiko Charkovo Gydytojų Draugijos reikalams likviduoti. Draugiją uždarė už tai, kad spalių 26 d. jos sušauktame susirinkime dalyvavę ir nenarių. Patsai gi susirinkimas buvęs sušauktas paklausyti d-ro Davidenkovo paskaitai apie Beilio bylos medicinos ekspertizą.

Uždengtoji draugija turėjusi Pasteuro institutą (įsteigtas 1887 m.), pagedusiųjų šunų inkąstiems prieglaudą (1888), bakteriologios kursus (1889 m.), chem.-mikrosk. institutą (1887 m.), ligoninę (1863 m.), gydyklą (1885 m.). Nuo 1906 m. draugija leidusi gydytojų laikraštį. 1910 m. ji inkurė moterų medicinos institutą su daugeliu klinikų. Visos tos įstaigos turės buti dabar uždarytos drauge su draugija. Taigi miestui bus didelis nuostolis. Bet delto ir esą dar vilties, kad draugiją vis delto pavyks dar išgelbėti. Peterburgan nuvyko tam tikra delegacija, prašyti atmainyti tą gubernijos valdybos nuosprendį.

(„Viltis''.)

Korespondencijos.

NEWARK. N. J.

Pas mus, kaip ir visur, prieš Adventą tankiai buvo rengiama baliai, teatrėliai ir įvairūs kiti pasilinksminimai, bet dabar viskas sustojo. Vienok dabar galima but parengti ką nors rimtesnio, moksliškesnio — paskaitas, prakalbas ir tt.

Čia turiu paminėti, kad gruodžio 13 d., subatos vakare, bus rodomi paveikslai iš Lietuvos historijos (nuo X iki XV šimtm.); apart to bus rodomi paveikslai kuriuos kinematograf. A. Račiunas nuėmė degant laivui „Volturno'' bei gelbėjant keleivius; bus taipgi krutantieji paveikslai. P-nas A. Račiunas (iš Brooklyno) paaiškįs apie baisią nelaimę, ištikusią „Volturno'' ir apie išgelbėtus keleivius, o p. J. M. Danielius (iš New York'o) aiškįs Lietuvos historiją. Paveikslus rodys p. V. Podžiunas iš Newark'o.

Kiek iš viso galima spręsti tas vakarėlis bus labai puikus ir visiems indomus. Taigi, labai but geistina, kad musų lietuviai pasinaudotų gera proga ir atsilankytų vakarėlin kuoskaitlingiausia.

Newarkietis.

BALTIMORE, MD.
Socialistai provokatoriai ir streiklaužiai!

Baltimorėje Schloso dirbtuvių streikas jau pasibaigė. Darbininkai streiką pralaimėjo. Visos kovos sunkumas šitame streike rėmėsi ant lietuvių, ir kol tarp lietuvių buvo vienybė, tol streikas ėjo gerai; kada gi tarp lietuvių vienybė tapo suardyta, tada ir streikas pairo ir darbininkai pavieniai turėjo eiti prašyties, kad priimtų atgal į dirbtuvę.

Tarpe lietuvių vienybę suardė vietinės socialistų kuopos vadai. Išpradžios streiko jie pasirodė gerais unijistais ir gerais darbininkų draugais ir tapo išrinkti į streikierių Pildomąjį Komitetą. Budami Pild. Komiteto hariais jie žinojo visą streiko ir unijos stovį, visas streikierių silpnybes ir viską pranešė Schlosui. Kada jie tapo sugauti einant pas Schlosą su raportais, tada tapo išmesti iš Pild. Kom., ir kartu jiems buvo uždrausta lankyties ant streikierių ir unijos susirinkimų. Tada jie pradėjo viešai darbuoties, kad suardžius streiką. Suorganizavo streikierių moteris, primokino jas ir siuntė ant streikierių ir unijos susrinkimų kelti vaidus. Siuntė jas pas miesto viršininkus prašyt, kad atimtų unijos čarterį ir už-

FELJETONAS

TĖMA.

Prasivėręs duris pamačiau ant tribunos stovi žmogus ir kalba: „Esu socialistas ir kalbėsiu apie socializmą. Draugai ir draugės! Kurie turite pilietiškas popieras, balsuokite už socialistus. Socialistai žada priverst, kad upės, kuriose teka vanduo — pavirstų į pieną... Mes smilčių kalnus paverisime į sviesto kugius... Karveliai kepti, lovoje gulint, lėks tiesiai į burną... Socialistai geri, socialistai gražųs, socialistai malonųs, socialistai išmintingi. Socialistai, socialistai ir socialistai.''

Aš tik laukiu, kada sakys, kad socialistai — medus... Bet gerbiamas kalbėtojas tą vieną gražų žodelį pamiršo. Ta nuobodi nusizulinusi tėma pakrypo kiton pusėn; kalba apie kapitalistų žiaurumą ir begėdystes. Ji skamba šitaip:

„Statistika parodo, kad merginos negalėdamos savaitėje daugiau, kaip tris dolarius, uždirbti — yra priverstos savo meilę pardavinėti už pinigus. Tas daro gėdą apšviestam pasauliui''.

Aš ant popierėlės parašiau užginčinimą tų žodžių ir tariau šale manęs sėdinčiam Andriui šitaip:

— Nunešk kalbėtojui.

Jis paėmė iš manęs popierą, perskaitė, nusijuokė ir sukuždėjo:

— Nenešiu.

— Kodel?

— Manys, kad aš jį ant juoko laikau.

— Jis juk nekvailas.

— Nenešiu. Atsistok ir pasakyk žodžiu.

Aš užsikėsėjau Andriui su kumščia ir pasakiau:

— Tu nesupranti! Čikagoje mokyti vyrai skaito lekcijas iš visokių mokslo šakų. Pradžioje padalina žmonėms popierėles, ant kurių jie parašo tokiuos klausimus, kurie neaiškųs.

— Kodel negali užklaust žodžiu?

— Kitas žmogus neturi iškalbos, susigėdi ir neišreiškia savo minties. Ant popieros gi parašo užklausimus. Pasibaigus lekcijai skaito užklausimus ir atsakinėja. Kartais daktaras skaito lekciją, o žmogus paduoda politišką klausimą. Tokį klausimą palieka ant kitos savaitės ir užkviečia specialistą, kuris atsakančiai apie tokį dalyką numano.

— Bet musų gerbiamas kalbėtojas yra grinorius ir jam atrodys, kad mes jį ant juoko laikome.

— Na, tyčia nešk.

Andrius nunešė.

Dabar gerbiamas kalbėtojas pasakojo apie tai, kad moteris nuskriaustos; kad jos neturi lygių teisių nė bažnyčioje, nė politikoje.

Tą pasaką girdėdamas aš vėl tepu ant popiergalio priešingą atsakymą, kuris aure, kaip skamba: „Jei duot moterims lygias teises politikoje, tai reik reikalaut, kad jos ir lygius su vyrais darbus atliktų. Joms jau ir dabar per daug teisių. Ypatingai lietuvės, budamos tamsios, jos tik težino, kad „leidės first'' Amerikoje. Na ir smaugia vyrus. Per dienas girtos, apskretusios, purvinos, vabalai per bliudus rėplioja, o kerčioje išmatos dvokia. Da daugiau moteris lepint yra tikra nesąmonė.''

Dabar kalbėtojas dejavo, kad negerai, kad Amerikoje yra įstatymas, kuris uždraudžia boikotą.

Pertrauka.

Kad padaryt tėmą ginčams, pasakojo, kad mylėti savo tautą, tėvynę nėra reikalo. Tas, girdi, buvio nepagerina.

Sėdžiu, klausau ir mąstau. Paskui ve ką parašiau ant popierėlės: „Jei ne tautiškumas, tai ir Tamsta nerėdytum laikraštį „Atgal'' — reiktų nešiot geležis, tai pasirodytų, kad tautiškumas buvio nepagerina''.

Dabar pirmininkas jam padavė pirmąją popierėlę. Vienas iš publikos atsikėlė ir paklausė:

— Ką gero gali boikotas darbininkams atnešti?

Gerbiamasis kalbėtojas tęsė:

— Darbininkai matydami, kad kokis lobininkas perdaug žiauriai su jais elgiasi — galėtų nutart jo prekes boikotuoti. Dabar gi įstatymas tą uždraudžia. Tečiau labiausiai but gerai tą boikotą panaudot prieš laikraščius. Nors jie neką tegali padaryt, bet vis koja kiša, kad mes, socialisttai — sukluptume.

Sudaviau Andriui per petį ir sukau:

— Boikotuot — tai niekis; bet kad gerbiamas „laisvės mylėtojas'' galėtų uždaryt laikraštį, kai šventoje Rusijoje, tai but gerai!..

— Aha! — atsiliepė Andrius.

— Dabar čia žmogus statyk argumentus, prirodinėk. O kad but galima laikraštį uždaryt — įsikišai rankas į kešenes ir švilpauk...

— Ištikrųjų but puiku!... — pridurė Andrius.

— Dabar aš tau pasakysiu da vieną naują dalyką, butent: kas but gerai musų mokslinčiu...

— Na.

— Kad jis galėtų su vėzdu priverst visus but socialistais, juk irgi but gerai. Dabar pasakoja sušilęs, suplukęs, o tąsyk pasakytų: „Bukit jųs, neišmanėliai, socialistais, o kad ne, tai gausite aust!...''

—But puiku!... — pridurė Andrius.

Gerbiamasis kalbėtojas pradėjo skaityt pirmąją mano popierėlę: „Ne todel moteris paleistuvauja, kad jos menkai tegali uždirbt, bet todel, kad jos yra tinginės ir palinkusios prie paleistuvystės. Kodel lietuvaitės, kurios nė tos šalies kalbos nemoka, o užsidirba nuo aštuonių iki penkiolikos dolarių?''

Aure, kaip kalbėtojas ant to atsakė:

— Mes neturime jieškot žmonių su nepaprastais gabumais; mes bukim tokiais, kaip dabar esame ir turime reikalaut to, ką kiti turi.

Aš Andriui pakuždėjau:

— Matai, kaip puikiai dalykus aiškina!... Reiškia, jei merga tingi dirbt, tegu eina paleistuvaut. Da tuomi išreikšt protestą prieš „netikusį surėdymą''. Buvo čia keli metai atgal atvažiavęs tokis kalbėtojas, socialistas, kuris netik už gaspadą nenorėjo mokėt, bet ir kelines pradėjo vaginėt. Kuomet jį pagavo, jis sako: „Dabartinis netikusis surėdymas mane prie to priverčia.'' Juk puikus pasiteisinimas!?

— Puikus — teisybė!.. — pridurė Andrius.

— Kitas pasiskelbė eisiąs rėpla aplink žemės kamuolį. Pašlavė auksinius žiedus berėpliodamas ir pasiteisino, kad „netikęs surėdymas'' jį prie to privertęs. Viena socijalistė pildydama idėjos obalsį: „Tu nieko nepralaimėsi, tik retėžius'', apsiavusi vyriškas kelnes nuvažiavo į kitą miestą, pas „draugą'' ir paliuosavo jį nuo laikrodėlio „auksinių retėžių''...

— Busių ir aš socialistu!.. — sušuko Andrius.

— Tau patinka tie „prakilnųs'' darbai!?...

— Tai kaip?... — atsakė Andrius.

Nutilę išgirdome, kad gerbiamasis kalbėtojas tebeaiškina mano klausimą, paguosdamas lietuvaites, kad jos nelaimingos, kad negali automobiliuose važinėtis.

Tuojau pirmininkas padavė pirmiau parašytas mano popierėles. Tečiau gerbiamasis kalbėtojas šitaip sušuko:

— Čia man atsiuntė korespondencijas, kai į laikraštį, kurių ir suskaityt negaliu; reiktų da pirma persirašyt. Aš noriu, kad tų klausimų autorius pats pasirodytų ir žmogaus balsu prabiltų.

Aš nesikėliau.

— Sakiau, kad tas grinorius manys, kad tu su savo popiergaliais jį ant juoko laikai!... — atrėžė Andrius.

Užpakalyje girdėjosi balsas:

— Nemoka rašyt — da žmogų erzina!

Mudviejų su Andrium ko pilvai neplyšo nuo juoko.

Kitą vakarą išėjęs pasivaikščiot sutikau vieną jaunikaitį ir pradėjau:

— Buvai ant prakalbų!?

— Ne.

—Blogai padarei!... Daug pralaimėjai...

— Ar ištikro?

— Taip...

Pro šalį praėjo puiki mėlynakė ir mudu tas privertė užmiršt net apie ką kalbėjova.

— Žadu eiti kada-nors pas gerbiamąjį kalbėtoją pasišnekėt.

— Neik!

— Kodel?

— Neik! Geriau padarysi. Aš buvau sykį nuėjęs, o tą dieną, kaip tyčia, jis buvo pirmą sykį Amerikoje naujas drapanas apsivilkęs... Broleli, puikus!... Nenori šnekėt...

— Na, ar Tamsta manai, kad tas gudruolis tiki į tai, ką jis žmonėms pasakoja?

draustų laikytī susirinkimus. Spausdino sudarkytoj lietuviškoj kalboj cirkuliarus, kuriuose išniekinama unija ir jos vadovai, abelnai elgėsi visai nešvariai. Reik manyti, kad jie parašē ir tas korespondencijas, kurios tilpo „V. Liet.'' ir „Drauge''. Na, ant galo, jiems pasisekē perkalbēti apie 25 streikierius; padarē stuboje susirinkimą ir ten išrinko komitetą, kurį nusiuntē pas Schlosą pranešti, kad jie nori grįžt dirbti. Taip streikieriai iš visų pusių neprietelių užpulti matē, kad jokiu budu negalima streiką laimēti, ir todel jie atšaukē streiką.

Šitie judošiai ir streiką užtęsē taip ilgai. Kelis sykius Schlosas šaukē streikierių komitetą ir norējo taikinties, bet vis permainē savo nuomonę, nes šitie parsidavēliai ir G. W. of A. unijos vadovai, dažinoję, kad Schlosas šaukē streikierių komitetą, nubēgdavo ir prišnekēdavo, kad da palauktų savaitę, nes streikieriai patįs sugrįš.

Vietiniai socialistai jau aiškiai pasirodē, kokie jie yra darbininkų prieteliai. Rods, kad tai ne jų reikalas prigelbēti darbininkams jų kovoje. Streikas tęsēsi 14 savaičių, o vietinio socialistiško laikraščio „Pirmyn'' redaktorius tik vieną sykį atsilankē ant unijos susirinkimo. Mat, ponulio-politikieriaus negalima prisiprašyti. Tiesa, kaip tokis kalbētojas (jis savo kalba visada žmones iš salēs išvaiko) ne labai ir pageidaujamas. Vienas socialistas („keleivinis'' gešeftmacheris) neva dirbo laike streiko del streikierių labo, bet be užmokesčio nē žingsnio, nē iš vietos. Kada jį perstato į kokį komitetą ir užklausia jo ar apsiima jis užimti tą vietą, tai jis atsako — „jei duosit tiek ir tiek tai apsiimsiu'' ir, lyg ant juoko, tą reikalavimą kainą jam užmoka. Kiti komiteto nariai-streikieriai eina dykai, o jis ne-streikierius — jam turi užmokēti; jis nežiuri, kad streikieriai ir jų šeimynos kenčia badą.

Vieną sykį jis ir dar vienas „draugas'' tapo pasiųsti į Philadelphia, Pa. rinkti streikieriams aukų. Surinko $21.oo. Kaštų pareikalavo: pirmas $10.oo, o antras $8.oo (mat šitas geriau susipratęs).

Matot, draugai-darbininkai, vaisius musų geradarių-socialistų darbų. Tai vaisiai socialistiškų laikraščių, ypatingai „Kovos'' ir „Laisvės'', agitacijos prieš musų uniją. Socialistiški laikraščiai išniekino, pasmerkē mus uniją. „Kova'' neteisingai delei Lawrence'o streiko išvadino tos unijos streiko vadovus darbininkų centų aikvotojais („Pirmyn'' tai atkartojo), ir kaipo vaisius tos agitacijos — sąjungiečiai tampa provokatoriais, streiklaužiais ir darbininkų vienybės ardytojais. Kodel socialistai niekina ir ardo šitą uniją? Argi šita unija yra jau taip blēdinga darbininkams? — Ne. Šita unija nēra blēdinga darbininkams. Ji yra geriausia darbininkų organizacija, kuri tikrai gina darbininkų reikalus. Socialistai pasipiktino iš to, kad darbininkai atrado sau tikrą kelią ir neseka jau paskui jų į dausas, neduoda kvoterius, neklauso jų plepalų. Socialistai sako, kad ši unija negera; taipgi Federacijos vadovai sako, kad šita unija negera; o kapitalistai dar karščiau patvirtina, kad šita unija negera. Na ir visi šitie gaivalai: socialistai, kapitalistai, kapitalistų tarnai —Federacijos vadovai (daili draugija) sutarē ir padavē viens kitam ranką, kad tik šitą uniją sunaikinus. Ar šita traicē atsieks savo tikslą? Atsakymas prigulēs nuog jusų, darbininkai...

Darbininkų pasipiktinimas iš netikusio socialistų pasielgimo apsireiškia visur. Pavyzdin, čia Baltimorēje: į uniją priguli apie 2,000, darbininkų, o į socialistų kuopą vos apie porą dešimčių. Taip ir kituos miestuos — prie sąjungos nesirašo ir gana. O pinigų reikia. Reikia šio ir to: ir automobilių, ir merginų teatran nusivežt, ir tarnų pasisamdyt, o sąjungos iždas tuščias ir dar skolų begalo.

„Kova'' įspējo, kad iš Baltimorēs korespondencija, tilpusi „V. Liet.'' 45 nr., parašyta provokatoriaus. (Visai ne. **Red.**)

Kaip ten nebuvo, bet „Vien. Liet.'' buvo gera lekcija. Ji žįno, kad kiekviename socialiste yra kirminas, kiekvienas socialistas turi taurę nuodų; juk socialistiški laikraščiai kas savaitē gamina nuodus ir jais svaigina savo skaitytojus. Kiekviename tų laikraščių numeryje ir kiekviename žodyje vis nuodai. Ar ilgai jie dar nuodys lietuvius? Ar ilgai jie dar kels tarp lietuvių vaidus ir neapykantą? Ar ilgai jie dar ardys naudingas darbininkams įstaigas? Draugai! Kas mums turi labiau rupēti — ar privatiški išgamų reikalai, ar musų pačių reikalai ir visuomenei naudingos draugijos? Delko socialistiški laikraščiai vaidus kelia su kitais laikraščiais? Jie sako, kad kovoja už darbininkų reikalus. Bet tai melagystē, bjauri melagystē. Jie tik prisidengia socializmo idēja, o jų tikslas bei idealas — tai dolaris; taigi jie su kitais laikraščiais jau kelinti metai vaidus kelia, kad paveržti, pavilioti skaitytojus ir pagauti jų dolarius. Ir jau kelinti metai kaip vaidijasi už privatiškus reikalus, o visuomeniški reikalai nustumti į šalį ir užmiršti. Ir mes gerai žinome, kad tuos vaidus sukēlē įvairios rųšies netikę, pagedę gaivalai. Jau toliau taip ir negali eiti: turi but koki nors permaina.

Aš girdējau sakant: kokia draugija, tokie laikraščiai. Aš manau, kad tai neteisybē. Aš manau, kad žmonės yra lengvatikiai ir greit bile kokiam plepalui intiki; delto geras žmogus, leisdamas laikraštį, gali daug žmonijai gero padaryti, o blogas blogo. Ir delto šitie barškalai nieko gero žmonijai nedaro — jie tik išnaudojo, tik naudojasi žmonių lengvatikyste. Bet ar ilgai jie tuom keliu važiuos? Pamatysim...

J. J. Savas.

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 26 d. „Birutės'' teatrališka kuopa sulošē „Genovaitę''. Apie patį veikalą čia nerašysiu, nes jis, manau, visiems yra žinomas.

Nors buvo darbo dienos vakaras, tečiau žmonių prisirinko gan daug — mat, gerai buvo išgarsinta, ir visi su nekantrumu laukē vakaro. Reikia manyti, kad nuostolių kuopai nebus.

Abelnai imant, galima pasakyti, kad lošimas atliktas gerai, nors žinoma, kai-kur buvo ir paklaidos, bet, anot priežodžio, tik tas nedaro klaidų, kurs nieko neveikia. Manau, kad lošējai-mylētojai pasistengs kitą kartą dar geriau atlikti savo roles. Vienok turiu pasakyti, kad yra tokių lošējų, kurių nevertētų leisti ant pagrindų.

Labiausiai publikai pasidabojo dainos, kurios buvo atliktos visai gerai; garbē dainininkams!

Ant pavasario ta pati kuopa rengiasi sulošti „Živilę''. — Labai linksma, kad musų miesto jaunimas veikia ir duoda progą laiks nuo laiko puikiai praleisti mums vakarą. **Aimanuotojas.**

CAMBRIDGE, MASS.

Lapkričio 27 d. Cyprus svetainēje atsibuvo Lietuvos Sunų Draugystės metinis balius. Į šitą balių prisirinko stebētinai daug žmonių, kaip vietinių, taip ir iš apielinkės. Visi, jauni ir seni, linksminosi labai gražiai, nes nei vieno nebuvo matyti girto. Mat, šitas balius buvo be svaiginančių gērimų, kadangi šitame mieste visai nēra krautuvių su svaigalais, ir negalima baliuose vartoti alkoholio. Buvo puikaus užkandžio ir nesvaiginančio gērimo.

Šokių pertraukose Laisvės Choras padainavo keletą puikių dainelių, kurios padarē gilų įspudį ant susirinkusių svečių.

Balius prasidējo 1 v. po pietų ir traukēsi iki 11 v. nakties. Gan gražiai griežē D. L. K. Vytauto orkestras. Publika išsiskirstē linksma ir užganēdinta. Draugystei, kaip matyti, liko geras pelnas. Geistina daugiau tokių blaivų pasilinksminimų.

Birutės Gēlē.

MONTELLO, MASS.

Lapkričio 27 d. atsibuvo iškilmingos Lietuvių Tautiško Namo inkurtuvēs Montelloj. Namas užbaigtas statyti šiomis dienomis; jis monteliečiams lēšavo $30,000 Apvaikščiojimo parodoje dalyvavo apie 1,500 lietuvių.

Pasibaigus parodai, Tautiškame Name atsibuvo prakalbos.

Po prakalbų buvo šokiai. Įžanga ant prakalbų ir šokių buvo pusētinai augšta — dolaris. Publikos buvo apie 600 ypatų.

Lapkričio 26 d. atsidarē krutanti paveikslai lietuvių „Daukanto Amusement Co.''; rodoma kas vakarą L. T. Namo sklepe. Velytina gero pasisekimo!

Lapkričio 30 d. sudegē lietuvio, A. Ružuno, krautuvēlē ant Ames gt., — laimē dar, kad buvo apdrausta. **Socialistas.**

STOUGHTON, MASS.

Vietiniai lietuviai subruzdo rupinties pastatymu savo mieste Tautiško Namo. Tam tikslui susitvērē labdarystės draugija. Tokis namas stouhtoniečiams, ištiesų, labai-labai reikalingas.

Pastaruoju laiku čia sustreikavo... lietuvēs merginos — mat, tulas vaikēzas pavadino jas „Laisvēje'' negražiomis, tai jos ir pakēlē streiką prieš vaikinus. Štai kame apsireiškē šitas streikas: parengus balių, merginos-streikierēs nējo šokti ir atsisakē nuo deklamavimo; jų vietą užēmē moterįs-„streiklaužēs''.

Darbai šiame mieste eina visai prastai; patartina lietuviams nevažiuoti čion darbo jieškoti, nes daug matosi ir vietinių be darbo. **Laisvas Vaikas.**

BRIDGEWATER, MASS.

Nors šiame miestelyje yra pusētinas burelis lietuvių, bet visi miega letargo miegu. Jokio veikimo čia nesimato, nors žiemos laike galima but šį-tą atlikti. Draugijų irgi čia nēra, apart LSS. kuopos; bet ji tik iš vardo čia egzistuoja, nes jokio veikimo nesimato.

Uždarbiai šitame miestelyje nedideli — apie 9 dol. į savaitę; kurie moka darbą čeverykų dirbtuvēse, tai uždirba daugiau. Darbai šiuomi tarpu eina nepergeriausiai. **Laisvas Vaikas.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Lapkričio 9 d. LSS. 51 kuopa surengē prakalbas; kalbētoju buvo Kasparka iš Detroit'o; tą pačią dieną sulošē teatrą — „Paskutinē banga''. Viskas atsibuvo Lietuvos Sunų svetainēje.

Dauguma serga tymų liga (ypač maži vaikai) ir šiltine; laike vienos savaitēs pasimirē trįs jaunos merginos, tarp tų 16-metų amžiaus p-lē Bekeraitē; kitos truputį senesnēs.

Prasidējus vakarinēms mokykloms, jas pradējo lankyti didelis lietuvių skaitlius; mokytojauja 4 mokytojai. Du iš tų — p. L. Braškis ir p. J. Belskas jau kelintas metas kaip mokina, kiti du — p. A. Latvēnas ir V. Gustainis mokina antrą metą.

Simano Daukanto Draugija, turēdama du namu, tikisi taippat pasidauginti ir skaitliumi narių, nes nuo prakalbų pradējo daug rašyties į dr-ją.

Ir musų ramiame mieste atsiranda plēšikų — mat, atkeliauna iš Chicagos. Taip du mēnesiu atgal vidurdienyje apiplēšē tulą laikrodininką ir užmušē 3 ypatas; kaltininką dabar sugavo Chicagos detedtivai ir pargabeno į Grand Rapids teisman.

Lapkričio 14 d. teismas nuteisē Vincą Rinkevičę 3 met. į valstijos kalējimą už darymą čekių. Mat, kaip tuli kalba, Rinkeviče nemēgo darbo dirbti ir norējo lengvai uždarbiauti, bet papuolē nabagas.. **Garnupis**

DE KALB, ILL.

Lapkričio 29 d. Scenos Mylētojų Dr-tē pirmą kartą statē ant scenos vienaveiksmę komediją „Velnias ne boba''. Lošējai-vyrai savo roles atliko vudutiniškai, bet moterįs — silpnokai. Reikia manyti, kad kitą kartą moterįs pasistengs tinkamiau sulošti. Paskui buvo deklamacijos bei monologai.

Žmonių vakarēlin atsilankē pusētinai. Gal ir daugiau but buvę žmonių, jei but tinkamai padaryti apgarsinimai — mat, juose nebuvo paminēta nei apie vietą (gatvē), nei apie lošimą.

Man rodosi, kad vakaro rengējai peršaltai žiurējo į tą visą dalyką, todel ir vakaras neturējo pageidaujamo pasisekimo. Netikusiai buvo rengta — netikusiai ir atlikta. Tas, be abejo, padaro labai nemalonų įspudį ant pašalinių žmonių bei vakarēlin atsilankiusios publikos. Jei vakaro rengējams rupi prakilnųs dalykai, o ne baikos bei kieno nors „biznio'' dalykai, tai reiktų pasirupinti viską daryti sąžiningiau, tinkamiau, nes, priešingai, tokiais vakarēliais demoralizuojama musų visuomenē...

Jaunas Vaikinas.

COLLINSVILLE, ILL.

Lapkričio 27 d. „Teatrališkas Jaunimo Ratelis'', kuris kas metas rengia puikius vakarēlius parengē koncertą su dainomis, deklamacijomis, monologais ir skambinimu ant piano.

Vakarēlis buvo gana įvairus. Ypatos, dalyvavusios programo išpildyme, atliko savo užduotis kuogeriausiai. Iš jų apsižymējo: p. A. Tumosa, poni Tumosienē,

A. Tumosa, poni Tumosienē, poni Steponavičienē. Puikiai paskambino ant piano panelē E. ir T. Elviukēs. Duetai panelių E. Čepliauskytēs ir Elviukēs labiausiai patiko publikai, nes jiedvi labai dailiai sudainavo 6 dainas; geriausiai sudainavo — „Eina garsas nuo rubežiaus'', „Saulelē raudona'', „Marselietē'' ir „Internacionalas''.

Norint tas miestelis turi gana daug lietuvaičių, vienok kitos niekur nenori pasirodyt ir lietuviškuose vakaruose nedalyvauja. Mat, joms sarmata pasirodyt tarp lietuvių...

Čionai randasi ir gana susipratusių vyrukų, kurie nenuilstančiai darbuojasi rengdami teatrēlius.

Dabar rengias statyti ant scenos „Pirmi Žingsniai''. Reikia tikēties, kad greitu laiku pamatysim tą veikalą lošiant.

Ten žiopsojęs.

SIOUX CITY, IA.

Galima sakyti, kad niekur lietuviai nēra taip užmiršti, kaip šitame miestelyje. Jie čia gyvena perdaug jau „ramiai''. Taip, kaikada, ištikus streikui, anglų laikraščiai pamini, kad lietuviai pirmieji prisideda prie streiko.

Sioux City — mažutis miestelis, bet užtektinai švarus, ir oras jame sveikas. Per miestelį teka upē, o toliau riogso dideli kalnai — visur gražųs reginiai.

Čia randasi keletas dirbtuvių ir skerdyklos, kur dirba geras burelis lietuvių; kiti lietuviai dirba prie prekinių trukių.

Kalbama, kad lietuviai čia apsigyveno 7 metai atgal. Pirmieji lietuviai čion atkeliavo net iš Afrikos; pavyzdin, p. J. Papievis bus, rodos, seniausis šio miestelio lietuvis; jis gyvena gan gerai ir skaitosi tikru lietuviu.

Dabar Sioux City'je priskaitoma lietuvių apie 600 pav. ir apie 100 šeimynų (vedusių). Skaistavei džių merginų priskaitoma apie porą tuzinų.

Lietuviai padējo lenkams pastatyti bažnyčią ir savo tikybinius reikalus atlieka pas lenkų kunigą, kuris net lietuviškai pramoko. Bet, kaip girdēti, lietuviai pradeda jau šiaušties prieš lenkus ir nenori ilgiau buti jų vergais. Mat, rengiasi sau bažnyčią pasistatyti ir nuo lenkų visai atsiskirti. Bažnyčios statymui turi surinkę apie $2,000. Vietinis vyskupas žadąs duoti lietuvį-kuningą. Bet nēra nutarta kame statyti bažnyčią; delei to tarpe biznierių net ginčai iškilo — kiekvienas nori arčiau savo „įstaigos'' bažnyčią turēti.

Visi šio krašto lietuviai gyvena kruvoj ir gyvena gan turtingai; daugiausiai yra lietuvių nuo Anykščių. Laikraščiai mažai tēra išsiplatinę, bet visgi pareina „Vien. Liet.'', „Lietuva'', „Keleivis'' ir kiti. Yra taipgi poras draugijų — jų tarpe jaunutē, bet veikli, SLA. 4 kp.

Kipšas iš pakapio.

— Tiki.

— Tai man butų daugiau negu keista! Man neindomu, kad Povilas Dizmas, ar Jurgis Pimpošius yra fanatikai, bet dabar — žmogus mokytas.

— Aha!

— Na, kad jis nebutų ragavęs Markso doktrinų.

— Butų žmogus naudingas.

— Tai tu dabar drįsti skaityt jį net už nenaudingą!

— Ištikro.

— Nesenai dar skaičiau kningą gerbiamojo musų filozofo — Vyduno „Apsišvietimas'', kuriame ant trisdešimto puslapio štai ką radau: „Paprastu budu mokslų apsišviesti tēra aklas apšvietimo bandymas, kuris labai tankiai lygiai aptamsina.''

— Tas teisybē.

Kelis žingsnius ējome tylēdami.

— Vieną sykį guliu parke ant žolēs, o netoli manęs guli kitas žmogus. Aš jį pakalbinau važiuot ant pietų. Esą septyni šeimynos, o mažai uždirbąs. Pakentēsiąs iki vakaro nevalgęs. Aš tą žmogų pažinau aštuoni metai atgal ir mačiau, kad jis balakanams siules prosino. Paklausiau, kokį jis darbą dirba. Tai jis atsakē, kad siules prosinąs.

Mano šio vakaro draugas nusižiovavo, užsibrēžē degtuką ir užsidegē popirosą. Aš gi pasakojau:

— Paklausiau jo, kodel neišsimokino gatavus balakanus nuprosyt. Sakau: — dusyk tiek uždirbtum ir nereiktų badaut. Jaunas budamas buvęs kelis sykius ant prakalbų, skaitęs „Muštynes'' ir pavirtęs į socialistą. Jis man sako: — manau sau, kam man dirbt, įvyks iš nakties socializmas ir, ar turēsiu susičēdinęs daug pinigų, ar mažai, ar mokēsiu gerą amatą, ar visai nemokēsiu — vistiek lygiai busiu viskuom aprupintas. Budavo girtuokliauju, o dabar, girdi, pamačiau, kad mane apgavo — sukvailino!

Turiu pasakyt, kad mano draugas buvo lankęs gimnaziją ir pusētinai jau apsišvietęs. Tečiau jis ir gi buvo pusētinai marksizmo kvaituliu apimtas, bet nefanatikas. Jis man sakē:

— Ką kalti sacializmo skelbējai, kad tas žmogus nesuprato?

— Kalti, kad nežino, kokį žmogų, ko mokint! Kam pagalios keikt kapitalizmą? Tokis mokslinčius, kaip musų gerbiamasis vakarykščias kalbētojas, mokinosi beveik per visą amžių ir negali savo mokslo pritaikyt prie gyvenimo.

— Kaip tai?

— Nugi žino tik girt socialistus keikt surēdymą ir kapitalistus. Juk jis gali nuspjaut ant kapitalizmo skriaudų! Gali rast tokių bent dvidešimts draugų, kurie sudētų po tukstantį.

— Kas butų paskui?

— Uždētų, sakysim, siuvējų dirbtuvę. Patįs dirbtų, patįs parduotų. Turētų pelną nuo indētų pinigų ir didesnį uždarbį. Nereiktų streikuot. Reiškia visiems savo skriaudikams galētų parodyt špygą. Bet musų gerbiamasis mokslinčius but vadovu šitokios bendrovēs neturi nē gabumo, nē pasišventimo; galų gale, nors mokinosi beveik iki savo senatvēs — prie tokio naudingo dalyko savo mokslo nepritaiko.

Mano gimnazistas tylējo.

— Keikt surēdymą, keikt kapitalistus juk nereik nē mokyto — tą darbą gali atlikt ir kvailiausias!.

Mudu sustojova ir žiurējome į lange esančius paveikslus. Vienoje vietoje matēm šokančias mergas šešēliuose, o kitas paveikslas perstatē vargdienį.

— Kuris tau geriau patinka?

— Man patinka geriau šokiai šešēliuose...

— Kodel?

— Ten aš matau gražias mergas, o čia tas nuskurēlis! Ką man iš jo gērēties — aš tokį juk galiu matyt prie kiekvienos smukles durų!...

— Tegul tave paraliai! Koks tu keistas! — sušuko mano draugas.

Pasukom namų link.

— Man keista, kad niekina tautą.

— Kas?

— Musų mokslinčius. Jis aiškina, kad nereikalinga yra meilē tēvynēs, kad nereik mylēt tautą... Na ir niekur nuo tos niekinamos tautos negali atsiskirt... Šiauliuose vienas gimnazistas pradējo aiškint, kad mirtis, tai visai menkas daktas! Kiti iš jo pradējo juokties, tai jis pasiēmē peilį ir pasipjovē — paremdamas savo kalbą faktu. — Dabar musų mokslinčius jau kelinti metai niekina tautiškumą ir vis prie lietuvių laikosi. Dagi laikraštį rēdo ir nori kuodaugiausiai turēt skaitytojų, kad „buvį'' pagerint. Ar nebutų geriau, kad jis nuspjautų ant lietuvių, o eitų negrus, ar indijonus šviest, kurie be abejonēs tamsesni už lietuvius. Man rodos, kad lietuviai neverktų tokio brangaus žmogaus netekę...

Buvo jau vēlus laikas ir mudu persiskyrę ējova gult.

Šliburis.

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

— Bus... bus apie... keturius šimtus, — perpus numažinau, o kam, tai nei nežinau.

— Tai užteks, kolei rasiva tenai kokį darbą... Tu moki vokiškai, galėsi pakliuti vargonininku į kokį kataliką kunigą. Gyvensiva, kaip ponai. Tenai lietuviškų kningų niekas nedraudžia. Skaitysiva, giedosiva, kiek tiktai norėsiva. Galų-gale, kada mano tėveliai atsileis ir pasiilgs manęs, galėsiva sugrįžti. Ar ne tiesą aš, broleli, sakau? — paėmė mane už rankos.

— Tiesa seesele! — umai nudžiugau ir pralinksmėjau, kada ji mane broleliu pavadino.

— Tai išgelbėsiu ją. Ji bus mano! Važiuosim! Jau dabar bus viskas pabaigta. Visos kančios ir abejonės liksis užpakalyj.

Pirmai, da kaip ji atėjo, tai ką aš galvojau, kas man rodėsi, tai ir iš galvos išdulkėjo Ar tiktai pasislėpė joje. Bet tuo laiku neminiau.

— Tai mat, mano broleli, — pasidarė ji švelni-lipšni, kaip katytė. — Galėsiva ir tuojau važiuoti. Nėra ko laukti. Reikia skubinties. Jastrebov kiekvieną valandą gali tave sutikti. Man daug ruošties nereiks, tiktai pasportas išsiimti. Išimsiu lengvai.

— Tai sakyk, sakyk, kada važiuosisiva? — nekantriai klausiau. — Man irgi daug rengties nereikės.

— O kad ir sekantį šeštadienį. Galėsi?

— Galėsiu! — sutikau.

— Tai jau ir nutarėva. Galas.

— Fertig! — priduriau.

— Vadinasi šeštadienio naktį išvažiuosiva, o sekmadienį, šituo metu, galėsiva buti jau prie rubežiaus. Tai bus gerai. Penktadienio naktį aš da pas tave ateisiu. Pasišnekėsiva, kur susieti prieš išvažiuojant, ką daryti, ką imti su savimi ir tt... Dabar gi paskambink. Po tokio svarbaus ir didelio nutarimo reikia pasilinksminti, prasičiukinti kiek-nors, — užbaigė Kazė.

— Ką? — paklausiau keldamasi.

— Ar užmiršai? Pirmai juk prašiau? Suktinį. Paskum, ką pats norėsi.

Man skambinant ji išėjo šokti. Šoko įsisprendusi, sukinėjosi po visą aslą, plojo delnais ir kvatojosi. Skambinau smarkiai. Galvą atsukęs žiurėjau į ją, kaip rožė paraudonavusią ir sukaitusią.

Šoko apie pusvalandį, kolei visai sušilo-sukaito.

— Gana jau! — puolė ant kedės.

Išsitraukusi nosinę ėmė vėdinties. Net plaukai jai bešokant išsileido. Gražiai apdengė kaklą, pečius. Ant akių, ant krutinės nugriuvo. Kiek pasivėdinusi pradėjo juos taisyti. Dailiai piršteliais suėmė, iškėlė augštyn, ant galvos. Kaip taip rankas pakėlė, liemenėlis išsitiesė-išsilinko; augšta-apvalaini krutinė siubavo-kilnojosi. Pašokau nuo fortepijono. Priėjau į ją. Apskabinau pusiau ir stipriai priglaudęs į save skubiai pabučiavau.

— Eik da paskambink ką-nors. Prieš kelionę man, — lengvai mane nuo savęs atastumė.

Vienok da kartą ją pabučiavau ir nuėjęs užskambinau Raineke's Farandal. Paskum da keletą gražių dalykų. Ji klausėsi atidžiai, užsimiršusi. Tarytum tat begalo jai brangu buvo. Sekė kiekvieną muzikos garsą, kiekvieną perėjimą.

Atsistojo. Priėjo „sudieu" pasakyti.

— Sudieu, brolelį Dienelė netoli. Namon jau laikas.

— Pabuk da truputėlį. Palauk. Daugiau paskambinsiu.

— Nek, negaliu. Sudieu!

Palydėjau visą kelią.

— Sugrįžo ji, sugrįžo meilė, sugrįžo skaisčios dienos, — sprendžiau be abejonės.

Laukiau penktadienio ir rengiaus -ruošiaus kelionėn — naujan gyveniman.

XXXII.

Kazė penktadienio naktį atėjo da prieš vienuoliktą. Anksčiau, kaip ir sakiusi buvo.

Buvo nuliudusi, begalo susirupinusi. Niekados da nebuvau matęs jos taip liudnos. Aš gi buvau neišpasakytai linksmas. Kad regis bučiau įmanęs, tai bučiau išsinešęs fortepijoną ant stogo ir tenai skambinęs. Skambinčiau, dainuočiau ir šokinėčiau, kad visi girdėtų ir matytų. Skraidyčiau nuo vieno namo ant kito. Kažin kur regis pakilčiau. Pačiais padebesiais. Ir visus debesius ant žemės nudraskyčiau. Mėnulį nustvėręs ežeran blokščiau, prigirdyčiau. Kalnus viena ranka išvartyčiau. Visą bažnyčią ant vieno piršto pakelčiau.

Ji gi inėjo grinčion bailiai-nedrąsiai, tarytum pirmą kartą. Inėjusi tuojau atsisėdo ir nieko nepasakė. Su manimi net pasisveikinti užmiršo.

— Na, ir aš jau prisirengiau. Nors dabar važiuoti galiu, — linksmai, juokdamasi gyriaus.

— Gerai, — linkterėjo galva.

— Tu gi jau, sesyte, mažoji paukštele, prisirengei? — klausiu šale atsisėdęs.

— Jau, — vėl linkterėjo.

— Tai rytoj važiuosiva-kraustysivos?

— Va, — taip-pat linkterėjo.

— Į vieną dieną nė pagamų čia mudviejų neliks?

— Ne.

— O ar nejieškos-nesivys kas?

— Gal.

— Bet tu išblyškai, sublogai per tas dienas. Kodel taip?

— Nežinau.

— Kodel nežinai? — juokauju-klausiu.

— Nežinau, — vis taip-pat atsako.

— Ir šiandien kodel nuliudusi?

— Liudna man.

— Kas graudena?

— Kelionė.

— Gal važiuoti nenori?

— Nek, noriu.

— Tai kam liudėti?

— Liudna... gaila...

— Ko?

— Visų... ta.... — greitai susigriebė, į mane nusigandusi žvilgterėjo.

Man kažin kodel kraujas galvon dilgterėjo.

— Ar manęs gaila?

— Ta... vęs, — atsiduso.

Pasijaučiau, kad mano veidai šalti pasidarė, bet visviena buvo linksma.

— Kam manęs gailėti?

— Delto, kad mylėjau.

— Juk ir paskum mylėsi?

— Paskum?...

— Da geriau galėsi mylėti: tėveliai nedraus, niekas nekliudys. Ir aš labiau tave mylėsiu.

— Mylėsi mane?

— Neapsakytai. Dieną, naktį busiu su tavimi. Dainuosiu-liuliuosiu, migdysiu saldžiai. Bus malonu-malonu ir gera-gera!

— Paskambink ką-nors. Man sunku.... Aš negaliu... negaliu, broleli!...

Skubinai paėmiau skambinti. Išrinkau švelnų, tylų valsą. Jį griežiant, regis matai, kaip leidžiasi saulelė, užteka kitoje pusėje mėnulis, vėjas nutįla ir išlengvo banguoja javų marės; pritaria-banguoja ir girios šlamėsys, ir liudna-svaigulinga lakštingalės dainelė bangomis plaukia per pievas, per laukus. Visas vakaras, visa gamta, rodosi, supasi-linguoja. Supasi ir oras apdrungęs-aptemęs ir pradeda danguje žvaigždelės mirkčioti.

Atsikreipiau į ją.

Josios akelės pilnos ašarų. Spindi-žvilga tos ašarėlės, kaip rasa ant jaunosios žolytės.

— Kad liudnas-griaudus tas valsas. Linksmesnio ką parink. Man ir taip negera... Linksmaus ką, Olesi, paimk, — paprašė rankeles laužydama.

Ką tiktai turėjau linksmo ir gražaus, viską išskambinau, visus tuos dalykus.

— Gražiai tu skambini, gražiai, broleli. Klausyčiau, regis, ir klausyčiau, — tarė jau atguvusiu balseliu.

— Eik į mane, gana jau skambinti, pasišnekėsiva apie kelionę. Pasitarsiva bendrai.

Atėjau. Susisėdova greta. Apsiskabinova švelniai-lengvai.

— Tai ką, apie kelionę šnekėsiva? — klausiu, bet kad apie ją šnekėti man nelabai ir norėjosi. Tylomis, nė žodelio netariant, kur-kas maloniau sėdėti.

— Kad ir tos kelionės nebutų, geriau butų, — galvoju.

— Šnekėsiva, kaipgi.

(T. b.)

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

(Tąsa.)

BAGOČIUS PRIEŠ PAUKŠTĮ.

Tasai skundas paremtas ant ilgoko, susidedančio iš virš devynių rašomąja mašinėle rašytų puslapių, straipsnio, kuris tilpo „Vien. Liet." Išnagrinėjus tą straipsnį pasirodo, kad tai atsakas į skundėjo straipsnį „Bagočiaus žodis", tilpusį tam pačiam laikraštyje. Tame traipsnyje yra daug citatų paimtų iš „Bagočiaus žodžio" ir todel pastarasis straipsnis be pirmojo visiškai nesuprantamas. Mes raginame teismą, idant jis reikalautų nuo skundėjo to straipsnio vertimo.

Išnagrinėjus šitą straipsnį, pasirodys sekanti ryškesni užmetimai prieš Bagočių.

1. — Užmetimas, kad Bagočius, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas, buvo areštuotas.

2. — Kad jis netiesotai tapo išrinktas prezidentu.

3. — Kad Bagočius papildė „purvinas melagystes" nurodydamas savo straipsnyje, jog jisai nesiuntęs laikraščiams straipsnių, kurie paliečia vien tik jo asmeninius reikalus, kuriuose jis asmeniniai apkaltinta kitus bei kuriuose jis atsako savo kritikams.

4. — Kad Bagočius pasakė neteisybę paskelbdamas, kad jis niekuomet neėmęs almužnų, kad niekuomet neskolinęs nei vieno cento ir kad niekam nėra skolingas.

5. — Kad Bagočius tapo presbyterijonu ir apsiėmė platinti tą religiją (tarp lietuvių. — Red.) tik tuo tikslu, idant sustiprinti savo piniginius reikalus. Tai yra svarbiausias kaltinimas, kuris eina ištisai per visą straipsnį.

6. — Kad Bagočius versdamas lietuvių kalbon religiško turinio kningą pasirodė nepažįstąs nei rašybos nei gramatikos taisyklių, kad ta jo verstoji knyga buvo pilna paklaidų ir iššaukė iš lietuvių pusės pašiepimą.

7. — Kad Bagočius melagingai paskelbė apie savo mirtį, delto susilaukė garbingo nekrologo ir nič nieko apie tat nesakė.

8. — Svarbiausias Bagočiaus apkaltinimas užsiveria šiuose žodžiuose:

„Taip tai tas musų didvyris visuomet elgėsi ir šiandieną elgiasi, darydamas visiems lietuviams gėdą. Jo ypatiška nauda yra jo augščiausiu dievaičiu ir visu idealu ant žemės. Už ją buvo tris sykius savo tikėjimą mainęs, už ją jis baisiausių kėblų lietuvių draugijoms pridirbęs, ir už ją jis socializmą skelbiąs".

Iš suimtų kruvon davadų pasirodys, kad Bagočius skaitė save tarp lietuvių visuomenės veikėju, vadovu ir mokytoju, kaip va: Henry George, gen. Booth arba kiti, kurie veikė tarp angliškai kalbančios visuomenės ir pašventė savo gyvenimą pakėlimui savo žmonių gerovės. Tame straipsnyje, kuris paskaityta šmeižiančiu, nurodoma, kad jis buvo prigavikas, neteisingas žmogus, dirbantis tiktai savo asmeniniai naudai ir veikiąs tarp savo tautiečių bei skirtingų religijų tuo tik tikslu, kad įgyt garbę ir iškilti. Toksai žmogus, kuris skaito save visuomenės veikėju, gali buti kritikuojamas. Ir iškėlimas aikštėn prigaviko yra labai naudingas, ypač tuomet, jei tokia prigaviko intekmė bei spėka yra didelė tarp neapsišvietusių savo tautiečių.

Be to, pasirodo, kad tasai šmeižiantis straipsnis yra tiktai viešas paskelbimas adresuotas vieno lietuvio antram ir, kad abi pusės gavo vietos išsireiškimui tame laikraštyje, kurio leidėjai ir redaktorius apskųsti.

Toliau iš liudijimų-davadų pasirodo, jog Bagočius yra kito lietuvių laikraščio redaktorius.

Mes prašome teismo, kad jis atkreiptų domą į tuos dalykus, kuomet prasidės tardymai.

Bagočius taipgi užveda civilinę bylą, kurioje skundžiama už padarytus jam nuostolius.

Cass ir Apfel,
Skundžiamųjų advokatai.

C

Magistrato teismas, penkto distrikto, antro skyriaus, New Yorko mieste.

Prieš magistratą Dodd stoja skundėjas Fortunatas J. Bagočius ir skundžiamieji Juozas J. Paukštis, Kaz. Brazys ir Juozas O. Širvydas.

Brooklynas, sausio 10 d. 1913 m.

APLIKACIJA „WARRANT'O" IŠĖMIMUI.

Skundėjų apgynėjai: pp. Sykes, McCole ir Potter.

Skundžiamųjų apgynėjai: vietoje pp. Cass ir Apfel stojo p. Homer C. Scoville.

Prisiekdinus Fortunatą J. Bagočių, teismas jo paklausė:

Klausymas: Kur tamsta gyveni?

Atsakymas: Cambridge mieste, Massachusetts valstijoje; aš turiu ofisą So. Bostone, Mass.

Bagočiaus adv., Potter, klausia:

Kl. Ar tamsta pažįsti tuodu skundžiamuosiu— Paukštį ir Brazį?

Ats. Visus tris pažįstu.

Patikrinta, jog visi skundžiamieji yra teisme.

Kl. Dabar, p. Bagočiau, praneškite teismui apie savo gyvenimo stovį tarp vietos žmonių ir apie atsinešimą prie lietuvių ir anglų kalbų?

(Prieš tokį klausimą užprotestuota).

Kl. Praneškite, p. Bagočiau, teismui, kuo tamsta užsiimi?

Ats. Aš mokinuosi Bostono universiteto teisių mokykloje ir rašau įžengiamuosius (editorial) straipsnius taip į savo žmonių, taip ir į amerikonų laikraščius.

Kl. Tamsta sakydamas į savo žmonių, norėjai pasakyti į lietuvių, ar taip?

Ats. Taip.

Kl. Nurodykite teismui keletą pavyzdžių, į kokius laikraščius tamsta rašei?

(Užprotestuota ir protestas paremta).

Teismas Bagočiaus klausia:

Kl. Ar žinote lietuvių kalbą?

Ats. Taip.

Kl. Ir tamsta verti iš lietuvių į anglų kalbą?

Ats. Taip, verčiu.

Bagočiaus advokatas klausia:

Kl. Kokį moksla tamsta įgijai lietuvių kalboje?

Ats. Lietuvoje mokinausi pradėtinėse mokyklose, paskiau Kurliandijoje, kur ypač mokinausi vokiečių kalbos, dar vėliau Saratove ir Vokietijoje.

Kl. Kokį mokslą tamsta įgijai Amerikoje?

Ats. Aš užbaigiau mokslą Pittsburgo akademijoje, Pittsburge, Pennsylvanijoje, o dabar mokinuosi Bostono universiteto teisių skyriuje.

Kl. Ar tamsta palyginai tą straipsnį, kuris tilpo „Vienybės Lietuvninkų" N 48?

Ats. Taip.

Kl. Ar tamsta palyginai savo straipsnį, kuris tilpo to paties laikraščio lapkričio 27 d. 1912 m. numeryje su tuo vertimu, kurį laikai tuo tarpu savo rankoje?

Ats. Aš pats tą straipsnį išverčiau ir perrašiau jį rašomaja mašinėle; štai jo kopija.

Teismas klausia:

Kl. Ar tai teisingas to straipsnio vertimas, apie kurį dabar kalbama?

Ats. Taip, sulig geriausiu mano supratimu. Aš tikiu, kad teisingas.

Bagočiaus advokatas klausia:

Kl. P-as Bagočiau, aš noriu tamstai parodyti tą laikraštį, kuriame tilpo tasai straipsnis, apie kurį tik-ką minėjai ir paklausti— ar tai tas pats to laikraščio egzempliorius,, iš kurio versta?

Ats. Tasai vertimas yra štai mano rankoje ir tas straipsnis yra tas pats straipsnis, kuris pažymėtas, kaipo „Exihibit A".

Kl. Tai pasakykite, p. Bagočiau, teismui, kur tamsta tą laikraštį gavai, kur jį pirkai?

Ats. Aš nusipirkau jį pas p. Plockoskį, taip, rodos, vadinasi pardavinėjantis įvairius lietuvių laikraščius agentas, kuris gyvena ant Grand gatvės.

Kl. Ant Grand gatvės, Brooklyne?

Ats. Taip, jis laiko pardavinėjimui ir skundžiamųjų laikraštį.

Teismas klausia:

Kl. Ar jis turi laikraščių padėjimui skobnelį?

Ats. Taip.

Kl. Tai tamsta pirkai nuo jo tą laikraštį paprastu laiku?

Ats. Taip.

P-as Potter: Aš norėčiau perskaityti, idant but užrašuosna intraukta, vieną vietą iš pirmutiniojo to laikraščio puslapio, kur sako —

P-as Scoville: Aš protestuoju prieš tai. Laikraštis kalba patsai už save.

P-as Potter: Aš pasiulau visą laikraštį, iš kurio padaryta vertimas.

P-as Scoville: Protestuoju pasiremdamas ant to pamato, kadgi tie žmonės, kurie pašaukti teisman, kaipo skundžiamieji, neturėjo nieko bendro su tuo paskelbimu arba su tuo straipsniu.

Protestas atmestas.

Tasai laikraštis („Vien. Liet.") paimtas kaipo davadas ir pažymėtas „People's Exihibit 1".

P-as Potter: Aš taipogi pasiulau, kaipo davadą, kopiją to vertimo, del kurio skundėjas liudyjo, jog tai yra teisingas ir tikras to ypatingo straipsnio vertimas, kuris pažymėtas.

Užprotestuota pasiremiant tuo, kad vertimą padarė patsai skundėjas, ir todel vetimas nesąs pakaktinu davadu skundui priremti.

Protestas atmestas.

Bagočiaus advokatas, Potter'is, klausia.

Klausymas: Ar tamsta, p. Bagočiau, nuo pagarsinimo to straipsnio, turėjai kokius-nors bendrus reikalus bei susinešimus su skundžiamaisiais to laikraščio leidėjas?

Atsakymas: Aš mačiau čia sėdint skundžiamąjį, p. Paukštį —

(T. b.)

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

Vydunas. Amžina Ugnis. Dramatiška trilogija.

Pirma negu kalbėti apie šį veikalą, noriu pasakyti apie išviršinę Vyduno leidžiamų veikalų išvaizdą.

Rašytojas, matomai, griežtai laikosi tos nuomonės, jog dvasios maisto nedera paduoti žmonėms ant suglamžyto skarmalo, bet norint švelniai bei įspudingai dvasion veikti, — neišvengtina ir aistetiniams reikalavimams atliepti. Ir ištiesų — visi Vyduno leidiniai tai pavyzdis musų kningų leidėjams, kaip kningos leisti reikėtų, jei jie skaitytųs su savo ėmėjais.

Bet visų-gražiausia išleista „Amžina Ugnis''. Garbus musų skaptorius P. Rimša papuošė ją savo vinjetėmis ir taip suderino braižinį su trilogijos turiniu, jog stačiai neįsivaizdintinas vienas be antro.

„Amžina Ugnis'' — tai didžiausias Vyduno veikalas. Padalintas jis į pradžią „Liepsnų Ryto Giesmė''. I dalis „Namų Ugnelė'' — vienaveiksmė drama. II dalis — „Ruomuva'' — triveiksmė traida; III dalis „Vaidilutė'' — triveiksmė tragaida ir pabaiga „Liepsnų Vakaro Giesmė''.

Kalbėti atskyrium apie kiekvieną šios trilogijos dalių — butų perdaug ir šiuo žygiu perplatu, nes reikėtų paaiškinti apskritai Vyduno tvėrija, kas perdaug šiame biografiniame straipsnyje užimtų vietos.

Ilgainiui gal ir pakalbėsime plačiau apie visą Vyduno tvėriją. Šiuo žygiu, nors ir trumpai, bet gi apie šį veikalą.

Sukilo Žodis iš Tylos gelmių.
Galingai suskambėjo plėsdamas
sau bekraštinį skritulį buvimui.
Ir Žodis tapo Ugnimi-Šviesa.
Ta liejosi į erdvę srovėmis.
Jos kvapos viso gyvybė yra.
Bet Žodžio siela reiškias liepsnomis.
Gamin jos liepsneles ir kibirkštis.
Ir stato jas dorai į skritulius.
Taip sklandžio jos gražiai skambėjimu.
Ir tuo gyvybės duod giesmės balsus.
Tad Žodžio apsireiškia ir širdis.
Giesmė tos erdvės pildos bangomis.
Sugieda vėlės gamtos skritulių,
žmonijos sielos savo gaidomis,
ir amžių pat kiekvienas tylomis.
Išgest vienur, sugiedama kitų.
Kuo pasiilgst, tai Amžina Ugnis. (13—14)

Galima sakyti, kad ši štrauka jau gerokai apibudina visą veikalą.

Vydunas pirmutinis musų jaunosios kartos rašytojų iškilniai paskelbė, jog kiekvienas žmogus visų-pirmiausia privalo buti sau-žmogus, ir tik juo tapęs — gyvu ir veikliu savo tautos veiksniu. Galngai skambėjo tasai vidujinio suvoktino individulizmo manifestas musų jaunutėje raštijoje. Daug kas glusnia ausimi stengėsi išgirsti nenugirstą to manifesto aidą ir štai nudien Vydunas tęsia tai, ko anuomet nepasakė.

Kad tu šią nakt ugnelę sergėsi,
tad žvelgk augštyn, kur žvaigždės vaikščioja.
Kaip jos ten šviečia nekurenamos
per amžius, musų aukure gyva
yra liepsna ir dega nuolatai.
Nereikia jos kurent niekuomet.
Ir tad, kad musų aukuras sugrius.
tu ją regėsi — ir išvys kiti,
bet tu ją neši, kaip gyvybę savo.
Iš Lietuvos neturi ji pradigti.
Tik tad Lietuviai vėl pakilt galės
naujai ir garbint Amžinąją Šviesą. (73))

Taip tai Krivė, vyriausias lietuvių kunigas, suprato tąją amžinąjąą ugnį, kurią lietuviai ištisus šimtmečius kureno. Taip jis paaiškino paskutinei vaidilutei, Grožvydai, slaptąją jos prasmę. Taip paduoda Vydunas mums tai, kuo taip ilgai sielojos — vidun liepia jis nusikreipti, savyje sutverti Amžinosios Šviesos pasiilgimą ir jos siekti iškilniu, drąsiu veidu.

Po sau-žmogaus tai neišvengtina papilda. Bet ir tam, kad sau-žmogumi tapti reikia tos vidujinės šviesos, kuri žmoguje žmogų tveria ir jį palaiko.

Vydunas, nors ir labai plačiai užbriežė savo veikalą, nors ir galėjo, iš technikos atžvilgio, jį sumažinti, per ką jis savo vertės vis-gi nebutų nustojęs— Vydunas budriai seka musų vidujinį gyvenimą ir kart-kartėmis prabįla į mus splačiausių savo minčių žiežirbomis, lyg norėtų nušviesti pilkąsias prieblindas ir tikrojo tautinės galybės kelio mums pradžią praskinti.

Aprėpti išdraikytų minčių ant pusketvirto šimto puslapių šioje bibliografinėje recenzijoje negalima, bet ir nesistengsiu to daryti. Peržymus tai tvarinys. Ir nesitikiu, kad inteligentas lietuvis galėtų praeiti pro tą veikalą.

Dar kelios ištraukos, kurios dar aiškiai apibudins Vyduno norus bei geismus:

Augštyn tobulybėn! Nors vis dar tamsta į mus veikia!
Vienok iš troškimo bund pasiilgimo galia!
ir tiesiamės nuolatai tildami bekraštybėn!
Pasiilgimu jau pradžia kaip tikt galą ir teikia.

*

Pilnybėn-didybėn! Lai amžiai vis amžiaiams tai gaudžia.
Lai gieda tai erdvės, apsako kraštai tat visi!
Labiau jau sukįla, kas šviečia: liepnelės ir liepsnos.
Ir nyksta naktis!... (326)

Tokiu galingu obalsiu baigia Vydunas savo trilogiją. Kur kas indomiau ir giliau nujaučiama prakilniosios jo mintįs, kuomet veikalas skaitomas nuo lapo ligi lapo. Tuomet aiškiau metas ir rašinio neprieteliai nebe kurių ir Vydunas, bet visa tai tokie mažyčiai menkniekiai, sulyginamai su bendrąja, vadovaujančia autoriaus idėja.

Kaip mirė 25 žmonės.

Archimedas, — Garsus senovės graikų matematikas, hidraulikos tyrinėtojas, užmuštas perkuno, 212 m. prieš Kristaus gimimą.

Sokratas, — didis graikų filosofas, paliepus valdžiai nunuodytas 400 m. (399 m.) prieš Kristaus gimimą.

Cicero, — garsus romiečių filosofas, valdininkas ir oratorius, užmuštas 43 metuose prieš Krisaus gimimą.

Hypatija, — žymi Aleksandrijos filosofė ir mokytoja nuo platiniškos mokyklos, buvo akmenimis užmušta krikščionių fanatikų 415 m. po Kristaus gimimo.

Seneka, — garsus romiečių filosofas, kurio mokslą gerbia ir musų laikų mokslinčiai, buvo apkaltintas valdžios, o paskui nužudytas 65 m. po Kristaus gimimo.

Savonarola, — didis italų reformatorius, nužudytas šventos inkvizicijos 1497 m.

Giordano Bruno, — garsus filosofas ir naujagadyniškos astronomijos skelbėjas, sudegintas ant laužo šventos inkvizicijos 1600 m.

Fr. Ferrero, — garsus Ispanijos mokslo vyras bei apšvietos platintojas, sušaudytas Barcelonoje 1909 m.

Dr. Rotoku, — drąsus Ispanijos revoliucijonierius, sušaudytas 1910 m.

Robertas Emnet, —drąsus Irlandijos revoliucijonierius ir patrijotas, pakartas Dubline 1803 m.

Prof. Parkman, — pragarsėjęs Massachusetts kolegijos profesorius, užmuštas kolegijos bute 1850

Prof. Richman, — žymus elektros tyrinėtojas ir narys Peterburgo Mokslo Akademijos, žuvo nuo elektros kibirkšties 1753 m.

Jandriušev, — gabus rusų geografas, užtroško Altai (Siberijoje) kalnuose 1894 m.

Zvingli, — garsus šveicarų teologas ir reformatorius bei raštininkas, žuvo kare, iškilusiame tarpe Zuericho kantono ir kelių katalikiškųjų 1531 m.

Condorcet, — francuzų mokslininkas ir autorius veikalo „Teorija apie kometas'', užtroškintas kalėjime 1794 m.

Abr. Lincoln'as, — vienas iš gabiausių žmonių pasaulyje, Suv. Valstijų prezidentas, kuris paliuosavo iš vergijos negrus, nušautas fanatiko Washingtono teatre 1865 m.

P. Ramus, — francuzų mokslininkas ir matematikas, papjautas švento Baltramiejaus naktyj, rugpjučio 24, 1572 m.

Strauss, — žurnalistas ir korespondentas „New York Herald'', nušautas Meksikos maištininkų 11 rugp. 1911 m.

Prof. Olsson, — gabus Californijos universiteto profesorius, nušautas Meksikos maištininkų 1911 m.

Dueret, — gabus francuzų laikraščio redaktorius, užmuštas anarchisto Lacombe gruodžio 4 d. 1912 m.

Vaninas, — garsus italų filosofas, sudegintas ant laužo katalikiškų fanatikų 1869 m.

Huss'as, — didis religijos reformatorius, paliepus Sigizmundui, sudegintas ant laužo 1414 m.

Servatus, — garsus viduramžių mokslo vyras, paliepus Kalvinui, sudegintas ant laužo 1553 m.

Boscosel, (Chasteliard'as), — žymus francuzų poetas, susekus, kad jis gyvena su karaliene Mirija Stiurat, nuteistas pakarti; teismo nuosprendis išpildytas sausio 14 d. 1563 m.

Chatterton'as, — anglų poetas, 14 m. amžiaus jaunikaitis jau rašė poezijos veikalus, autorius kelių gerai parašytų tragedijų. Chaterton'as buvo beturčio vaikas, turėjo kęsti badą; vieną kartą išbuvo 4 dienas nevalgęs ir, negalėdamas daugiau kęsti, nusinuodijo 25 d. rugp. 1770 m.

Canovas, — garsus ispanų raštininkas ir karštas patrijotas bei autorius kelių svarbių mokslišku kningu, užmuštas maudynėje rugp. 8 d. 1897 m.

Carrel, — gabus francuzų rašytojas-žurnalistas ir redaktorius laikraščio („Tautystė''), užmuštas dvikovoje 24 d. lapkričio 1836 m.

Ormer, — plačiai žinomas Amerikos žurnalistas ir redaktorius „Bedford Gazette'', užmuštas automobiliu 11 rugsėjo 1913 m.

Kotzebue, — garsus vokiečių dramaturgas, parašęs 200 dramų ir komedijų, užmuštas studento Manheimo 23 kovo 1819 m.

Laing, — anglų geografas, tyrinėtojas Afrikos kontinento, užmuštas laukinių žmonių 26 rugs. 1826.

Lavaisier, — žinomas francuzų mokslininkas, chemikas, filosofas, užmuštas minios sukilėlių 8 gegužės 1794 m.

Wilkie, — škotų tepliorius bei autorius kelių dailių veikalų, nuskendo jurėse grįždamas iš Palestinos liepos 6 d. 1841 m.

Stead, — gabus anglų žurnalistas, nuskendo ant laivo „Titanic'o'' 15 bal. 1912 m.

Reno, — žymus Amerikos matematikas, ilgą laiką buvęs S. V. kariškosios akademijos matematikos profesorium, tapo netikėtai nušautas 14 rugs. 1862.

Renwick, — žymus škotų teologas ir revoliucijonierius, autorius „Apologiškos Deklaracijos'', nužudytas 17 kovo 1688 m.

Rienzi, — Romos patrijotas ir republikoniškų valdymosi formų rėmėjas, sulig popiežiaus paliepimo, nužudytas 1352 m.

Riviere, — francuzų raštininkas ir dramaturgas bei autorius kelių gerų veikalų, užmuštas 20 geg. 1883 m.

Ronsin, — francuzų dramaturgas, autorius garsios tragedijos „Susivienijimas fanatikų ir tironų'', nužudytas 24 kovo 1794 m.

L. Riel, — garsus Kanados revoliucijonierius (indijono tėvo vaikas), mėginęs padaryti Kanadą respublika, kaipo maištininikas, nužudytas 16 gruodžio 1885 m.

Hovenden, — žinomas Amerikos dailininkas, tepliorius, suvažinėtas traukiniu 14 rugsėjo 1894 m.

Dr. Knebe, — gabi Amerikos gydytoja ir bakteriologė, rasta užmušta 23 spal. 1911 m.

Dr. Fredrik'as, — garsus Omahos miesto daktaras bei chirurgas, rastas užmuštu 6 spalio 1911 m.

Hugh Millier, — žinomas visam pasauliui škotų gamtininkas ir geologas, rastas nunuodytu 1856 m.

Dr. Sanders, — gabus Amerikos daktaras, buvęs medicinos profesorius Bostono universitete, užmuštas automobiliu 19 d. rugs. 1913 m.

Dr. Stone, — plačiai žinomas daktaras ir autorius kelių gerų mokslo kningų, rastas gazo nunuodytu 3 spalio 1913 m.

Dr. Beattie, — žymus Amerikos daktaras, užmuštas automobiliu 26 rugs. 1913 m.

Marquez, — Peruvijonų poetas, buvęs kelių žurnalų redaktorium, užmuštas 15 sausio 1881 m.

Emile Zola, — garsus francuzų romanistas, rastas užtroškusiu 29 rugs. 1902 m.

Babeuf, — narsus francuzų komunistas-socialistas, uždėjėjas žurnalo „Žmonių Taika'' ir autorius kelių mokslišku kningų, nužudytas valdžios 27 gegužio 1797 m.

Demosthenes, — garsus senovės graikų oratorius ir Plato filosofijos skelbėjas, patsai nusinuodijo 322 m. prieš Kristaus gimimą.

Sappho, — graikų poetas, rastas nunuodytu 7 m. prieš Kristaus gimimą.

Clive, — gabi anglų novelistė, sudegė liepos 13 d. 1873 m. Whitfielde.

Diesel, — išradėjas „diesel'' motoro, nuskendo su garlaiviu „Dresden'' 1 spalio 1913 m.

Blydanburgh, — anot „Boston Post'' pasakymo, gabiausis Connecticut valstijos žurnalistas ir redaktorius „Midletown Penny Press', užmuštas susidaužus traukiniams 11 spalio 1913 m.

Surinko **Mikas Stakėnas.**

Simonas Griauža.

Mėsa ir jos kenksmingas veiksmas žmogaus kune.

Musų kunas ir kraujas darosi iš to, ką valgome ir geriame. Žinomas ir visiems suprantamas yra daiktas, jog tvirtas, sveikas kunas ir geras kraujas, iš kurio išsidirba musų kuno audiniai, gali paeiti tik tai iš gero ir sveiko valgio. Vienok paprastame gyvenime mes nei maž neatkreipiame domos į tai, ką valgome: mes valgome ne tai, kas yra sveika ir mums reikalinga, bet tai, kas patinka ir musų gomurį erzina, ir prie ko mus pripratino tėvai arba aplinkybės. Užtat kasdieną girdžiame skundus, jog musų jaunuomenė kes kartą eina silpnyn, kas kartą tankiaus girdžiame apie naujai atsiradusias ligas ir apie jaunimo, o net ir vaikų saužudybę. Jei yra baisių pasekimių, tai turi joms buti ir priežasčių. Daug galima butų nurodyti tam priežasčių, aš gi tarp jų čia paminėsiu tiktai vieną — higienos ir dietos neužlaikymo. Nenormalis, priešingas gamtos istatymams musų gyvenimas ir valgis labiausiai mus žudo: jeigu vandens lašas tankiai ant akmens krisdamas ji išduobia, tai neprigimtas mums valgis, kas dina priimamas, nemažai per amižų mums užke- Klaidingi apie dietą supratimai taip dabar žmo je prasiplatino ir įsikerėjo, jog kova su jais ga vienam išrodyti visiškai negalima. Norėdamas čiaus kilusią visuomenę supažindinti su naujai dabar kilusią tarp gydytojų ir gamtos tyrėjų pakraipa kas del musų prigimto valgio, pasirįžau čionai pagal jų veikalų paduoti kelias jų mintis ir išrodinėjimus.

Viena iš reikalingiausių išlygų sveiko plėtojimos visų gaivalų yra prigimtas jų maistas. Augalai traukia sau maistą daugiausia iš žemės, o iš dalies taipogi ir iš oro. Jei žemė arba oras jiems netinkamas, nėra ko ir tikėtis iš jų gerų vaisių. Tą patį turime pasakyti apie žmogų ir gyvulius. Rupestinga gamta paskyrė kiekvienam gyvuoliui ypatingą valgį, kurs pritinka jo kuno surėdymui ir kiek vienas laisvas gyvuolys minta tiktai savo prigimtu valgiu. Nesiginčysiu, kad ir sąlygose netinkamose tada ko bešnekėti apie jų gražų ugį ir plėtojimos. gali taipgi gyvuoti augalai ir gyvuoliai, bet nėra Taip patirtas yra daiktas, kad ant smiltinių j krantų karvės minta žuvimis. Vienas klounas žiojo po svietą aviną, kurs buvo įpratęs ėsti an kus pusžalius befštikus ir gerti juodą kavą. pats juokdarys pripratino arklį kramtyti tabaką, o bezdžionę rukyti. Lygiai ir žmogus, kurs nuo gamtos tur labai didelę galę prisitaikinti prie nenormalių išlygų, gali lengvai prisipratinti kenkemingų ir jam neprigimtų dalykų. Bet čionai klausimas ne apie tai, ką gali žmogus valgyti, bet ką jam gamta paskyrė , ty. koks valgis labiaus atsako jo kuno surėdymui ir koks yra sveikiausis. Visų amžių patyrimai ir mokslo vyrai pripažįsta, jog ir žmogui kaip ir kiekvienam gyviui yra gamtos paskirtas valgis, kurs labiaus sutinka su jo gyvenimo budu ir viduju jo kuno surėdymu.

Bet koks tai valgis? Ne mėsa, bet pieniški ir augaliniai valgiai. Visos žmonių religijos, kokos tiktai buvo pasaulyje, rodo mums, jog pirmutinė žmogaus buveinė buvo rojus, gražus daržas, o vaisiai ir sėklos jo prigimtas valgis. Ko mokina mus tikėjimas, tai patvirtina gamtos mokslai, antropologija (Antropologija — mokslas apie žmonių veisles) ir fiziologija (fiziologija — mokslas apie gyvybės veikimą žmogaus kune).

Iš atžvilgio į maistą gamtos mokslas dalina gyvuolius į tris rušis: 1) žoleėdžius (herbivora), 2) mėsaėdžius (carnivora) ir 3) visaėdžius (omnivora). Iš mintančių augalais kaikurie gyvuoliai maitinasi žole kaip va: arklys, karvė, avis, briedis, kupra garis..., kiti gi vaisiais ir augalų sėklomis ir vad si vaisiaėdžiais (fructivora). Prie jų priguli v bezdžionių veislės. Tarp žvėrių kaikurie minta svežia mėsa, kaip antai: liutas, ramis, pamera; kiti gi neniekina ir dvesėnos kaip šit — hijena, vilkas ir kai kurie paukščiai. Viena tiktai naminė kiaulė viską rija, ką ttikt sugriebia — kirmėles, jaunus gyvulėlius, įvairias atmatas, lygiai kaip ir vaisius, šaknis. Musų laikuose kaikurie mokslinnkai iš atžvilgio į prigimtą valgį priskaito ir žmogų prie tos pat rušies, ką ir naminis šernas. Rodos, kad musų galynėje gamtos tyrinėjimas paskutinuose laikuose oriėjo prie kitoniškų išvadų. Savo kuno surėdymu žmogus visiškai primena gyvuolius-vaisiaėdžius; jo pamėgimai ir patraukimai (turiu čia omenyje prasčiokėlius, pas kuriuos nėra dar tiek prigimtas jausmas užslopintas) nurodo, jog augalai, sėklos ir vaisiai yra jo prigimtas valgis. Ir ištikrųjų, žmogaus skrandžio, žarnų ir kuno surėdymas, jo palinkimai, visiškai skyriasi nuo gyvulių mėsaėdžių arba žoleėdžių.

Prisižiurėkime vien tiktai žmogaus dantų sąstatai ir palyginkime juos su žvėrių dantimis. Žvėr dantįs duoti yyra plėšyti, draskyti valgį į kąsnel žmogaus gi kapliai (ty. priešakiniai dantįs) yra skirti atkandimui, tartum atpjovimui kietų daiktų: šalutiniai gi (kruminiai) sutrina ir sumala valgį. Nors randame pas žmogų iltis, kuriomis, kaip žinome, ypatingai atsižymi žvėrįs mėsaėdžiai, vienok tai dar neliudija, buk ir žmogus turįs mėsa misti. Teigu iš vienų tiktai ilčių sanprotautumėme apie prigimtą žmogaus valgį, tai ir eržilą, briedį ir kuranugarį del tos pačios priežasties turėtumėme priskaityti prie mėsaėdžių, iš ko gamtos žinovai nemažai pasijuoktų. Mokslininkai jau senai remdamies ant dantų sudėjimo tvirtina žmogų esantį vaisiaėdžiu. Privesiu čia keletą jų išsireiškimų. Taip prof. Lawrence savo veikale „Lectures on Physiology'' (Skaitymai apie fiziologiją) sako: „kad pasiremiant ant dantų ir žando sustatymo, kurs yra visiškai panašus į bezdžionės, turime sanprotauti, kad žmogus, kaip ir bezdžionės, turi vaisiais misti''. Tos pačios nuomonės yra ir Cuvier, (Animal kingdom, 46), prof. Oven (Odontografy; psl. 471), Gass (Vorks, vol. X psl. 20), ir daugybė kitų. Ir ištyrinėjant visą gyvulių išsiplėtojimo bei evoliucijos eilę, patėmysime, kad arčiausiai prie musų stovi viena bezdžionių veislė, vadinama orang-utangu (žodis orangutang paimtas iš malaiškos kalbos ir reiškia: „girinis žmogus''). (T. b.)

(Iš „Draugijos'')

MILWAUKEE, WIS.

Lapkričio 30 d. atsibuvo pa-[illegible]tinimas šv Jurgio Kank. bažnyčios kampinio akmens. Tą darbą atliko vietinis vyskupas ir klebonas Šatkus su svečiais. Nors oras pasitaikė bjaurus, bet žmonių buvo prisirinkę nemažai. Taipgi toje iškilmėje dalyvavo ir vietinė šv. Kazimiero Draugystė. Prasidėjus apeigoms apie 3-čią valandą po pietų, vyskupas pašventinęs akmenį — pasakė angliškai prakalbą, o potam lietuvių kunigas pasakė lenkiškai ir lietuviškai. Ir musų lietuvis išsitarė savo prakalboje, kad nėra skirtumo tarpe lietuvių ir lenkų tautos. Jis kalbėjo, kad lietuviai ir lenkai esą broliai. Nežinia, ką musų tautietis mano taip išsitaręs. Jei tik del geresnio „biz-[illegible]", — tai jau lietuviams butų [illegible]mata lenkti galvas prieš len-[illegible], ypač čia Amerikoje.

[illegible]ia yra 500 ar daugiau lietuvių, kurie gyvena be jokios sutarties bei organizacijos. O kaip šitas miestas yra dikčiai apgyventai lenkais, tai jie, matydami, kad lietuviai neturi vienybės, stengiasi naudoties proga, idant kaipnors lietuvius apmulkinti. Milwaukiečiams yra labai patartina sutverti kokią tautišką draugystę, kaip tai: Tėvynės Mylėtojų Dr. bei SLA. kuopas, iš kurių galėtų turėti geriausią naudą. Tada vieni su kitais turėtų geresnę pažinti, negu dabar. Turint panašias draugijas bei kuopas žmonės sunaudotų liuosą laiką parengimui vakarų, paskaitų ir kitokių naudingų pramogų. **Slabada.**

WEST ALLIS, WIS.

Šis miestelis yra vienas iš [illegible]waukės priemiesčių. Jame ran[illegible] i keletas dirbtuvių. Viena iš [illegible]žiausių — tai Allis-Chalmers, [illegible]urioje dirba du lietuviai, ex-valparaisiečiai, mechanikos inžinierystės skyriuje. Taipgi čia yra keturios ar daugiau lietuviškos šeimynos, bet didelio progreso tarpe jųjų ir norėti negalima. Darbai eina vidutiniškai.

Slabada.

WATERTOWN, WIS.

Šis miestelis apgyventas vien vokiečiais ir anglais; kitokių tautų gyventojų čia nėra apart manęs vieno lietuvio. Miestelis nedidelis, bet gana švarus. Dirbtuvių čionai yra 15 — daugiausia medžio ir batų. Yra vienas nemažas hotelis, kur daugiausiai komersantai apsistoja. Taigi tam hotelyje ir aš gavau darbą ir apsigyvenau. Aplinkui Watertown'o gyvena turtingi farmeriai, ir, [illegible]aip sako vietiniai gyventotjai, [illegible] yra turtingiausi farmeriai [illegible]consin'o valst., nes žemė čio[illegible] labai gera.

Kad butų lietuvių gyventojų, tai praneščiau ką daugiaus, bet dabar, kadangi jų nėra, tai ir užbaigiu savo žinutę, nes pats apie save nenoriu rašyti ir nei neindomu niekam. **A. Audrius.**

WINNIPEG, MAN., CANADA.

Lapkričio 22 d. D. L. K. Keistučio Dr-tė sulošė trijų aktų tragediją iš šeimyniško Amerikos lietuvių gyvenimo — „Kerštinga Meilė". Reikia pažymėti, kad tai pirmas lietuviškas teatras šitame mieste. Iki šiam laikui lietuviai turėjo vienintėlį pasilinksminimo budą — girtuokliavimą. Da[illegible] padėkavojant keliems veik-[illegible] lietuviams, greit viskas pra-[illegible]eiti geryn.

Daug reikėjo teatro rengėjams pasidarbuoti, bet galima tvirtai tikėties, kad ateityje tas darbas atneš daug naudos.

Veikiančios ypatos savo roles atliko gan gerai; ypač atsižymėjo p-lė M. Baktytė (Mildos rolėje), p-lė B. Praniutė ir p-lė A. Šesnavičiutė.

Reikia išreikšti širdingą padėką p. M. Šilinskui už stropų vadovavimą bei mokinimą; daug šiame atvejyje pasidarbavo ir p. Alekna.

Žinoma, atsiranda ir čia tokių vyrelių, kurie stengiasi visur kelti trukšmą ir betvarkę, bet viliuos, kad laikui bėgant jie susipras.

Labai but geistina, kad šio miesto lietuviai pasistengtų tankiau surengti gražių ir naudingų vakarėlių. **S. D. Dagylis.**

GLASGOW, ŠKOTIJA.

Lapkričio 8 d. atsibuvo pas mus vakaras su senišku perstatymu. Vakarą surengė Šviesos Draugystė. Tapo sulošta vienaveiksmė komedija „Nutruko". Paskui buvo dainos ir deklamacijos. Žmonių vakaran atsilankė gan daug, ir tvarka buvo labai graži, nes visi svečiai užsilaikė pavyzdingai ir su atida žiurėjo į perstatymą.

Perstatymas buvo atliktas visai gerai; ypač puikiai atliktos rolės — motinos, tėvo ir sunaus Jono bei jaunikio. Kiti gi, nors ir žinojo savo roles, bet kalbėjo persilpnai, — matyt, kad jie pirmą kartą pasirodė ant pagrindų.

Reikia linkėti lošėjams-mėgėjams geros pasekmės ateityje. Jų pasišventimas, be abejo, atneš lietuvių visuomenei daug gero ir prisidės prie tautiškų jausmų pakėlimo.

Vienok turiu pasakyti, kad tarpe tulų Šviesos Draugystės sąnarių apsireiškia nerangumas atšalimas. Tuli jauni vyrukai, stačiai sakant, serga tinginio liga. Geistina but, kad p. Pulausko vedamas choras pradėtų veikti su tikru pasišventimu.

Taigi, lauksime gerų vakarų bei koncertų... **Svečias.**

BE DARBO.

Tamsųjį rudens rytą nušvietė auksiniai saulės spinduliai. Visur tylu, ramu. Tik retkarčiais paukščiai pertraukia savo maloniomis dainomis grabinę ryto tylą. Miesto gatvės buvo dar apituštės — žmonių jose nedaug tebuvo, tad kiekvienas mažas pasijudinimas, žąpų šlamėjimas arba mažutėlis bildėsys sukeldavo skardų, ošiantį aidą. Saulutės spinduliai, it kokie neprašyti svečiai, lyste-lindo, skverbėsi kiekvienon grintelėn, apreikšdami darbininkams ryto atėjimą.

Kiekvienas darbininkas galvatrukčiais skubėjo, ruošėsi, nes bijojo pasivėlinti darban stoti. Jų visų mintis buvo nukreiptos į busiantį dienos darbą. Vieni savo darbu džiaugėsi ir prieš kitus didžiavosi; antri-gi raukėsi ir buvo išsišiepę, yt devynios pėtnynyčios.

Bedarbių Mikas, kuris neturėjo darbo, irgi manė, kadir jis turįs butinai darbą gauti, nes po teisybei, jam jo ir reikėjo. Tik pamąstyk žmogeli, reikia jam, su pačia ir kudikiu, išbuti tris mėnesius be darbo ir jokio užsiėmimo.

Nors jis nebuvo koks tai tinginys, — kiek galėdamas stengėsi darbą susirasti, bet laimė nuo jo šalinosi. Visi jo pasistengimai ir pasišventimai nieko negelbėjo, visi niekais išėjo. Tai buvo, taip sakant, be laimės žmogus. Mat, toks jau pas Dievą įstatymas: kam Jis duoda, tai net ir perdeda, o ką užmiršta — žuk sveikas.

Bet šį rytą jis manė turįs darbą gauti, nes jau ilgiau ir gyvent negalįs. Neištenka, kad namo savininkas ilgiau nebelaikys, sakė iškraustysiąs, bet jau ir valgyt nėra ko, o čia jau ir žiema po šonu. Žodžiu sakant, — visos bėdos subėgo kruvon.

Bedarbių Mikas, viską gerai apsvarstęs, nusprendė, kad žutbut, bet turi darbą gauti. Ir iš teisybės, net jam graudu darydavosi, kada jis pamąstydavo, jog toki niekam tikę, sulinkę, sukrypę vyrukai darbus gaudavo, o jis vyras, sveikas, raudonas, augštas, tiesus, kai styga, žodžiu ,anot žmonių pasakos, vyras kaip ąžuolas ir taip turėjo be darbo skursti. Jis buvo pasirengęs bile ką dirbti, kadir kalnus versti, bile šiektiek užsidirbti.

Bet jam tokį jau Dievas likimą paskyrė: kada jis nueis prie fabriko bromo, tai kaip tik tyčia, tą rytą nieko į darbą ir neima.

Šį rytą jis pirmiausias buvo prie fabriko, bet prastovėjęs, prastypsojęs net iki dešimtos valandos, o darbo kaip negavo, taip negavo. Nuliudęs, susigraudinęs ir, išdalies, sumišęs grįžo nelaimingas pas savo mylimąją pačiutę ir brangųjį kudikį.

Bedarbių Mikas numanė, kad jam šiame miestelyje jau laimės nėra. Jau jam buvo žinomi ne tik kiekvieno fabriko vartai, bet ir kiekvienas darbo biuras.

Jis mąstė, kas čia reik daryt.

— Važiuočiau, — pinigų nėra. Čia sėdėdamas — turėsiu badu numirti.

— Brangusis, ką-gi padarysiva, juk jau matai, kad turėsi važiuoti kur darbo jieškoti, — ramino jį pati.

Į save jis neatkreipė atidžios. Labiausiai jam rupėjo jo pati ir mažutėlis angeliškos išvaizdos kudikis. Kada jis pamąstydavo apie savo pačią ir mažutėlį, tai jam netik ašaros iš akių riedėdavo jų kasdieninis amatas. Jie gekad jis ir gyvent daugiau nenorėdavo. Visas pasaulis jam išrodė tamsus, juodas ir kartus. Jis buvo nelaimingas ir labai nelaimingas, o tai savo nelaimei ir galo nematė.

Bet tie žmonės, kuriems jis jau tiek daug metų taip nuolankiai dirbo, jo nelaimės visai nematė. Jų širdis buvo šaltos, yt ledas. Jie gyveno vientik pelno, pinigų delei. Jei ne pinigas, tai jiems šis visas pasaulis, jo įvairybės ir žmoniškumas — vis tai niekis. Jie patįs neturėjo žmoniškumo, taip sakant, nei už sulužusį skatiką. Vien egoistiški pasididžiavimai, pelno krovimas, artimo laimės sunaikinimas, — tai vis buvo jų kasdieninis amatas. Jis gerai matė, kaip Bedarbių Mikas kas rytas stovėjo pas jų fabrikų bromus, norėdamas darbą gauti. Vieton, kad duoti jam darbą, jie iš jo tik gardžiai juokėsi, kad jis prieš juos taip nusižemina.

Jie traukdavo skanųjį šampaną, rukė cigarus, automobiliais važinėjosi, trankėsi po brangiausius salionus, teatrus ir balius, žodžiu — jautėsi laimingiausiais sutvėrimais pasaulyje. Ir kur-gi ne! Tik reik valandžiukę paminty: nieko nedirba, sotųs, visko pilni, o tai vis tik pasidėkavojant tulų žmonių nesusipratimui.

Kartais ir Bedarbių Mikui ateidavo mintis į galvą ir jis klausdavo savęs:

— Iš kur tie žmonės tiek pinigų turi? Kai žiuri, jie nieko nedirba, o visko pilni, nieko jiems netruksta?

Bet jis manydavo, jog klysta taip mintydamas.

— Juk, — pertikrinėja save — jei jie nekrutėtų, nedirbtų, kas jiems tuos pinigus duotų? Aišku, kad kiekvienas žmogus turi dirbti. Da jam prisiminė tolo kunigo pasaka, kurią jis girdėjo tuloje bažnyčioje. Kunigas sakė, kad kiekvienas žmogus turi dirbti, nes, girdi, to ir Dievas reikalauja.

Kunigo žodžiai jam labai patiko. Jis ir pats, yt toji darbščiausioji skruzdė, nuolat dirbo-krutėjo. Tik tada nustojo dirbęs, kada tas fabrikas, kur jis dirbo, užsidarė. Suprantama, tai ne iš jo priežasties. Jei jis butų galėjęs, tai niekuomet fabriko nebutų uždaręs. Bet dabar, kažin kam fabriką uždarė, o tu žmogau, su pačia ir vaiku, nors ir smiltis valgyk.

Kodel fabrikas tapo uždarytas, jis nežino. Daugel ėjo apie tai pasakų, bet gal nei viena jų nebuvo teisinga. Vieni šnekėjo, kad savininkas išvažiavo Europon pasisvečiuoti, antri tikrino, kad jis sergąs, tai girdi, dabar išvažiavęs į šiltus vandenis gydyties. Da ėjo aibės ir kitokių įvairiausių pasakų, legendų, bet gal nei viena jų nebuvo teisinga. Ir kur čia žmogus suvaikysi visas žmonių pasakas, spėjimus. Kaip negalima suvaikyti vėjo laukuose, taip yra sunku sužinoti žmonių pasakų teisingumą. Tečiau nesvarbu kokiuo tikslu fabriką uždarė, tik svarbu, kad Bedarbių Mikas neteko darbo ir jo gauti niekur negali.

Bedarbių Mikas galutinai nusprendė, jog išvažiuosiąs didmiestin, o ten, be abejo, darbą gausiąs. Jam visai į galvą neatėjo, kad didmiestyj gali jį patikti da didesnė nelaimė. Bet ką padarysi, juk skęstantis ir už šiaudo griebiasi.

Liudna jam buvo skirtiesi su savo mylimiausia motere ir kudikiu. Jis atvaizdino savo vaidintuvėje, kaip kiti vyrai nesutinka su savo moterimis, vaidijasi ir paskui šaltai persiskiria. Jis buvo pasirengęs greičiau mirti, negu nuo savo moteries ir kudikio skirties. Gyvenimo aplinkybės, kovos už buvį turėjo jųdviejų karštas, meilės pilnas širdis perskirti.

Bedarbių Miko moterė buvo laiba, augšta, nepaprastai dailaus sudėjimo ir apsiėjimo. Jos veidą dabino mėlynos akutės, pailgas, sausvai-baltas veidelis; pailga; palinkusi, romeniška noselė. Plaukus turėjo baltai-geltonus, kurie visuomet buvo dailiai sušukuoti ir susukti. Jos dvi, gyvumo pilni luputi dailiai glaudėsi viena prie kitos. Ji buvo linksma ir tankiai mylėdavo juoktiesi. Juokas visuomet buvo sveikas, kuklus, nuliudusią širdį gaivinąs. Turėjo dailiai išlinkusią ir iškilusią krutinę, kuri, kada kvėpavo, tai siubuodavo, yt juros vanduo.

Kudikis buvo mažas, da vos du metu teturėjo. Tai buvo linksmas, meilus, angeliškas vaikas. Jo sąžinė buvo tyra, skaidri, kaip šaltinėlio vanduo. Ji da buvo jauna ir nesuprato šio pasaulio nežmoniškumų ir viso baisiausio nuožmumo. Jis nieko nenumanė, kad jo busiančioji laimė ir pasisekimas priklauso ne nuo jo tėvo, bet nuo tulų, taip vadinamų, storų ypatų, kurių ir jo tėvas nežinojo. Jis buvo liuosas nuo kasdieninių vargų ir bėdų. Jam nerupėjo gyvenimas ir kova už jį. Liuosai augo ir buvo laimingas. Jam pasaulio nedorybės buvo nežinomos.

Vieną rytą, kada saulė, yt tyčia, o gal suprasdama Bedarbių Miko liudėsį ir širdgelą, pasislėpusi už debesių, liudnai slinko padange, tik retkarčiais, yt ramindama Bedarbių Miką, parodydavo šviesius savo spindulėlius. Tai buvo tylus, tamsus ir labai nelinksmas rytas.

Bedarbių Mikas, truputį susivaldęs, atsisveikino su kudikiu, pačia ir išėjo. Jis turėjo tiek pinigų, kad užmokėjus už bilietą, dar turėjo pasilikti pusė dolario „pragyvenimui".

Išėjęs iš grįčios, norėjo paskutinį kartą pasakyti savo brangiajai „sudieu", bet jo liežuvis burnoje sustingo. Tik nusiminusiu žvilgsniu pažvelgė į ją ir galutinai atsisveikinęs nuėjo į stotį.

Traukinyj jis matė daug linksmų veidų, ant kurių laimė žėrėjo. Bet jam buvo liudna. Jis kaž-ko ilgėjosi. Tas amžinas ilgėsys jį, lyg slogutis slėgė. Mąstė sau ir savo minčių suprasti negalėjo. Ir tarė:

— Juk aš dirbau, stengiaus, betgi nelaimingas. Dabar taipgi norėčiau dirbti, bet kur darbas? Jo nėra... Kas-gi čia gali buti? Ar-gi šis pasaulis sutvertas tam, kad vieni pertekliuje gyventų, o antri amžiną skurdą kęstų? Tai butų didelė neteisybė...

Z. Vitkauskas.

(Užbaiga bus.)

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

TMD. VIRŠININKŲ ADRESAI:

Perzidentas — Pranas Butkus, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Sekretorius — J. Žemantauskas 789 Bank St., Waterbury, Conn.

Iždininkas — T. J. Povilaika, 804 Bank St., Waterbury, Conn.

Kningininkas — V. Mišeika, 3149 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Literatiškas komitetas:

B. K. Balutis, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.,

J. O. Širvydas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.,

J. Gabrys, 41 Bd. Batignolles, Paris, France.

Kiek Amerikoje lietuvių.

Tik dabar Cenzo Biuras Washingtone paskelbė žinias, kiek rado Amerikoje svetimtaučių per pastaruosius (1910 m.) liaudies surašus. Eilėse kitų tautų pirmą sykį randame skyrium užrašytus ir **lietuvius.** Tečiaus — ne skyrium! Jie sujungta su latviais...

Na tegul bus su latviais. Bet pažiurėkim į skaitlines. Anot Cenzo Biuro, 1910 metais lietuvių ir latvių sykiu Amerikoje buvę... tik 141,000! (Teisybė, šita skaitlinė esanti tik tų, kurie ne Amerikoje gimę). Kur tad musų paprastai imama skaitlinė — kad vienų tik lietuvių (be latvių) Amerikoje yra pusė milijono? Regimai čia yra pastebėtinai didelė klaida. Ir visai suprantama. Kas pamena pastaruosius surašus, tas žino, kaip užrašytojai tautystes atžymėjo: jeigu kur žmonės patįs butinai spyrė, kad juos užrašytų lietuviais, tai buvo užrašyti; jeigu ne, tai, pažiurėję į veidus užrašė: „Poles" (lenkai). Šių žodžių rašytojas prisimena, kaip jis patsai turėjo net ilgai enumeratoriui aiškinti, koks yra skirtumas tarpe lietuvio ir lenko, ir tik tada jį užrašė lietuviu. Ir tai jis turėjo enumeratoriui žodį: „Lithuaniau" suslebyzuoti! Tai buvo viename iš didžiausių lietuviškų miestų, kur, rodos, lietuviai turėtų buti žinomi. Ką besakyti apie mažus miestelius, arba kur namuose enumeratoriai rado tik moteris, su kuriomis nesusišnekėjo! Drąsiai galima sakyti, kad iš 10 lietuvių tetapo koks vienas lietuviu užrašytas. Todel kaip chicagiečiai ir kiti ant valdiškų surašų pasitikėjo, jie patįs prisigavo ir musų tautą begėdiškai suvylė, niekindami tuomet kilusį sumanymą — lietuviams padaryti savo surašą. Svetimi enumeratoriai seka priežodį: „Ne tėvo arklys, ne sunus važiuoja."

Bet kas atsitiko, tai jau nepataisysi. Tik perspėtume laikraščius, kad nesiskubintų tokius mizernus valdžios surašus priimti už teisingus. Lietuviams butinai reikia padaryti savo surašus.

Grįžkime dar truputį prie pačių valldžios skaitlinių.

Jos paduoda, kad Amerikoje esą 32,200,000 svetimtaučių (reikia suprasti: nuo 2-ros ir 3-čios gentkarčių). Tų tarpe esą truputi suviršum 10,000,000 — anglų; 8,800,000 — vokiečių; 2,900,000 skandinavų (švedų, norvegų, danų); 2,100,000 — italų; 1,300,000 — francuzų; 1,700,000 — lenkų ir 1,700,000 žydų. (Prie lenkų, matomai, priskatyta ir lietuviai su latviais). Šitie visi svetimtaučiai skaitosi sykiu su čionai ir su kitose šalyse gimusiais.

Gi tokių svetimtaučių (baltveidžių), kurie ne Amerikoje gimę esą išviso 13,340,000. Jie dalinasi pagal motiniškas kalbas šitaip: 3,360,000 paeina iš kalbos anglų; 2,760,000 — vokiečių; 1,360,000 — italų; 1,050,000 — žydų; 943,000 — lenkų; 683,000 — švedų; 258,000 — ispanų; 229,000 — madžiarų arba vengrų; 229,000 — čechų ir moravų; 186,000 — danų; 166,000 — slovakų; 141,000 — **lietuvių ir latvių**; 126,000 — holandų ir frizų; 123,000 — slovėnų; 120,000 — suomų arba finų; 118,000 — graikų. (Rusų visai užmiršta!).

Pagaliaus patsai Cenzo Biuras išreiškia nuomonę, kad surašai negalėjo buti teisingi, nes dauguma pasidavė visai ne tomis kalbomis, kuriose gimė, arba ne pagal savo ethnografiškos kilmės iš kokio krašto paeina, bet po kokia valdžia priguli. Taip, paveizdan, žydai jau gan savo tautystę prižiuri ir savo kilmės užslėpti negali, vienok susekta, jog didelė daugybė žydų, delei painaus surašų surėdymo, pasidavė vokiečiais, lenkais, rusais, anglais, etc.

Todel ir lietuviai savo tikro skaitliaus Amerikoje turės jieškoti ne iš valdiškų, bet iš savo surašų, kurie kada-nors, o bet reikės padaryti!

Kaip pagerinti TMD.

Tėvynės Myl. Dr-tė turėtų rupinties ir medžiagiška narių pagalba. Mes, kurie suprantame apšvietos reikalus, tie prigulim į TMD. vien del apšvietos platinimo, kad ir kitiems savo broliams pigiu budu gerus raštus suteikti. Bet ar mes tą atsiekiame? Ar daug pašaliniai TMD. raštais naudojasi? Visai mažai!

TMD. turėtų rastis tarpe lietuvių ant pirmos vietos, ir šios Draugijos išleisti raštai negulėtų ant lentynų sukrauti. Kodel tad mes nebandom kokiu-nors budu tuos raštus skleisti? Jei vienas budas nėra praktiškas, reiktų bandyti kitą. Bet labiausiai reiktų TMD. didinti.

Aš čia paduosiu vieną, ir gerai patirtą budą, kuris galėtų TMD. dešimteriopai nariais padauginti. Musų Draugijoje butinai reikia įvesti pašalpą. Daleiskime esame 10,000 TMD. narių, ir jei vienas narys numiršta, tai gyvieji turėtų sudėti mirusio nario šeimynai pašalpos po 10 centų. Tokiu budu susidėtų $1,000. Žinoma, tam tikslui turėtų buti tam tikras Draugijoje raštininkas ir kasierius.

Tokiu budu, be abejonės, į trumpą liaką TMD. taptų milžiniška draugija, ir galėtume lengvai sušelpti savo narių šeimynas. Suaugus TMD. iki 20,000 narių ir daugiaus, jau tada užtektų tik po 5 centus tedėti.

Draugai! Jeigu mes tą priimtume, tai galėtume sulaukti, kad

TMD. išleistų net labai brangintinus ir didelius raštus. Tada mat daugumas lietuvių vien del didelės ir taip lengvos posmertinės prigulėtų, ir podraug nejučiomis sudėtų didelį kapitalą. O išleisti raštai juk nenueitų uždyką, bet jie butų skaitomi, ir musų vientaučiai šviestųsi. Kiekvienas narys dabotų TMD. kuopą, į kurią jis priguli, ir be jokio raginimo užsimokėtų metinę duoklę.

Pagaliaus tada ir TMD. organas turėtų progą pasitobulinti, del narių pasipigintų, jei tik įvestume, kad visi nariai jį turėtų skaityti.

Tikiuosi, kad TMD. nariai apie šitą pagalvos ir patįs dapildys, ko mano įnešime truksta.

J. Šlitskis.

Svetimtaučių pėdomis.

Senai jau rengiausi parodyti TMD. nariams vieną iš svetimtaučičų pavyzdį. Bet kada organe buvo TMD. reikalų skyrius pranykęs, tai ir aš su savo sumanymu buvau priverstas tylėti. Dabar gi, kada šis skyrius atsirado, manau, kad nebus prošalį, o gal ir labai tinkamam laike, apie tai šį-tą pakalbėti.

Susieinant su svetimtaučiais ar tai prigulint į jų organizacijas, tenka prisižiuėrti blogų ir gerų pavyzdžių. Svetimtaučių organizacijos netaip yra tvarkomos, kaip pas mus. Aš čia nebandysiu nurodyti visą programą ir patarti lietuviams, kad jo prisilaikytų. Norėč tik nurodyti budą, kuriuo butų galima padauginti TMD. narių skaičių. O dauginanties nariams, suprantama, pasidaugina ir Draugijos turtas.

Pas svetimtaučius (žinoma, ne pas visus) nariams yra apmokama net po kelis dolarius už prikalbinimą naujo nario. Beto dar jie paskelbia konkursus, ty. katra kuopa, arba katras narys, prikalbįs daugiau narių iki paskirto laiko, tai gaus tiek ir tiek dovanų.

Nesenai aš gavau vienos anglų organizacijos laišką, kuriame buvo kviečiama nariai lenktyniuotis prikalbinėjime naujų narių, ir užtai skiriamos 2 davanos: pirmas — kas prikalbįs daugiausiai narių, tas gaus $15.oo, o antras — gaus $10.oo. Ir kokios puikios pasekmės iš to išėjo! Sukakus 2 mėnesiams tame apskrityje prisirašė 500 naujų narių. Taigi matome kiek gero padarė tokios lenktynės, — nes kiekvienas norėjo tapti pirmesniu.

Kaip augščiau pasakiau, kad aš nerekomenduoju lietuviams, o ypač TMD. nariams amerikonų programos. Taigi ir viršui minėtą pavyzdį privesdamas nesakau, kad vat ir mes tuojaus duokime po kelis dolarius už prikalbinimą naujo nario. Lygiai nesakau, kad ilgai negaišuodami, skirkime ir mes keliolika dolarių tam, kuris prikalbįs daugiausia narių. Ne, broliai! Musų draugija nėra tokia turtinga, kad galėtų pinigiškai atlyginti už kiekvieną naują narį. Bet musų draugija yra gana turtinga ir gali atlyginti už šimtą ar kelias dešimtis narių.

Pagalvokime tiktai, kiek TMD. turi kningų? Pilnas „Aušros'' sklepas Chicagoje! Argi musų draugija negali atlyginti kningomis? Argi ji negali duoti dovanomis Kudirkos raštus, prikalbinimą kelių dešimčių narių? Juk tos kningos „Aušros'' sklepe, ankščiau ar vėliau turės supelyti... Argi mes ne naudingą atliktumėm darbą, padovanodami žmogui už jo sunkų trusą, ty. už prirašynėjimą narių prie TMD. Mano nuomone, mes daug kulturiškesnį darbą atliktumėm padovanodami, negu pudydami kokiame sklepe.

Labai butų malonu išgirsti ir kitų nuomonę apie šį dalyką.

P. P. Petrėnas.

Patėmijimas.

„Keliu bekrupštinant visaip atsieina'', — sako priežodis. Lygiai ir su TMD. Ši Draugija susitvėrė su tuo tikslu, kad gero noro tautiečiai, lengvomis išlygomis — po 60 centų sudėdami metinės mokesties, galėtų platinti tarpe lietuvių apšvietimą. Jos gyvenime šiai draugijai visaip atsiėjo— keliu bekrupštinant ir gaunant sau už vadovus įvairių pažvalgų ir norų žmones. Ačiu gabiems, ligiai ačiu ir negabiems, bet visgi tik dirbantiems vadovams, Draugija ėjo ir eina prie savo užsižymėto tikslo. Kaip moka, taip šoka.

Bet ne ačiu tiems, ką tyčia neveikia ir, paprašyti, kad veiktų, ar bent kad praneštų šiokią-tokią žinią per Draugijos organą, tyčiojasi ir prikaišioja, kad, girdi, — „už kapą centų žmonės norį gauti dolarines kningas ir dar kelią trukšmą'', etc., etc. Lyg kad tai Centro Valdyba darytų kokią mylistą ir dalintų TMD. na riams raštus iš savo malonės ir savo lėšomis išleistus!...

Daryti prikaišiojimus Draugijos nariams už mažas mokestis, už paprašymą paaiškinti Draugijos padėjimą, stovį ir veikimą, reikia nepaprasto drąsumo, reikia savotiškos logikos, su kuo gerbiamasai pirmininkas p. Butkus ir pasirodė su straipsniu „Tyla byla — jaučio stovi''. Šis straipsnelis nė menkiausiai nepaaiškina Draugijos reikalų, jos padėjimą ir stovį ir dar neduoda teisės pirmininkui jausties „allriht''. Pasakojimas, kad pirmininkas-redaktorius, per tą tylos laiką galėjo sirgti, irgi labai mizernas. Juk tik smertelno žmogaus reikia, kad nesuvaldyti plunksnos kelių žodžių parašymui — pranešimui, kad pirmininkas-redaktorius serga, — palaukite. Tada jau kitaip butų galima mislyti ir veikti.

Jei p. Butkus rustinasi delto, kad reikia veltui TMD. tarnauti, tai juk galėjo tos vietos nepriimti. Pagaliaus dabar, negalima be seimo tarti tokių svarbių reikalų, kaip apmokėjimas valdybai už darbą.

Nežiurint į augščiau minėtą p. Butkaus straipsnelį pirmininkui butinai ir nevilkinant reikia Draugijos organe pranešti-paaiškinti pilną TM. Draugijos stovį, veikimą iš savo vedimo laiko.

Žemaičių Antanas.

P. S. Kaipo TMD. narys ir kaipo įvardytas p. Butkaus rašinėlyj „Tyla byla — jaučio stovi'', tikiuosi teisę gauti TMD. organe vietą ir padaryti šitą patėmijimą.

Ž. A.

Iš Ivinskio žodžiugės.

(Žiur. 49 nr. „V. L.'')

bandykštis, n. = one from a cattle.

buvenė, n. = being; existence.

bitkopauti, v. = to gather honey.

blazgatyti, v. = blaspheme.

burgėti, v. = to buzz; „arklio vidurių **burgejimas**''.

blodustas, n. = garlic; „česnakas''.

baltimė, n. = „bielmo'' = akies apvilkimas su balta plėve.

bocius, n. = ancestor.

budziavolas, n. = „klapsydra''.

dibavoti, v. = to torture.

dažila, n. = paint.

dumblas, n. = slug; „garstyčios išvaro vidurių **dumblus** = užsikimšimą''.

duonis, n. = tribute.

deltis, n. = last quarter of the moon.

drausmus, adj. = terrible; „Jonas **Drausmusis**'' = grozny.

drėgnė, n. = dampness.

dungsterėti, v. = to cause once a rap. (T. b.)

VAKARĖLIAI.

Chicago, Ill. „Lietuva (nr. 48) rašo: „...atsibuvo „Aušros'' svetai nėje, 3149 So. Halsted St., gana gražus vakarėlis, TMD. 22-os kuopos surengtas. Publika susidėjo beveik iš vieno jaunimo ir dailiai įvairiomis žaismėmis ir šokiais pa silinksmino. Buvo taipgi deklamacijų, dainų ir prakalbėlė. Visa tai turėjo šeimyniško vakarėlio spalvą. Prie kuopos prisirašė apie 10 naujų narių. Vakarėlio šeimynininku buvo p. Vizbara, kuopos pirmininkas. Kuopa dabar turi apie 120 narių''.

Vat ką mes vadiname: sėja ir pjauja!

Rochester, N. Y. Vietinė (52-ra) TMD. kuopa, lapkr. 22 d. buvo surengusi balių, kur užkvietė ir kitas lietuvių draugijas; dalyvavo: Šv. Jurgio K., D. L. K. G., LSS. kp ir Liet. Kriaučių unijos skyrius.

Sulyg daugumo žmonių, kurie atsilankė ir sulyg to, kad visos kviestos draugijos dalyvavo, reikia pasakyti, kad da pirmutinis buvo tokis lietuvių balius šiame mieste, kaip čia lietuviai gyvena. Tas reiškia, kad žmonės TMD. **užjaučia.**

Negerai, kad subatos vakarui esant tik nuo 8-tos val. buvo kviečiama publika, per ką tik 4 valandas lemta buvo Draugijai uždarbiauti.

Publika gražiai užsilaikė ir pasilinksmino. Apie likusį pelną dar neteko sužinoti.

Vardan kuopos ačiu visiems atsilankiusiems ir — valio Rochesterio lietuviai! **K. A. Orlauskis.**

TEATRAI.

Chicago, Ill. „Laisvėn'' (Nr. 95) rašo apie TMD. kuopos teatrą — „Ant bedugnės krašto'', lošta 16 d. lapkričio. Nors tas laikraštis, paprastai, musų tyrai kulturiniams darbams ir neprijaučia, vienok čia lošimą pagiria (iš to sprendžiam, kad gerai lošė) ir **ant galo priduria:** „Regis draugija turės šiek-tiek pelno, nes publikos buvo gana apsčiai''.

Apskritai musų kuopoms patariame, kad rengdami kokį teatrą, gerai išsimokintų. Tada lengvai ir gražiai buna sulošiama; džiaugiasi žmonės, smagu patiems lošėjams, pakelia kuopos vardą ir musų apšvietos priešai negali tada drumsti žmonių nuomonių, kaip pas mus dažnai atsitinka.

IŠ VANAGAIČIO KELIONĖS.

Rochester, N. Y. Į „Laisvę'' (Nr. 95) praneša, jogei vietinė T. M. D. kuopa nusipirkusi vieną akciją (šėrą) iš p. Vanagaičio suorganizuotos Spaudos Draugijos. Suprantama, kad minėto laikraščio („Laisvės'') korespondentas neužganėdintas. Anot jo, tai nereikėtų remti p. Vanagaičio nei jo laikraščio „Birutės'', nes ši, girdi, busianti „atžagareiviška''. — Akyvas tas korespondentas, kuris jau už mėnesių permato, kas atsitiks ateityje ir žino ko kia bus „Birutė'', kuri naujai reorganizuota išeis da tik po Naujų Metų. (Reikia pridurt, jog tokių burtininkų korespondentų pilni musų laikraščiai. Laikraščiams butų laikas juos vyt laukan pas čigones...)

Mes gi iš Rochesterio kuopos pa sidžiaugiame. Ji vis kokiu-nors kulturiniu darbeliu atsižymi. Užtai ji gyva ir žvali, kad kruta. „Nerudija tas tekinys, kuris nuolat sukasi''.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Z. Vitkauskui: — „Iš šalies žiurint'' gavome. Dar nespėjome nei perskaityti, nes ingavome baimę iš prigrasinimo apie autoriškas teises! Šitą priimkit už draugišką ''joke''. Ačiu.

Žirgvaikiui:— „Įnešimas'' mus pasiekė. Gavę laiko bandysime su juo susipažinti. — Pasistengkite stambiau ir aiškiau rašyt! Šito niekad neliausime.

Dr. A. K. Rutkauskui: — Už laiškelį ačiu. Tiesa, kad musų korespondentai, tai septintoji Egypto plėga, ir niekas tiek daug blogo nepridaro, kaip nesutupėtos korespondencijos. Galėtumėt paaiškinti, kad netiesa.

Vietinės Žinios

Vagiliai. Pastaraisiais mėnesiais Williamsburgo apielinkėje padaryta su virš 50 apiplėšimų. Ir niekas nežinojo, kas yra tų apiplėšimų kaltininkais. Štai pereitą savaitę naktį, stovintis ant sargybos policijantas išgirdo, kad kur-tai apie Havemeyer gatvę, arti Grand gat., langas sutratėjo. Besiartinant prie Max Papper krautuvės jisai pamatė, kad iš tos vietos pradėjo bėgti trįs vaikinai. Policijantas pradėjo juos vyties ir, revolverio šuviu, prisišaukė kitus policijantus pagalbon. Vaikinus-vagilius pagavo. Pagavus juos pasirodė, kad tai dar visai jauni vaikinai: Thomas Brown ir William Bardkopf abudu turį po 17 metų amžiaus, o Edward Kritsitis — 15 metų. Pas pastarąjį rado didelį revolverį, o pas Bradkopfą mažą elektrinį prožektorių ir įnagius vieloms karpyti. Be to, pas visus rado žiedus ir kitokių brangių daiktų, kurie pavogti iš kitų krautuvių.

Kokia „darbšti'' Brooklyno policija! Gruodžio 1 d. atėjo po N 103 Grand gt. tula svetimtautė mergina jieškodama kokios ten „German lady''. Užlipus ant pat viršaus rado priemenėje moterį, kuri atsakė, kad čia jokios „German lady'' nėra. Tada mergina nulipo vienais trepais žemyn ir pataikė kambariuosna, kurių savininkė buvo išėjusi į groserne. Bet vos-tik mergina pradėjo „kotai'' jieškoti po matracu lovoj, kaip tuoj tan kambarin inėjo p. Bindokienė nuo Wythe ave., kuri pamačiusi tą „drąsią'' merginą, kad ta pati, kuri, savaite atgal, iš jos stubos pavogė 50 dol. ir nuo kitos žmonos laikrodėlį už 80 dol. Poni Bindokienė tuoj pakėlė truk šmą, ant kurio subėgo kelios moterįs ir apstojo merginą. Išpradžios mergina grumojo kumščiais, bet greit pradėjo griaudžiai verkti, sakydama, buk ji palikusi namie trijų mėnesių kudikį, kuris galįs užsiverkti. Vienok musų moterėlės ir klausyti apie tai nenorėjo. Viena iš jų nubėgo į artimiausią policijos stotį ir pareikalavo, kad duotų policistų, bet kapitonas atsisakė išpildyti jos reikalavimą. Tada moterįs pačios nuvedė tą merginą-„moterį'' į policijos stotį; ji nesakė nei savo vardo-pavardės, nei kur gyvena.

Kadangi toj apielinkėj tankiai atsiranda vagystės, tai į valandą laiko čion atėjo vyras ir trįs moterįs ir tuoj pažino tą merginą ir pranešė, kad ji kiekvieną iš jų yra apvogusi. Vėliaus ji pati prisipažino prie 15 vagysčių. Išsiaiškino, kad ji esanti italė ir turinti čia savo tėvus.

Angliškuose laikraščiuose buvo rašyta, kad ją suareštavo du detektivu. Tai mat, kaip moka musų policija neužsitarnauta garbe pasigirti — kiti atlieka darbą, o ji pasisavina jo vaisius; taip ir čia pasielgta su lietuvėmis moterimis.

Apsisaugokit vagių, nes paskutiniu laiku Brooklyne labai jų priviso. **J. M.**

Paskaitos. Gruodžio 7 d. Tautiško Namo svetainėje (Grand St.) C. A. Herman skaitė — „Kaip Suvienytos Valstijos iškovojo sau liuosybę''.

Gruodžio 14 d. toj pačioj svetainėj J. Perkunas skaitys antrą lekciją — „Socializmas — kuomi jis yra ir kuomi nėra''. Pradžia 2 val. op pietų; įžanga dykai.

New Yorko kaslegarnėje — Ellis Island — yra reikalingas tulkas — interpreter — mokantis **lietuviškai, lenkiškai, rusiškai** ir jei gali **latviškai.** Alga $1,200.oo metams.

Egzamenai bus laikomi 21—22 dd. sausio —January, 1914, New Yorko Custom House. Aplikantai turės kalbėti minėtomis kalbomis, skaityti ir rašyti, kaipo ir versti į angliską iš minėtų kalbų, ir iš angliškos kalbos versti į virš minėtas kalbas apie 150 žodžių. Priegtam reikės išduoti egzamena iš angliškos kalbos slebizavimo spelling, aritemtikos, gražraščio, kopijavimo, skubumo ir tt.

Aplikantai (tik vyrai) turi buti baigę 18 metų ir turi buti Suv. Valstijų piliečiais.

Delei aplikacijos blankų, Form 304, reikia rašyti ant šio adreso: U. S. Civil Service Commissio, Washington, D. C.

UŽKVIETIMAS Į VIEŠUS DEBATUS.

Kadangi einant santikiams tarpe socialistų ir tautiečių blogyn, vis labiau ir labiau apsireiškia socialinis (draugijinis) aštrumas per musų laikraštiją ir nuo svetainės pagrindų;

Kadangi semiant žinias apie musų visuomenės gyvenimą iš tų šaltinių, nevisada galima pažinti tikrąjį dalykų stovį, nes kiekviena pusė stengiasi tik save pagirt, o kitą pažeminti;

Kadangi visas tas socialinis aštrumas skaudžiai atsiliepia ant musų jauno ir silpno kulturiškojo darbo tarpe lietuvių, ir

Kadangi visą tą aštrumą prašalinus, nors tarpe vietinės didelės Brooklyn'o lietuvių kolonijos, duodant progą žmonėms pažinti dalykų stovį visapusiškai: tai yra — supažindinti visuomenę su socialistų ir tautiečių principialiai skirtingomis idėjomis; tad

Brooklyn'o Lietuviškų Draugysčių Sąjunga, susidedanti iš 22-jų įvairių organizacijų, savo konferencijoje laikytoje lapkričio 23 d., 1913, nutarė rengti viešus debatus, suteikiant progą lygiam skaitliui tautiečių ir socialistų dalyvauti tuose debatuose, ir

Šiuomi kviečiame žmones gerai žinančius Socializmą ar Tautizmą (tokio mokslo nėra. **Red.**) imti dalyvumą tuose viešuose debatuose. Tema ir metoda bus paskirta ir išdirbta drauge su atsišaukusiais abiejų pusių debatoriais.

Šis atsišaukimas yra pasiųstas sekantiems laikraščiams: Vien. Lietuvninkų, Lietuva, Katalikas, Tėvynė, Kova, Laisvė, Keleivis ir Pirmyn.

Brooklyn'o Lietuviškų Draugysčių Sąjungos Konferencijos įgaliotiniai:

K. Liutkus,
M. A. Liberis,
K. Labanas.

P. S. Debatoriai malonėsite atsišaukti lig 25-tai gruodžio, 1913, šiuo antrašu: M. A. Liberis, 81 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Socialistui. „Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas'' bus išleista atskiroj kningutėj.

Perkunėlio Broliui. Tamstos pri siųsto laiško nuo „1098 m.'' netalpinsime — nieko indomaus, o metai apsirikta parašyti.

Žem. Kalvarijos Jaunimui. Ačiu už straipsnį-atsišaukimą, jis patilps sekančiame numeryje. Labai but malonu, kad Lietuvos jaunimas tankiau pasikalbėtų per laikraštį su savo broliais bei sesutėmis Amrikoje — tas atneštų lietuvių visuomenei labai didelę naudą.

Puikus Sieninis Kalendorius 1914 metams.

jau gatavas ir bus dovanai išsiuntinėtas visiems **„Vienybės Lietuvninkų''** skaitytojams, kurie užsimokėjo prenumeratą už 1914 metus.

Kurie norite gauti tą puikią dovaną, tai pasiskubinkite siųsti $2.oo prenumeratos ant 1914 metų, o gausite tą dovaną. Kas pasivėluos, tai gailėsis.

J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Nepamirškitreikalauti nuo aptiekoriaus, kad Jums duotų egzempliorą Severos Lietuviško Kalendoriaus 1914 metams. Jis nieko nekainuoja. Jeigu negalite gauti jo aptiekoj, rašykit tiesiogiai mums.

ŽIEMINIAI KOSULIAI

yra paprasta liga. Nevienam iš kenčiančiu bus smagu sužinoti, kad

SEVEROS BALSAMAS PLAUCZIAMS (Severa's Balsam for Lungs)

yra svarbiausi gyduolė nuo kosulio. Numalšina suarzinimus gerklėje ir tuomi atneša labai mielą palengvinimą ir ramumą pacijentui.

Kaina 25 ir 50 centų.

Severos gyduolės parduodamos aptiekose visose vietose. Jeigu jųsų aptiekorius negalėtų jums jų pristatyti, parsitraukite stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

NAUJI RAŠTAI.

Gyvenimo banga (kapitalisto gyvenimas ir mirtis). Parašė ir išleido Senas Vincas. Spauda „Kovos", Philadelphia, Pa. 1913 m. Puls. 48. Kaina 15c.

„Ateitis" N10. (Jubilėjinis Maironies numeris. 1888—1913). Turinys: Putinas — Maironis, Pr. V—tis — Iš patamsių į šviesią ateitį, Žvangutis — Dainius, Vytautas — Gyvybės atsiradimas, M. Naras — Maironis, kaipo teologas, Iš svetur, Bibliografija ir kritika, Iš moksleivių gyvenimo, Musų tautinės tverybos žiedai.

„Jaunimas" už lapkričio mėn.

„Garnys" N **10.**

„Lietuvių Žurnalas" N 11.

„Šviesa" N 12.

„Tarka" N 22—23.

DŽIUGINANTIS REGINYS.

Turtingas vyndaržis, kalnų ir girių apsuptas, džiugina kiekvieno gamtos mylėtojo akį. Syvų pilnas, Europos ir Amerikos vyndaržių, meilių merginų paduodamas vaisius yra drauge ir saldumynas ir maistas. Kalvos ir girios suteikia kvepiančias medikališkas žoles ir šaknis, kurias gabi chemiko ranka sudaro su vynu į Trinerio Kartaus Vyno Elixirą, gerai žinomą šeimynų vaistą. Šitai yra parodoma Trinerio Sieninyje Kalendoriuje 1914 m. Jojo egzemplorius pasiunčiama by antrašu, gavus 10 centų, nusiųstų pas Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

NERVIŠKA BAIMĖ.

Kai kada mus apima keistas baimės pajautimas, kurio mes negalime išaiškinti, žinodami, kad mes neesame jokiame pavojuje. Tai yra paprastai pasekmė kokio nors sujudimo virinimo organuose. Tokiame padėjime yra reikalingas visiškas sistemos išvalymas. Kunas turi pasiliuosuoti nuo atmatų, bet turi buti atbota, kad apsaugojus visų organų jiegą. Labai geru vaistu šitame atvėjyje yra Trinerio Kartaus Vyno Elixiras. Jisai veikia kepenų ir vidurių ligose, nervingume ir kraujo netyrume. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Nelaiminguose atsitikimuose paprastai yra reikalinga gero linimento. Jųs visuomet privalote turėti Trinerio Linimento po ranka. Jisai yra stiprus ir veiklus.

NEWARKIEČIAMS!

Pirm pasirinkimo Kalėdų dovanų užeikite į Olshino Ruską Aptieką, kur noriai jis parodys jums daugelį Europejiškų ir Amerikoniškų kvėpalų, muilų, Watermano Fountain plunksnų ir dailių popierų rašymui, Whitmano sokoladų ir kitokių kendžių. Čionais jųs gausite geriausius tavorus už pigiausias čienes.

Visi esate nuolankiai kviečiami pirkti dovanos Kalėdoms, ypatingai kvėpalus-perfumas.

M. Olshin, Aptiekorius,
Vienatinė Ruska Aptieka
Cor. Congress and Lafayette sts,
Newark, N. J.
(53)

BĖKIM' GREICIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mųs dirbtuvė atdara kas diena ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Willamsburg Tiltą.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo brolio, Jono Basaliko, iš Suvalkų gubernijos, Seinų pav., Kudrėnų gminos, Panaros kaimo, Liškavos parapijos, apie 4 metai gyveno Bridgeville, Pa., dabar nežinau kur. Kas apie jį žino arba pats teiksis duoti žinę ant šio adreso:

Antanas Basalikas,
902 Bank St., Watterbury, Conn.

Pajieškau savo sesers Katarinos Žiuraičiutės, po vyru Radauskienė, paeina iš Suvalkų gub., Mirijampolės pav., Pilviškių gm., Staniškės kaimo. 10 metų kaip Amerikoj, pirmiau gyveno Torrington, Conn., dabar nežinau kur. Turiu daug labai svarbių reikalų. Kas ją žinot ar jinai pati, meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Mrs. Petronėlė Gricevičienė,
107 South St., Newark, N. J.

Pajieškau Jono Matusevičiaus, 3 metai kaip Amerikoj. Paeina iš Kunigėlių kaimo, Sintautų valsč., Naumiesčio pav., Suvalkų gub. Kas jį žinote malonėkite pranešti arba pats teiksis atsišaukti kuogreičiausiai, nes turiu labai svarbų reikalą. Antrašas:

J. J. Žamaitaitis,
702 N. Montello St., Montello, Mass.

PARSIDUODA FONOGRAFAS.

Parduodu savo didelį Fonografą, su triuba, 12 recordų ir tt., už $9.oo. Beveik naujas. Kaštavo $20.oo. Galit matyt bile vakarą.

K. Merchaitis,
(basement) 88 So. 2-nd St., Brooklyn.
(51)

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius 15
Ar socijalistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kuno išlavinimą 15
Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m. 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis .. 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose 15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitės 50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose) 15
Gegutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Graudus Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys. 75
Kalabas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II $1.50
Apdaryta $2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą $4.00
Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvių tauta. Tomas II $1.75
Apdaryta $2.25
Abu tom. apdaryti į vieną $4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Našlaitė (Apysaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos 25
Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas) $1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Rytojui Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos) 30
Sausio devintą 15
Švedų liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavyk ant to gerai .. 15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35
Visuotinoji historija (satyroje 60
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½×21½ 30
„Vienybės Lietuvninkų" 25 metų sukaktuvių jubilėjinė kningelė, su 57 paveikslais 50
Žemių dulkės. (Labai akyva apysaka) 50
Ženybos Paikių Miko 10
Žemės Giesmė (apysaka). Pirmoji dalis $1.00
Žemės Giesmė (Apysaka). Antroji dalis 50
Žmogus. (Apysaka.) 15

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo Kaina nuog $20 akras ir brangiaus Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite pra leisti pas mus savo vakacijas sveikam ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock Michigan, telefonuokite man į farmą Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

„Vienybės Lietuvninkų"
Keliaujantis
Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių
MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nema žiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie **Ferry Str.**
NEWARK, N. J.

LIETUVĖ AKUŠERKA
IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, „badges," saloloido „botonus." Visokius „emblems," su antrašais ar paveikslais išdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę,

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas „sempelius" ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark. N. J.

LIETUVIŠKA MUZIKOS
KONSERVATORIJA
101 So. 2nd Str.
Brooklyn, N. Y.
Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.
Direktorius
M. PETRAUSKAS.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT
PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.
Visiem velijam eit pas

Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

NUSIPIRKITE
Tik-ką atspaustą Naują Eilių Kningą
„LAIKO AIDAI"
pas C. M. Lukošių.
„Laiko Aidai" 112 puslapių 8¼x5¼ col. Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidai„ numeriai vertės $1.10. Tas visas kningas vertės $1.60. galima gauti už $1.00.
pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!

M. ROSENFELD HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD FLOUR MADE OF RYE PRODUCT

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čyščiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

Lietuvių Susivienijimas Amerikoje
Lithuanian Alliance of America

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) $52.517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

PASAKA — APŠVIETA
VIENYBĖ

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. **Valandos:** nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? **Reikalingi** knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

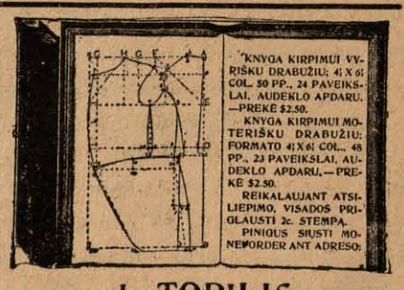

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00.**
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą **dykai.** Knygos teipgi par iduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduod naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietiniai kre pkitės pas mane.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai specijališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hošpitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgautas per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuomet nueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabarškina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklausęs apie įjsų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras įjsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo jįsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra: ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sailis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduolės ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

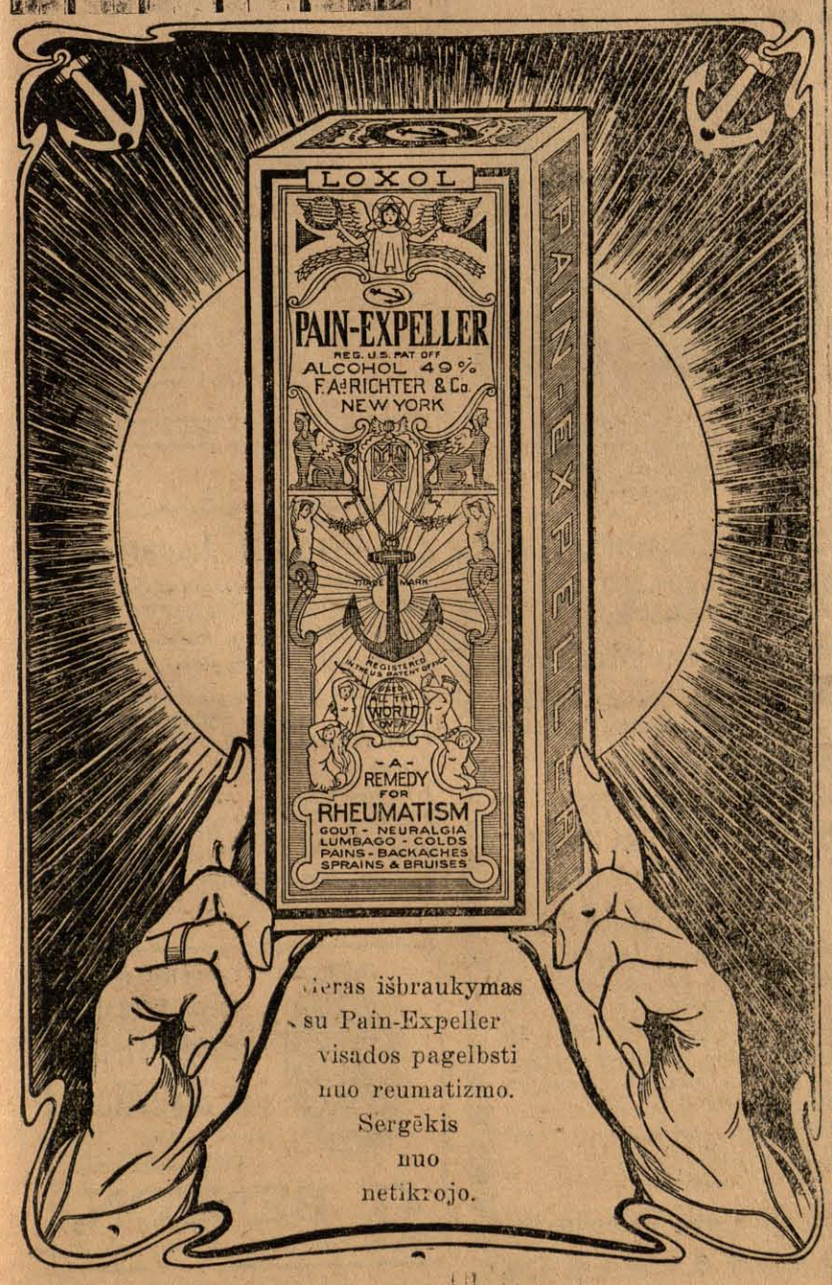

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknigių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knynga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazvrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tu Esi Geriausias Prietelis!

Tai žodžiai pačių žmonių išgydytų nuo visokių ligų!

Kaip jokios liekarstos ir visoki daktarai negalėjo pagelbėti, tai jus manę išgydet.

Garbingas Daktare! Jųsų budas gydymo ir liekarstos labai geros, kad mano moteris net per tris mėnesius sirgus ant vidurių skaudėjimo, po krutine, galvos, didžio nusilpnėjimo ant sveikatos ir baltųjų tekėjimo, kurios ikšiol niekas nepataike išgydyti, o kaip Jusų prisiųstas liekarstas suvartojo, tad tapo visai sveika ir daugiau liga neatsinaujina. Už tokį tikrą moksliškа ir pasekmingą gydymą visiems Tamistų vardą apskelbiu. Tu esi geriausias prietelis.

Pasiliekame dėkingi.

Klemensas ir Ona Stefonavičiai,
1413 Brynmower, Scranton, Pa.

Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Kliniko Mokslas išgydė trumpam laike! Malonus Tamista! Kad išgydėt kosėjimą, skrepliavimą ir sunkumą ant krutinės pasekmingai, teip lygiai tik Jųs įstengiate išgydyti, nuo ligos išbėrimo ant odos spuogais ir niežėjimo; kiti gydytojai per du metu nesurado pagelbos. Už jusų teip gerą gydymą ir teisingas liekarstas siunčiu šimtą kartų ačiu. Su guodone, **A. Galmanas, Box 36, Bonne Terre, Mo.**

Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass. Mr. M. KOLIAGA, Box 192, Boswell, Pa.; Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Cente St., Freeland, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių paslaptingų ligų, kurių jokiu budu negalima sutalpinti.

ĮSITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALIŠKUS DAKTARUS, kurie greitam laike pataiko sergantiems pagelbėti todel, kad gydo išsyk, o nedaro experamentų ant sergančių. **Vyriausias Klinikos Daktaras,** per Amerikos valdžią, net **medaliu apdovanotas.** Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatiškoj LABARATORIJOJ Ph. M. Kliniko, atsišaukusiems sutaiso kiekvienam liekarstas iš sviežių gvarantuotų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kuriuos tik aukščiausias mokslas išrado pagelbai žmonių.

KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsilankyk, o jeigu toli gyveni, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuose, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, slogos, greito pailsimo, nerviškumo, baimės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slogu, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio be pjaustymo be aparacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių** ir kitokių visokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių, VYRŲ IR MOTERIŲ. **Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras"**

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

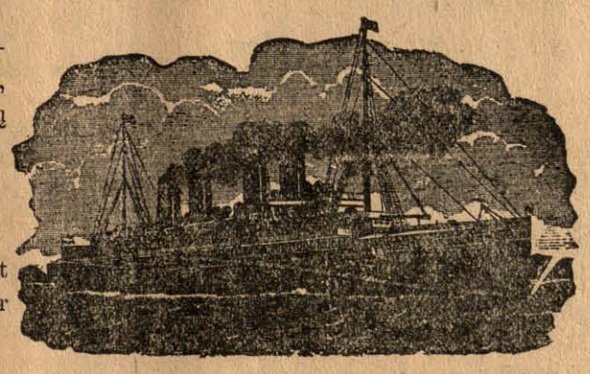

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis & Co.

120=124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

BUKIE VYRAS

RUPTURA,
VARICOCELE,
PRAPUOLUS PAJIEGAS,
UŽTRUCINTAS KRAUJAS.

ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE
Iszmintingas
Likie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!

PASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik **Vienas Dr. O'Malley Budas** ir naudojamas tik **Mano Ofise.**

Aš nedrukuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jumis, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.

Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabintą paveikslais apie Rupturą.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popierius, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj — Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE — Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inksų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y.
tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
J. J. Paukštis & Co.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

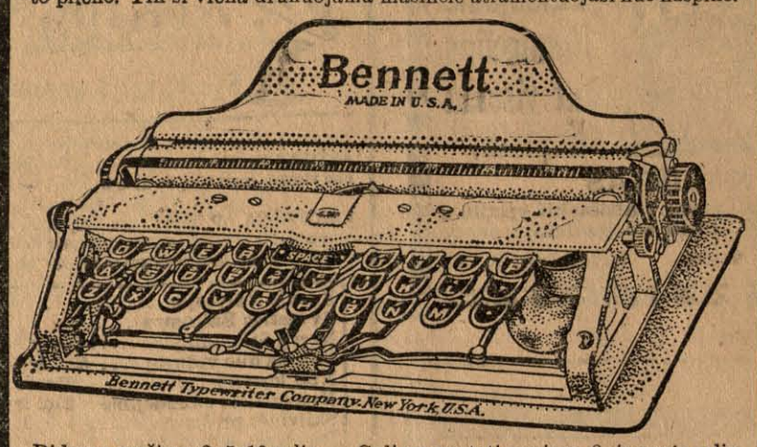

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — Novem. 15
Kursk — Nov. 29
Russia — Nov. 13

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą-
Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

ŻIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvienyta ŽYROJE
☞ Laimi už nuopelną ☜

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvems, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

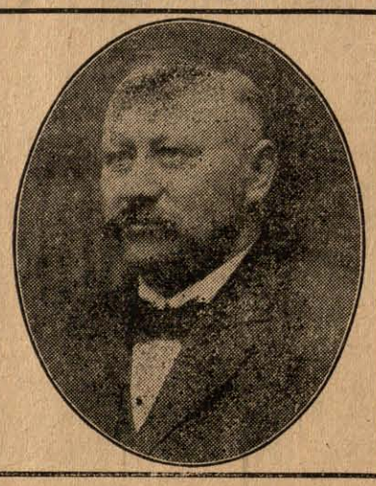

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

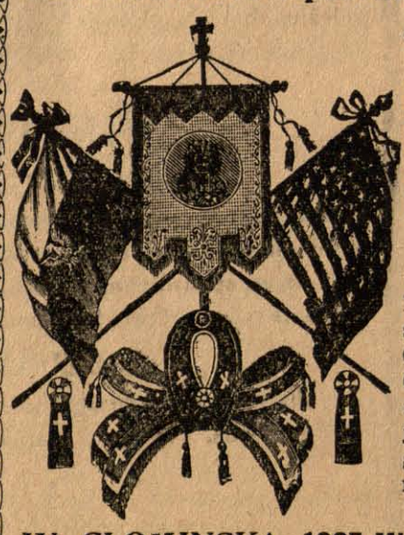

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Teisingiausia

Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

ŻMIJECZNIK

Żmijecznikas yra tikrasis Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Eim and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI.

12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.